

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti. Zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Pred 25 leti

Danes poteka četrto stoletje, kar je bivša avstroogrška vlada izročila srbski vladi usodni ultimatum zaradi sarajevskega atentata na tedanjega prestolonaslednika in njegovo soprogo. Bili so prav kakor letos vroči julijski dnevi, premočni vplivni ljudje so zadovoljno uživali počitnice, kmetje so pospravljali žetev in na zunaj ni nič kazalo na to, da je Evropa dospela na zgodovinsko razpotje. Diplomacija pa je bila že par let močno živahna, listi so že nekaj časa ponavljali krilatico o oboroženem miru in nihče ni več mogel tajiti, da so se znatno povečala naspotja med Veliko Britanijo in Nemčijo. Dne 20. julija 1914 je prispel v tedanjo rusko prestolnico Petrograd francoski državni prezident Poincaré, da potrdi s svojim obiskom zvezo, ki sta jo bili sklenili obe velesili. Listi so proslavljali ta obisk kot utrditev miru in tudi v napitnicah, ki sta jih izrekli ruski car in francoski prezident, je bilo naglašeno mirovno stremljenje.

Vest o avstro-ogrskem ultimatu Srbiji je vzbudila bojazen in temne slutnje, vendar je svetovna javnost še vedno zaupala treznosti in razsodnosti dunajskih krogov. Pomirljivo in v vsakem pogledu lojalno stališče srbske vlade je celo pri cesarju Viljemu izkazalo sodbo, da je Dunaj dobil vse, kar je mogel zahtevati. Beograjska vlada je sprejela vse zahteve ultimata, kolikor niso kršile državne suverenosti majhne, a svobodoljubne in ponosne Srbije. Vsaka vlada, ki bi res hotela ohraniti mir, bi se zadovoljila s stališčem Beograda. Diplomacija evropskih velesil tudi ni stala prekrizanih rok in je skušala s posredovanjem odpraviti diplomatski konflikt med veliko in majhno sosedo.

Iz dokumentov, ki so bili objavljeni po polomu Avstro-Ogrske, je jasno videti, da odločilni krogi na Dunaju niso imeli dobre volje, ki bi bila potrebna za rešitev miru. Zgodovina meseca julija leta štirinajstega bi lahko bila velika šola za vse, ki odločajo o vojni ali miru, če bi se hoteli učiti iz izkušenj prednikov. Dne 28. julija je Avstro-Ogrska napovedala vojno Srbiji in tako sprožila ves plaz nasprotij, ki so se nakopičili v Evropi. Dunajski in tedanji berlinski krogi so računali s kratko in lokalizirano vojno, toda že v nekaj dneh se je pokazalo pravo obličje nastalega položaja. Za Srbijo se je zavzela Rusija in proti Rusiji je vstala Nemčija, nakaž so stopile v vojni ples še Francija, Velika Britanija in Belgija. Usodni klobčič se je razmataval vedno bolj, poti nazaj ni več bilo.

V teku časa se je evropska vojna razvila v svetovno in pred bojujočimi se narodi so se pojavljali novi, daljnosežni problemi. V teku štirih let je vojna razmajala štiri cesarstva, ki so se ob koncu sesula kakor trhle stavbe. Zemljevid Evrope se je temeljito spremenil, vrsta manjših narodov, ki so bili prej siloma včlenjeni v sistem teh cesarstev, se je sprostila in doživela urenitvenje svojih narodnih idealov. Avstro-Ogrska je propadla popolnoma in njena državna ideja, ki jo je vezala celo z božjo previdnostjo in utemeljevali z razlogi najvišje politične modrosti, se je izkazala kot utvara, za katero je le peščica ljudi stala s srcem in prepričanjem.

Tako smo torej pred četrto stoletje stopili na veliko in skrivnostno zgodovinsko razpotje. Narodi niso bili pripravljeni na možnost skorajšnje vojne, in če izvzamemo Srbijo, ki je obilno krvavela že v balkanskih vojnah, so bili vojaški letniki sveži in naivno prepričani o kratki vojni. V resnici so bile odločitve neznansko daleč in strašni boji, ki so se odigrali na številnih evropskih bojiščih, so povzročali ogromno sprememb v političnem gospodarstvem in moralnem pogledu. Če danes — po pet in dvajsetih letih — premišljamo o dobrih in slabih posledicah usodne poti, ki se je začela v juliju 1914, vidimo, da se slabih posledic vojne še vedno nismo otresli. Zdi se celo, da je bila svetovna vojna začetek zgodovinskega razvoja, ki mu še ni mogoče doledati konca.

Svetovna vojna je bila lahko s svojimi slabimi in dobrimi izkušnjami politična visoka šola narodov. Ob nji bi mogli spoznati, kakšen dvorezen nož je krvava sablja. Četudi odstrani kaj gnoja, zapušča marsikje nove, težko zaceljive rane. Svetovna vojna je na pr. jasno dokazala, da ni mogoče trajni obstoj držav, ki so sestavljene iz nezadovoljnih narodov in da niti fizično nasilje niti duhovni pritisk ne moreta spremeniti krivice v pravico, laži v resnico. Ves na videz močni sistem, ki so si ga izgradili Habsburžani za ohranitev svojega imperija, se je zrušil kakor hiša na pesku.

Z druge strani je teh dvajset let po uveljavitvi mirovnih pogodb pokazalo, da sta tudi zmaga in poraz veliki

TAJNA POGAJANJA MED ANGLIJO IN NEMČIJO?

**Vojna s senzacijskimi vestmi — V Berlinu baje računajo na novo Monakovo — Kolo-
nije in posojilo v zameno za nemško razorožitev — Senzacije in demantiji**

Pariz, 22. julija. o. Listi poročajo iz Londona, da so glavni predmet komentarjev današnjega londonskega tiska in političnih krogov senzacionalno razširjene vesti, po katerih bi bila Anglija pripravljena nuditi Nemčiji kredit v višini ene milijarde funtov. Zatrjuje se, da je bil od trgovskega ministra Hudsona predložen gospodarskemu svetovalcu nemške vlade dr. Wohltatu načrt, po katerem naj bi se v Nemčiji takoj izvedla dalekosežna razorožitev. Za protisluho bi tudi države angleškega bloka znižale svoje oborožitve in pomagale Nemčiji, da bi pretvorila vojno industrijo na mirnodobsko proizvodnjo. Vrh tega bi vse evropske kolonialne države pristale na sodelovanje pri načrtu za novo razdelitev kolonialnih dobrin.

London, 22. julija. z. Izgleda, da se bo mesec julij končal v znaku najrazličnejših interpretacij mednarodnega položaja in v znaku alarmantnih vesti, ki se na koncu izkazejo kot docela netačne. Tako so bile sredi tega tedna razširjene vesti o neposrednih pogajanjih med Nemčijo in Poljsko. Vesti so bile hitro demantirane. Ob koncu tedna so se pojavile vesti o preokretu nemške in angleške politike, ki pa so se prav tako hitro zopet razblinile. Vse te vesti prihajajo iz virov, ki jih ni mogoče kontrolirati.

Snoči in danes se je razširila vest, da je imel finančni strokovnjak nemške vlade dr. Wohltat te dni razgovore s najvišjimi sodružniki Chamberlaina in s predstavniki angleških finančnih in gospodarskih krogov, katerim je baje predložil obsežen načrt za splošno razorožitev, za pogajanja o kolonijah itd., pod pogojem, da dobi Nemčija večje posojilo, ki bi ji omogočilo prehod iz sedanjega vojnega gospodarstva v normalni gospodarski sistem. Zopet po drugih vestih tak predlog ni prišel iz nemške strani, temveč iz angleške, in je angleška vlada ponudila Nemčiji novo razdelitev kolonij in ogromno posojilo, ako pristane na razorožitev. »Daily Telegraph« je poročal, da zahteva Nemčija posojilo v višini 1 milijarde funtov. Merodajni londonski krogi so označili te vesti za fantastične, kljub temu pa londonski listi o njih zelo obširno razpravljajo. Angleška vlada je nocoj vse te vesti razpršila z zelo odločnim uradnim demantijem.

Ne da se ugotoviti, ali se skriva za te-

mi vestmi kak manever londonske City ali pa kaknega drugega čimtelja. Uradni komunikate angleške vlade naglašajo, da je bilo Wohltatu ponovno sporočeno, da Anglija ne bo mirno gledala, ako se bo skušala Nemčija vsiliti Evropi svojo voljo. Ako Nemčija opusti svoje agresivne cilje, so razne možnosti za ureditev vseh preostalih vprašanj in v tem primeru bi bila Anglija podprta tudi nemške finančne želje in ji preskrbeti zaželeno posojilo.

Drugo senzacijo, ki je prišla iz Berlina, predstavlja izjava zastopnika nemškega zunanega ministrstva, ki je naglasil, da Nemčija odklanja vojno zaradi Gdanske. Angleški tisk sklepa iz te izjave, da je Nemčija spremenila svojo politiko. Skoro istočasno pa je izšel uradni demantij, ki odklanja sleherni popuščanje in gdnaskem vprašanju. V angleških vladnih krogih so dajo, da so vse to samo poskusni baloni.

V Londonu prevladuje vtis, da skuša Berlin na ta način izkuzati zmedo in vplivati zlasti na Poljsko. V ostalem pa so dajo londonski diplomatski krogi, da je zelo verjetno, da s smatra Nemčija sedanjí trenutek za primeren, da bi pridobila Chamberlaina za novo »vzhodnoevropsko Monakovo«. Vendar pa londonski vladni krogi izrecno poudarjajo, da je stališče Anglije v gdnaskem vprašanju končno javno precizirano v izjavi, ki jo je podal Chamberlain v spodnji zbornici, da bi namreč imela vsaka enostranska sprememba v Gdanku za posledico, da bi Anglija s svojo oboroženo silo podprla Poljsko v obrambi njenih pravic.

Kaj pravijo v Berlinu

Berlin, 22. julija. AA. (DNB) Načelnik ministrstva Wohltat se je vrnil s svojega potovanja iz Londona. V dobro obveščenih krogih pravijo, da je Wohltat v Londonu razpravljal o raznih vprašanjih, o katerih so govorili na konferenci v Evianu in da je bilo glede vprašanja beguncev doseženo soglasje. V zvezi z Wohltatovim bivanjem v Londonu so se razširile vesti, da je imel tam razgovore za najete posojila. V dobro obveščenih krogih pa izjavljajo, da Wohltat ni šel v London s takšnim poslanstvom.

Berlin, 22. julija. o. V zvezi z nekaterimi upravnotehničnimi spremembami v nacistični organizaciji se zatrjuje, da je Hit-

ler sklenil poslati v Gdansk Bürcela, bivšega okrožnega voditelja za Avstrijo.

Dve nemški izjavi o Gdanku

Berlin, 22. julija. e. Angleški listi objavljajo pod senzacionalnimi naslovi vest, da je neki predstavnik nemške vlade izjavil glede gdnanskega vprašanja, da Nemčija ne želi v nobenem primeru izzvati vojno, temveč da se to vprašanje reši na miren način. Z merodajne nemške strani se v tej zvezi izjavlja, da je to obvestilo angleškega tiska izšlo začenjaje v Berlinu, ker je znano, da je Nemčija večkrat izrazila, da gdnanskega vprašanja ne misli rešiti z vojno.

Berlin, 22. julija. AA. (DNB). Nemško časopisje kritizira senzacionalno obliko, v kateri so posamezni tuji dopisniki v Berlinu poročali večerj londonskim časopisom o nemških namerah glede Gdanske. »Deutsche Allgemeine Zeitung« pri tej priliki ugotavlja, da želja, ki jo je izrazila Nemčija, da se najde sredstvo za mirno rešitev gdnanskega vprašanja, ne pomeni da je Nemčija pripravljena opustiti svoje dosežanje stališče. »V cel vrsti izjav, podanih v govorih in v časopisju, pravi dalje list, je Nemčija točno označila svoje stališče, in nemški rajh ni pustil nobenega dvoma o tem, da je gdnasko vprašanje možno rešiti edino tako kot želi Nemčija in sicer brez kompromisa. Nemčija zahteva samo svojo pravico. Sicer pa ni Nemčija izvedla mobilizacije zaradi Gdanske, temveč Poljska. Ni Nemčija agitirala z nezbežno vojno, pač pa sta to delali Francija in Velika Britanija.«

Francoska mnenja

Pariz, 22. julija. AA. (Havas). »Petit Parisien« piše o večerjnjem nemški poluradni izjavi in o poslanstvu Wohltata v Londonu ter zastopa stališče, da gre samo za taktične poteze. Pisec članka svetuje, naj vsi merodajni krogi z vso pozornostjo ocenjujejo te nove momente. »Journal« pravi, da berlinska izjava ne spreminja resničnega položaja ter naglašajo, da je takšne izjave treba sprejeti z največjo previdnostjo vse dotle, dokler se ne bodo pojavile konkretne, na podlagi katerih bi bilo mogoče točno podati sedanjí položaj.

Pogajanja v Moskvi

Poročila o medsebojnih zahtevah in koncesijah si slej ko prej močno nasprotujejo

Pariz, 22. junija. z. V pariških vladnih krogih smatrajo, da je treba čimprej zaključiti pogajanja v Moskvi. Zato sta se obe zapadni velesili odločili za zelo važne koncesije Rusiji. Glede zadnjih navodil, ki so bila poslana v Moskvo, se izve v dobro poučenih krogih, da predstavljajo več ko 50 odstotno ugoditev ruskim željam. V Parizu naglašajo, da gre tu tudi za jamstvo baltičnim državam. Merodajni francoski čimtelji so zadnje čase sploh zelo popustljivi napram ruskim zahtevam, dočim je Rusija s svoje strani pristala na zelo dalekosežne koncesije v pogledu političnega in vojaškega pakta.

London, 22. julija. o. Nova navodila, ki so bila večerj poslana v Moskvo za nadaljevanje angleško-francosko-ruskih pogajanj, so bila izdelana sporazumno med Londonom in Parizom, kar velja še posebej glede moskovskega predloga, ki se nanaša na vprašanje indirektnega napada zaradi notranjopolitičnih sprememb v sosednih državah. »Daily Telegraph« poroča, da je francoska vlada v Londonu podvela energične korake, da bi Anglija storila dalekosežne koncesije Rusiji, toda angleška vlada je ostala na svojem stališču, da ne more sprejeti formule glede indirektnega napada. Nobene možnosti ni, da bi Anglija priznala Moskvi pravico intervencije v katerikoli sosedni državi, ali pravico, da ona zasede katerokoli sosedno državo z izgovorom, da se v tej državi pojavlja nevarnost notranjih sprememb, ki bi ogrozile rusko varnost.

Posvetovanja angleških in francoskih generalov

Pariz, 22. julija. w. Slično kakor v Singapuru in Dajaru je bila te dni tudi v Nou-mesu v Novi Kaledoniji konferenca angleških in francoskih vojaških strokovnjakov, na kateri so sestavili skupne obrambne načrte. Zgrajena bodo skupna letalska oporišča s katerimi bodo mogla angleška in

francoska vojna letala v primeru vojne vsiti patrolno službo v Južnem morju.

Nemško-ruska gospodarska pogajanja

Moskva, 22. julija. o. »Echange Telegraph« poroča po vesti agencije Tass, da so se v Berlinu spet začela trgovinska in kreditna pogajanja med Nemčijo in Rusijo, ki jih vodi namestnik ruskega trgovskega zastopnika v Berlinu Bagarin in član nemškega zunanega ministr. Schnorre.

Vojaška pogajanja s Turčijo

Rim, 22. julija. o. Po informacijah iz Ankare imajo pogajanja, ki jih trenutno vodi predstavnik turškega in angleškega generalnega štaba, za cilj, da se doseže popolno sodelovanje turške in angleške vojske, mornarice in letalstva v primeru oboroženega spora na bližnjem vzhodu. Pri teh pogajanjih se je razpravljalo predvsem o utrjevanju Dardanel, za katere bi se morala uporabiti vsa moderna vojna sredstva, da se onemogoči pristop sovražne mornarice. V turških vojaških krogih zatrjujejo, da so upoštevanje vse možnosti angleško-francosko-turškega vojaškega sodelovanja na vzhodu. Pri tej priliki se je reševalo tudi vprašanje ustanovitve enotnega vojaškega poveljstva.

Tudi Perzija v angleškem taboru?

London, 22. julija. o. »Daily Herald« poroča, da je Anglija začela z velikimi dobavami vojnih letal in protiletalskih topov za Iran (Perzijo), zaradi tega, ker je iranska vlada pristala, da se bo borila na turški strani. V Iranu je Anglija investirala ogromno svoto 20 milijard funtov za proizvodnjo nafte, ki oskrbuje angleško vojno mornarico.

bi se s pravičnim sporazumom odpravila nevarna naspotja.

Toda misli se nam zopet vračajo četrto stoletje nazaj. Nihče ni imel toliko povoda, da si želi miru kakor tedanja izmučena in oslaba Srbija. Vzlic temu je junaško sprejela nase vsiljeno ji vojno in krepko vzdržala strahotne napade, branec narodno svobodo in čast kot najvišji dobrini, ki sta dani zavednemu narodu. V zmedah sedanjega časa stoji Jugoslavija na straži svoje svobode in nezavisnosti s trdnjo voljo, si ohrani mir ne da bi trdovala le trohico svoje svobode in časti, do katerih ima enako pravico, kakor vsi drugi narodi.

Načelen sporazum v Tokiu

Anglija bo baje nehala podpirati Kitajce

Tokio, 22. julija. AA. (Havas) Agencija Domej sporoča, da je japonsko zunanje ministrstvo izdalo sporočilo, v katerem pravi, da je bilo med angleškim veleposlanikom in japonskim zunanjim ministrom doseženo soglasje glede Tiencina. Kakor se izve, se bo angleški veleposlanik danes zvečer ponovno sestel z zunanjim ministrom.

Ministrski svet je na svoji današnji seji sprejel sporazum, ki je bil dosežen med japonskim mzananjim ministrom Arito in angleškim veleposlanikom Robertom Craigiem. Iz dobro obveščenih japonskih krogov poročajo, da se sporazum nanaša na splošna vprašanja, ki so v zvezi s tencijsko afero. Poročilo, ki je bilo izdano po viadni seji, pravi, da so se vsi ministri razen ministra brez listnice kneza Konoja udeležili seje in da je zunanji minister Arita poročal o razgovorih, ki jih je imel z angleškim veleposlanikom. V svojem poročilu je Arita razložil nesoglasja na začetku razgovorov, zatem pa je poudaril, da je Velika Britanija sprejela japonski predlog, da se v zvezi s tencijskim vprašanjem razpravlja tudi o splošnih vprašanjih in da se na ta način ustvari možnost za nadaljnje razgovore glede posameznih vprašanj, ki se nanašajo na Tiencin.

Rim, 22. julija. o. V zvezi z načelnim sporazumom, ki bo dosežen v japonsko-angleških pogajanjih, poroča »Giornale d'Italia« iz Tokia, da se iz japonskih službenih krogov doznava, da je bil sporazum dosežen le v glavnih vprašanjih, medtem ko se bo o podrobnostih razpravljalo še dalje, čim bo angleški veleposlanik dobil nova navodila. V istih krogih se poudarja, da je ta načelni sporazum bil dosežen zaradi tega, ker je angleški poslanik prepričal Arito o pomirljivosti angleške vlade. Glavno vprašanje je bilo de facto priznanje pravice vojskujoče se stranke, ki jo je zahtevala Japonska.

London, 22. julija. o. »Financial News« potrjuje verzijo, da je angleška vlada sklenila postopno prenehati podpirati maršala Čangkaška. Angleška vlada bo razen tega odredila podporo pri vzdrževanju kitajske valute, kar pomeni spremembo angleške politike na Daljnem vzhodu.

London, 22. julija. AA. (Havas). Zadnje poročilo angleškega veleposlanika v Tokiu se ni prispelo v London, vendar v angleških diplomatskih krogih mislijo, da bo Chamberlain v začetku prihodnjega tedna kljub temu lahko podal izjavo o angleško-japonskih pogajanjih za sporazum. Lahko se reče, da so angleški diplomatski krogi v glavnem optimistično razpoloženi ter upajo, da bo na tej podlagi možno začeti s podrobnimi razgovori.

Boji v Mongoliji so resni

Hongkong, 22. julija. o. Agencija Radio poroča, da je mongolsko-mandžurski spopad težje značaja kakor to priznava japonsko vodstvo. Na meji se vršijo vzhodno od reke Kalkingol hude borbe. Na obeh straneh je v bitki med desetimi tisoč ljudi. Ja-

ponsko-mandžursko vodstvo je zahtevalo ojačenje in je bilo odposlanih več najboljših japonskih divizij. General Sugijama je dobil nalog, da prevzame poveljstvo nad japonsko-mandžurskimi četami. Poveljstvo japonske vojske na Kitajskem je zaupano vojnomu ministru generalu Itagakiu. Iz Harbina in ostalih mest poročajo o prenatrpanih bolnicah.

Poveljnik ruskih čet v Mongoliji

Riga, 22. julija. AA. (Stefani). Po vesteh iz Moskve je bil pomočnik ljudskega komisarja za vojsko Kuvik imenovan za poveljnika sovjetskih čet na mongolsko-mandžurski meji.

Vaje japonske mornarice

Tokio, 22. julija. AA. (Reuter). Japonski cesar je na vojni ladji »Nagato«, ki ima 32.000 ton, 8 ur gledal v tokijskem zalivu vaje japonske mornarice, pri katerih so sodelovala tudi vojaška letala.

72 novih podmornic v Rusiji

Rim, 22. julija. o. »Giornale d'Italia« poroča iz Moskve, da so začeli v Rusiji izvajati Stalinov načrt za povečanje vojne mornarice. Baje bodo v kratkem začeli graditi 72 podmornic in dve veliki linijski ladji po 35.000 ton.

Italijanski mornariški manevri

Rim, 22. julija. o. Te dni so bili okoli Tarenta mornariški manevri, pri katerih je sodelovala prva eskadra italijanske mornarice in več flotilj podmornic. Jutri prispe iz vzhodnega Sredozemlja še druga eskadra, potem pa se bodo začeli veliki pomorski manevri celotne italijanske mornarice, ki bodo trajali od 23. do 30. julija v srednjem delu Sredozemskega morja. Pri teh manevrih bo navzoča tudi nemška mornariška mislija.

Grandi zaprisežen

Rim, 22. julija. AA. Novi pravosodni minister Grandi je prisegel danes pred kraljem in cesarjem. Kralj je povabil Grandija na kosilo.

DOBRA KUPČIJA

»JUTROVI« MALI OGLASI!

D A N E S

382

ponudb in povpraševanj!

Dan avstrijskega ultimata

Na današnji dan pred 25 leti je bivša Avstro-Ogrska izročila Srbiji ultimatum, ki je bil nalašč sestavljen tako, da bi ga Srbija ne mogla sprejeti

V četrtek, 23. julija 1914. leta ob 6. zvečer je avstroogrski poslanik v Beogradu baron Giesl izročil zastopniku srbskega ministrskega predsednika Pašića, ki se je takrat nahajal izven Beograda, finančnemu ministru Pačuju avstro-ogrski ultimatum. Ultimatum je trdil, da je bil sarajevski atentat zasnovan v Beogradu in da so vanj vmešani srbski uradni organi. Zahteval je zato od srbske vlade, da v svojih »Službenih novinah« z dne 26. julija objavi svečano izjavo, v kateri obsoja vsako propagando proti avstroogrski monarhiji, obžaluje, da so se srbski oficirji in uradniki udeleževali te propagande, slovesno proglasi, da obsoja vsak poskus vmešavanja v usodo prebivalstva katerega koli dela Avstro-Ogrske ter obljubi, da bo z vsoto strogo postopala proti vsem osebam, ki bi taka dejanja zagrešile. V ultimatu je bilo srbski vladi predpisano besedilo te izjave. Nadalje je postavila Avstro-Ogrska deset zahtev, ki so povsem določeno predpisovali srbski vladi postopke pri zatiranju jugoslovenske propagande ter terjale, naj v Srbiji sodelujejo tudi organi avstrijske vlade pri zatiranju tako zvanega »subverzivnega gibanja« proti teritorialni neokrnjenosti habsburške monarhije.

Avstrijski ultimatum je v vsej Evropi izval pravo konsternacijo. Celo v Berlinu so ga smatrali za pretrganje. V Beogradu se je še isti večer sestal kronski svet pod predsedstvom takratnega regenta prestolonaslednika Aleksandra. Ultimatum je zahteval odgovor do sobote 25. julija ob 6. popoldne. Splošen vtis je bil, da ga Srbija ne more sprejeti, saj je bil naperjen proti osnovnim pravicam samostojne države. Izkazalo se je pozneje, da je bil ultimatum nalašč sestavljen tako, da bi ga Srbija ne sprejela. Avstrijski poslanik v Beogradu

je imel že v naprej navodila, da srbski odgovor proglasi za nezadosten.

Na Dunaju so se vdajali naivnim računom, da bodo s kratko in energično vojno akcijo prisilili Srbijo k popolni kapitulaciji, zatrti njeno neodvisnost in s tem tudi vsa stremeljena južnih Slovanov v Avstro-Ogrski po svobodi in zedinjenju, Evropa pa, da bo gledala...

»Slovenski narod« je še dan pred ultimatom v svojem dunajskem poročilu, naslovljenem »Pred resnimi dogodki«, svaril pred tako politiko obračunavanja. Poudarjal je, da rezultati sarajevske preiskave javnosti niso znani in da že zato postopanje dunajskih krogov vzbuja pomisleke. Ako je Srbija res kriva, potem zahtevajo avstrijski narodi predvsem, da se jim predloži dokaz. »Baš mi Jugoslavlani imamo največjo pravico vedeti, ali gre za pravično stvar ali pa je sarajevski zločin za naše državniške kroge le politična prilika, ki jim je povod za njihovo gonjo proti političnim nasprotnikom. Satisfakcijsko in garancijsko vprašanje moramo strogo ločiti od onih političnih primed, ki ne izvirajo iz ozirov na prave interese monarhije, temveč so jih vtihotapili oni nemški in madžarski krogi, ki si hočejo svoje hegemonistične privilegije utrditi z udarcem proti jugoslovenski državi v dobro preračunanih spekulacij, da bi sramotno in krvavo ponizanje srbske kraljevine porinilo v ozadje tudi jugoslovanski problem v sami monarhiji. Prepričani smo, da je mirna razrešitev krize mogoča, ako jo le hočemo naši odgovorni državniki...«

V splošni napetosti in mrzlični razdraženosti so potekale ure ultimata. Prišla je sveta Ana in Smrt je zaročljala s svojim bobnom. Avstrija je proglasila mobilizacijo...

Ustava slovaške republike

Ustavo je sprejel parlament soglasno — Stanovska ureditev države — Položaj narodnih manjšin

Bratislava, 22. julija. b. Včeraj je slovaški parlament soglasno sprejel načrt nove slovaške ustave. Najpovoljnejšo izjavo o novi ustavi je dal takoj po sprejetju tudi vodja Nemcev na Slovaškem inž. Karmasin, ki je med drugim dejal, da lahko označi novo slovaško ustavo kot vzor pravilne ureditve sožitja več narodnosti v isti državni skupnosti. Zanimivo pa je, da je glede narodnostnih pravic tujih narodnostnih skupin postavljeno načelo popolne recipročnosti, kajti ustava pravi dobesedno, da se v njej za nemške narodnjake določene pravice »priznajo le v toliko, v kolikor bo tudi slovaška manjšina izven ozemlja matične države uživala povsem enake pravice.«

V uvodu določa nova ustava, da je Slovaška republika, kateri stoji na čelu izvoljeni predsednik.

V drugem poglavju so določene pristojnosti parlamenta, ki ga sestavlja 80 poslancev, izvoljenih za dobo pet let na podlagi enake, direktne in splošne volilne pravice vseh državljani, ki so izpolnili 21. leto starosti. Za pasivno volilno pravico je potrebna starost 30 let.

Tretje poglavje obravnava pristojnosti in pravice državnega predsednika, ki ga voli parlament za dobo sedem let. Med kompetence predsednika spada predvsem sklepanje menarodnih pogodb, razpis mobilizacije, sklicanje in razpustitev parlamenta, vrhovno poveljstvo nad vojsko, imenovanje in odpustanje ministrov ter vseh višjih državnih uradnikov in oficirjev, končno pa tudi veto proti sklepom parlamenta.

V četrtem poglavju so zahtevane kompetence vlade. Določeno je med drugim, da ne sme biti noben član vlade soudeležen v pridobitnih podjetjih. Poleg parlamenta deluje še kot nadzorni organ državni svet, sestavljen iz šestih članov, ki jih imenuje predsednik republike, desetih članov, ki jih imenuje Hlinkova stranka, in iz po enega člana vsake narodnostne skupine na Slovaškem. Državni svet bo nekako druga zbornica, odnosno senat.

Voditelj irskih teroristov aretiran

London, 22. julija. w. Danes je bil v Londonu aretiran, ko se je hotel izkrcati iz parnika, Viljem Mac Allister, o katerem se zatrjuje, da je voditelj irskih teroristov, ki so v zadnjih tednih izvršili šestdeset bombnih atentatov in povzročili celo vrsto velikih požarov. Takoj po aretaciji so ga odvedli v preiskovalni zapor. Obtožen bo po zakonu iz leta 1848, da je vodil vojno proti kralju.

Usoda bivših avstrijskih politikov

Basel, 22. julija. z. »Baseler Nachrichten« poročajo, da je bivši avstrijski kancler dr. Schuschnigg zaprt na Dunaju. V kratkem pa se bo preselil v neko manjše mesto v notranjosti Nemčije, kjer se bo lahko svobodno gibal, vendar pa mesta ne bo smel zapustiti. Na enak način je konfiniran tudi bivši dunajski policijski direktor in poznejši minister Skubl, ki je nastanjen v Halle a. S. Eden izmed najožjih Schuschniggovih zaupnikov baron Bergmann je konfiniran v Weimarju. Bivši dunajski župan dr. Schmitz in bivši Schuschniggov propagandni šef polkovnik Adam pa sta še vedno v koncentracijskem taborišču v Dachau.

Obisk turških dijakov

Beograd, 22. julija. p. Semkaj je prispela danes večja skupina turških dijakov, ki so priredili s podporo vlade poučno potovanje po Evropi. Obiskali so Francijo, Nemčijo, Italijo, Rumunijo in Bolgarijo ter so prišli sedaj v Jugoslavijo, kjer bodo ostali 14 dni. Prišli bodo tudi v Slovenijo in si bodo ogledali zlasti Bled kot poletno rezidenco jugoslovenskega kralja.

ni svet bo nekako druga zbornica, odnosno senat.

Ustava določa tudi položaj političnih strank, kar je v toliko zanimivo, ker daje narodnostnim skupinam pravico, da jih predstavljajo registrirane politične stranke. Ustava določa v ostalem stanovsko ureditev države in predvideva sedem glavnih stanovskih organizacij.

Posebno poglavje je končno posvečeno manjšinam in uvaja tako zvali »narodni katastrofe«. Vsako raznarodovanje tujih narodnostnih skupin je kaznivno. Vse narodnostne skupine imajo pravico do svobodnih kulturnih in narodnostnih odnosov s svojim matičnim narodom. Postavlja pa se, kakor že omenjeno, načelo recipročnosti.

Zakon o narodni obrambi

Bratislava, 22. julija. w. V obrambnem odboru parlamenta je podal minister za narodno obrambo daljši ekspozé o novem zakonu o državni obrambi, ki predvideva tudi delovno obveznost in predvojsko vzgojo. V svojem ekspozéju je zavračal trditve tujega tiska o izrednem številu dezertacij iz slovaške vojske in o slabih prehrani slovaških vojakov.

Židje ne morejo biti vojaki

London, 22. julija. AA. Reuter poroča iz Bratislave, da je slovaška vlada sklenila dopustiti iz vojske vse častnike, podčastnike in vojake, ki so židje. Židje bodo odsej služili vojaški rok v posebnih delavskih oddelkih, ki jih bodo uporabili za izvajanje javnih del.

Modus vivendi z Italijo

Rim, 22. julija. AA. Minister za zunanje zadeve grof Ciano ter slovaški poslanik sta podpisala »modus vivendi«, s katerim se urejajo trgovinski odnosi med obema državama.

Ustanovitev dveh tvornic celuloze

Beograd, 22. julija. AA. Minister za gospodarske in rudnike Ljubomir Pantić je v soglasju s finančnim ministrom Vojinom Djuričevićem na podlagi pooblastila v finančnem zakonu izdal uredbu o ustanovitvi podjetja »Jugoslovenska celuloza«. Uredba predvideva zgraditev treh velikih in moderno urejenih tovarn za predelavo celuloznega lesa v naši državi. S temi novimi tovarnami, ki bodo zgrajene v najkrajšem času, bo naša država mogla sama izdelovati celulozo, proizvod, ki služi za izdelavo finega papirja, umetne svile in drugega. Zaradi tega bo na eni strani padel izvoz celuloznega lesa iz naše države — in tega lesa smo dozdaj izvažali ogromne količine — na drugi strani pa bo naša trgovina in plačilna bilanca olajšana za tožke milijone, ki smo jih dozdaj plačevali izozemstvu, ker smo uvažali celulozo, razne vrste umetne svile in druge proizvode iz celuloze. Ustanovitev »Jugoslovenske celuloze« bo imela srečne posledice ne samo za našo trgovino in plačilno bilanco, torej za našo valuto, pač pa bo velikega pomena tudi zaradi tega, ker bo pri tem našlo stalno in dobro zaposlitev veliko število dobrih domačih delavcev.

Seja vlade

Beograd, 22. julija. p. Po daljšem odmoru je bila danes ob 17. zopet seja ministrskega sveta pod predsedstvom ministrskega predsednika Dragiša Cvetkovića.

Povratak finančnega ministra iz Pariza

Beograd, 22. julija. p. Danes se je vrnil v Beograd iz Pariza finančni minister dr. Djuričić.

INSERIRAJTE V »JUTRO«

Operacija kraljeviča Tomislava
London, 22. julija. AA. Včeraj je bil v Londonu operiran Nj. Via kraljevič Tomislav. Operacija se je posrečila. Zdravstveno stanje kraljeviča Tomislava je po operaciji zadovoljivo.

Beleške

Milan Grol o pogajanjih za sporazum

Ugledni demokratski prvak Milan Grol, ki se je nedavno mudil v Kupincu in imel s predsednikom HSS dr. Mačkicom dolg razgovor, objavlja v zagrebški »Novi riječi« članek o naših notranjopolitičnih problemih. Po mnenju g. Grola zavisi uspeh vseh pogajanj, ki se vrše zadnje čase med Zagrebom in Beogradom, od tega, v kolikor bodo prevladale pozitivne pobude nad negativnimi stremelji. Nato nadaljuje:

»Prav tako zavisi uspeh teh razgovorov tudi od tega, v koliko bodo podredili interese teh in onih potrebam in interesom naše skupnosti. O interesih in potrebah teh in onih lahko obstojajo razna gledanja in stališča. Nobene potrebe pa ni, da bi imeli različna mišljenja o potrebah in interesih moderne sodobne države, posebno ne, če se lista državnih kompetenc zreducira ne na tisto, kar smatrajo ti ali oni, da naj bi bilo predmet skupne skrbi, temveč na tisto, brez česar država ni več država.«

Volitve obratnih zaupnikov

Kakor smo že poročali, se vršijo od 15. julija do 15. avgusta v dravski banovini volitve obratnih zaupnikov. V mnogih obratih so svobodne strokovne organizacije postavile skupne liste. Tako n. pr. v vseh mariborskih obratih. Povsod kandidirajo tudi člani Narodne strokovne zveze. Volitve pri ljubljanskem tramvaju so pokazale, da je složno strokovno organizirano delavstvo nepremagljivo. Ponekod, zlasti na Stajerskem, skušajo nekateri begati člani Narodne strokovne zveze in tudi ostalih svobodnih strokovnih organizacij, naj se v »znak protesta«, da so bile volitve že tolikokrat preložene, vzdržijo glasovanja. To seveda čisto navaden volilni maneuver.

V našem včeršnjem poročilu o volitvah obratnih zaupnikov pri ljubljanskem tramvaju se je vrnila pomota, ki jo s tem popravljamo. Kandidati Jugorasa niso dobili 43, temveč 48 glasov, torej za 5 več, kakor smo ni navedli.

Zahteve in pogledi slovenskega dela Jugorasa

Razpust socialističnih strokovnih organizacij zahteva slovensko glasilo Jugorasa »Slovenski delavec«. Glavni razlog za razpust vidijo list v tem, da je »marksistični strokovni pokret v svojem jedru gnil; da temelji marksizem na laži, da ni Boga in ne večne pravice; da seje povsod sovraštvo, žanje pa samo opustošenje, obubožanje src in duš. Tudi v delavskih vrstah na naša odpora proti marksizmu. To je »odpor združevanja življenja zoper kakšno prekanost, zvižnost in namerno zavajanje.«

»Jugorasa se ne boji očitkov zaradi te zahteve«, pravi dalje list. »Radi svobode vernega delavkega stanu jo usvaja, ker mora biti konec židovskemu duhovnemu in dejanskemu terorju, ki ga izvaja socializem nad slovenskim delavstvom. Marksizem je strup za poedince in za narod in to zastrupljanje je treba preprečiti ter njegove organizacije razpustiti.«

V tej zvezi obravnava slovensko glasilo Jugorasa tudi vprašanje, ali so jugorasovci fašisti ali ne. »Odkrito odgovarjamo«, pravi: »smo in nismo. Smo fašisti, v kolikor pomeni fašizem smisel za red in disciplino, za urejenost družbe in nasprotstvo proti sedanjim kapitalističnim miselnostim.« Jugorasovci so fašisti, če se s tem hoče reči, da so za pridnost, delavnost in za vztrajnost in ker rušijo birokratizem, zavračajo bolj ševizem in vsak marksizem. Uvajajo ljubezen za delo, smisel za pošteno delo, za osebno čast in odgovornost in zavest dolžnosti poedince in celote in obratno. So fašisti ker oznanjajo potrebo avtoritete in ker priznavajo Boga in njegovo postavbo. Niso pa fašisti, ker je pri njih vse odvisno od človeške, temveč od božje najvišje avtoritete in ker lomijo nasilje, teror in nebrzdanost, ki je lastna brezboštvo.

»Slovenski delavec« prihaja po vseh teh razlagah in ugotovitvah do zaključka, da je Jugorasa prav za prav v zlati sredi med fašizmom in njegovimi nasprotniki.

Prvi odpadnik od dr. Stojadinovića

Kakor je znano, je dr. Stojadinovićevo interpelacijo, odnosno njegov oklic srbski javnosti, podpisalo 83 poslancev in 20 senatorjev. Sedaj objavljajo beograjski listi pismo poslanca Stanka Dragosavljevića predsedniku vlade g. Cvetkoviću. V pismu g. Dragosavljević izjavlja, da s svojim podpisom interpelacije ni imel namena manifestirati proti politiki sporazuma in izjavljati nezaupevanje predsedniku vlade, temveč da bo nasprotno, še nadalje poštvalno podpirati politiko g. Cvetkovića zaradi tega, da je g. Dragosavljević obvestil g. Stojadinovića da odklanja vsako nadaljnje sodelovanje z njegovo akcijo.

Napačna nemška sodba o židih v Jugoslaviji

»Völkischer Beobachter« objavlja poročilo o jugoslovenskih židih, katerih število ceni na 65.000. Po informacijah lista imajo jugoslovenski židje dokaj velik vpliv na jugoslovensko gospodarsko in prosvetno življenje. Posebno velik vpliv imajo baje na jugoslovenski tisk in kulturno izdizvajanje jugoslovenskega naroda. Židje so tudi glavni krivci vseh nevedstev, ki se pojavljajo pri denarnem obračunavanju med Nemčijo in Jugoslavijo.

Vodilni nemški organ to pot ni dobro poučen, vsaj kar se tiče vpliva židov na jugoslovenski tisk in kulturno življenje. V Jugoslaviji imajo židje posreden vpliv samo na en hrvaški časopisni koncent, ki predstavlja procentualno malo število hrvaških listov, nobenega vpliva pa nimajo na ostale hrvaške liste, še manj pa seveda na slovenske in srbske. Prav nič pa nimajo židje vpliva na jugoslovensko kulturno življenje v katerikoli njegovi panogi. Možnost takega vpliva izključuje že samo dejstvo, da so židje pri nas vse do najnovejšega časa po ogromni večini priznavali za Nemce in Madžare, pa da so še danes le redke židovske rodbine, kjer domači občevalni jezik ne bi bil nemški ali

Ljubljanski Sokol si je spet priboril kraljev meč

Zmagovalci se vrnejo v Ljubljano drevi ob 8.

Zagreb, 22. julija. o. Danes ves dan so bile na sokolskem stadionu v Zagrebu državne tekme za meč kralja Aleksandra. Trajale so od 6. jutraj do 15. popoldne in je posamezne vrste močno prizadela huda vročina, ki je bila posebno okoli opoldanskih ur naravnost neznosna.

Ze od prvega početka je spremljala Ljubljancane smola. Bili so v hudi borbi z beograjsko vrsto in že na prvem orodju si je najboljši ljubljanski tekmovalac in vodnik Zupančič izvil roko v rami. Tudi na ostalem orodju Ljubljancanom ni šlo gladko, tako da so imeli Beograjčani po končanih tekmah na orodju nekoliko naskoka v točkah.

Situacija se je zopet obrnila v korist ljubljanske vrste pri tekmovalstvu v prostih panogah, kjer so Ljubljanci stalno pridobivali in tudi prehiteli Beograjčane. V vseh teh panogah so daleko prekašali vse

ostale vrste, posebno pa v metu diska in v teku preko zaprek. Dosegli so povsod odlične uspehe.

Dokončni vrstni red posameznih tekmovalnih vrst je bil naslednji:

1. Ljubljanski Sokol 551,39 točke, 2. Sokol Beograd 537,21 točke, 3. Sokol Zagreb, 4. Sokol Celje, 5. Ljubljanski Sokol (2. vrsta).

Tako si je Ljubljanski Sokol že petič zaporedoma priboril meč kralja Aleksandra. Razen Beograjčanov je tudi zagrebška vrsta pokazala lepe uspehe in je le malo zaostala za beograjskim. Tekme je vodil savezni podnačelnik inž. Bajčić. Meč kralja Aleksandra bo vrsti Ljubljanskega Sokola svečano izročen jutri ob 11. na sokolskem stadionu.

Zmagovita ljubljanska sokolska vrsta se bo jutri, v nedeljo, z večernim beograjskim brzovalnikom vrnila v Ljubljano, kamor bo prispela ob 20.16.

Čehoslovaki v Ameriki

Svečanosti v New Yorku — Češka radijska postaja v Bostonu Dr. Beneš v Londonu

Kot zaključek pripravljanih del za splošno narodno organizacijo Čehoslovakov v Ameriki, ki stoji pod vrhovnim vodstvom bivšega prezidenta CSR dr. Beneša, so bile v prvi polovici tega meseca velike čehoslovaške manifestacije v New Yorku. Najprej je bila ta konferenca čehoslovaških kulturnih delavcev iz cele Amerike. Sledil ji je kongres čehoslovaških legionarjev, nato kongres čehoslovaških novinarjev in izdajateljev časopisja iz Amerike, dalje sokolske manifestacije, ki so se jih udeležili tudi sokolski delegati izven Zedinjenih držav. Zaključek slovesnosti je tvoril »čehoslovaški dan« pri čehoslovaškem paviljonu na newyorški svetovni razstavi. Svečanosti na razstavi je prisostvovalo 20.000 Čehov in Slovkov ter mnogo tisoč drugih obiskovalcev razstave.

Čehoslovaški poslanik iz Washingtona Hurban se je zahvalil američkemu narodu, ameriški vladi in vodstvu svetovne razstave, ker so omogočili, da uživa čehoslovaški narod v Ameriki vse pravice neodvisnega naroda in se kot tak tudi manifestira na svetovni razstavi. Dr. Beneš, ki je medtem že odpotoval v London, je poslal pozdravni brzojav. Ravno tako Alice Masarykova, hčerka prvega prezidenta CSR in župan mesta New Yorka Languardia.

Sporedno in istočasno s newyorškimi proslavami je bil »čehoslovaški dan« tudi na zapadni obali Zedinjenih držav, v San Franciscu.

V zvezi z novo narodno organizacijo Čehoslovakov v Ameriki, ki ima ime »Narodni združenje« je začela kratkovalovna oddajna postaja Wixall v Bostonu redno oddajati vesti v čehskem in slovaškem jeziku ter čehoslovaške kulturne in zlasti muzikalne točke. Postaja prireja tudi posebne oddaje za Čeha in Slovake v Evropi in sicer vsak torek ob 19. po ameriški uri na valu 25.4 in 19.8 ter vsak petek ob 20. po ameriški uri na valu 49.6 in 25.6.

Pomanjkanje vode v Beogradu

Beograd, 22. julija. p. Minister za pošto in brzojav Altiparmaković je odredil, da od danes naprej v Beogradu zaradi silne in neznosne vročine pismonoše raznašajo pošto samo enkrat dnevno in sicer dopoldne. Zaradi silne pripeke je namreč mnogo poštarjev zadela sončarica.

Pomanjkanje vode je v Beogradu vedno bolj občutno. Danes je bilo vse mesto brez vode. Iz vrst meščanstva prihajajo ogorčeni protesti na naslov mestne občine, ki ni znala pravočasno urediti zadostne preskrbe Beograda z vodo. Listi so polni napadov najuglednejših beograjskih oseb na beograjsko mestno upravo zaradi tega. Pomanjkanje vode je res že katastrofalno, saj je ne primanjkuje samo meščanom, temveč tudi bolnikom, tako da je zdravje mnogih ogroženo, ne glede na druge posledice, ki jih utegne tako pomanjkanje vode še imeti v zdravstvenem pogledu.

Vročina vsepovsod

Zagreb, 22. julija. o. Danes je tukaj ves dan vladala neznosna vročina in je toplota v senci kazal 38 stopinj Celzija. Kakor računajo, vročina še ni dosegla viška in se bo v naslednjih dneh še dvignila.

Rim, 22. julija. v. Vročinski val, ki je zajel vso južno Evropo, je dosegel sedaj tudi severno Italijo, kjer je vladala takak vročina, kakršne že desetletja ne pomnijo. V Rimu, kjer že mesec dni ni deževalo, znaša temperatura v senci 40 stopenj, a za prihodnje dni napovedujejo še nadaljnji porast temperature, ki predstavlja tudi za južno Italijo nekaj nenavadnega.

madžarski. Zato niso imeli in tudi sedaj nimajo ne interesa ne možnosti, da bi kakorkoli vplivali na naše kulturno življenje. Ugledni nemški list so zapeljale k napačni sodbi pač nekdajne nemške razmere, v katerih so židje res igrali veliko vlogo tudi v kulturnem življenju, da niti ne govorimo o tisku, ki je bil skoro ves v njihovih rokah.

OJNS v bohinjskem kotu

Banovinsko tajništvo JNS objavlja: Danes bo ustanovna krajevna skupščina OJNS za Bohinjsko ob 9. dopoldne pri Markušu v Bohinjski Bistrici. Skupščina se bosta udeležila tudi gg. Milan Mravljine in banovinski tajnik OJNS Andrej Uršič. — Vse mlade nacionaliste iz Bohinjskega kota vabimo, da se te ustanovne skupščine v polnem številu udeležijo.

Izlet OJNS v Konjice

Banovinski odbor OJNS poziva vse članke OJNS iz Ljubljane in okolice, ki se nameravajo udeležiti 29. in 30. julija izleta v konjiški srez, da se nemudoma prijavijo v stranknih prostorih v Kazini II. — Zadnji dan za prijave je torek 25. t. m.

Požari

Ankara, 22. julija. w. V notranjosti mesta je nastal danes ogromen požar, ki je uničil 10 velikih palač in 20 velikih trgovin. Škoda cenijo na 20 milijonov dinarjev. Domnevajo, da je požar posledica silne vročine, ki vlada že tri tedne.

Skopje, 22. julija. p. Zaradi silne vročine sta nastala v Skopju dva velika požara, ki sta se zaradi pomanjkanja vode tudi naglo razširila. Najprej je nastal ogenj v neki delavnici, ki je zgorela s hišo vred, pozneje pa je začelo goreti v neki veliki trgovini, ki je tudi pogorela. Škoda znaša nad milijon din.

Banjaluka, 22. julija. p. Poročajo, da je zgorel eden največjih turističnih hotelov na poti Banjaluka — Jajce. Škoda znaša pol milijona din.

Holandci so končno dobili vlado

Haag, 22. julija. o. Danes je Colijnu končno uspelo sestaviti novo holandsko vlado.

Mušketirji med seboj

Zagreb, 22. julija. Danes popoldne se je nadaljeval kvalifikacijski turnir naših teniških mušketirjev, ki ga je odredil savez s tem namenom, da bi se enkrat proučil njihovo formo ter po njej določil res najboljšo postavbo proti Nemčiji za Davisov pokal.

Najprej sta nastopila Punčec in Kukuljević v singlu. Kakor se je splošno pričakovalo, je zmagal Punčec v treh setih. Borba je bila prava lepa in zanimiva. Izid: 7 : 5, 6 : 3, 6 : 2 za Punčeca.

Nato je bil double med Punčcem in Mitčiem ter Kukuljevićem in Pallado. Na splošno presenečenje sta v prvem setu zmagala Kukuljević in Pallada s 6 : 2. V drugem setu sta bila Punčec in Mitčij boljše in sta ga odločila zase s 7 : 5. V tretjem setu je igra močno popustila ter sta Kukuljević in Pallada že vodila s 5 : 4 in 40 : 0, toda nato izpustila 3 set žoge ter dovolila izenačenje. Na koncu sta bila poražena s 6 : 8. V četrtem setu sta Punčec in Mitčij brez težave zmagala s 6 : 1.

Turnir se bo nadaljeval še jutri. Hamburg, 22. julija. AA. DNB. Pri današnjih teniških tekmah je Kovačeva (Jugoslavija) premagala Kuckerjevo (Holandija) 6 : 1, 6 : 1.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved za 23. julij: Toplo vreme, v zapadnih krajih in v primorju se bo oblačnost povečala in bodo ponekod najbrže nevihte. V ostalih krajih bo jasno.

Dunajsko: Nevihte, pozneje delna razjasnitev, vročina bo nekoliko popustila.

Štefan Levičnik vitez Karadjordjeve zvezde

Vedre in bodrilne besede požrtvovalnega junaka

Devica Marija v Polju, julija. »Nič ni tako skrito, da ne bi bilo kdaj očitno« — ta pregovor je kaj primeren tudi za našega junaka Štefana Levičnika, ki se je po končani svetovni vojni in po končanih bojih za našo Koroško, katerih se je udeležil kot prostovoljec, skrival v ustje doline Besnice, doli pri Podgradu. V resnici ne bi se ga našlo, da niso oni dan nekateri vojniki iz svetovne vojne moževali pri Boščenkovem Francijnu v Snebrih in se razgovarjali z vsem zanimanjem o junakih, odlikovanih z najvišjim jugoslovanskim vojnim odlikovanjem, z Karadjordjevo zvezdo z meči, ki jih v zadnjem času »Jutro« tako lepo predstavlja z zanimivimi članki vsej javnosti, zlasti pa mladini za vzore. Pa je eden njih dejal, da živi tudi v Podgradu mož, ki ima to visoko odlikovanje. Imena odlikovanca ni vedel, pač pa je vedel, da živi v hiši št. 6. Ko sem imel te dni opravka v Podgradu,

sem se spomnil na ta razgovor in sem vprašal v stari gostilni pri »Peciju«, kje bi bila hiša št. 6 v Podgradu. Prijazna mati me je peljala pod železniški viadukt, ki skriva celo vhod v dolino, kaj se Besnica samo, in mi je izpod njega pokazala hišo na griču ob hribu. Zmajem z glavo... »Zakaj pa ne?« sem si dejal, najbržneje koče so nam dale naše največje može pa tudi junake.

Pred večnimi vrati so se gnetli res lepi, zdravi otroci okoli svoje, še zdaj lepe, malo koščene matere. Iz hiše je stopil krepek mož, bistrhi očji, prijaznega in kaj razumnega obraza.

— V tej hiši živi mož, ki je odlikovan s najvišjim jugoslovanskim vojnim odlikovanjem, s Karadjordjevo zvezdo, ali je doma? sem vprašal.

Z vidnim zadovoljstvom toda skromno in izredno ljubeznivo mi je odvrnil:

— Jaz sem tisti, gospod, kaj pa je?

Cestital sem mu in izrazil svoje veselje, da sem ga spoznal. Prosil sem ga, da bi mi kaj povedal, kaj je doživel v bojih za našo Koroško, toda, naš odlikovanec je primer tiste velike skromnosti naših podeželjancov, ki nam je že kar v škodo pri nacionalni vzgoji ljudstva, zlasti pa pri vzgoji naše mladine, ki ji je nujno potrebno, da se pouči o junastvih in požrtvovalnostih naših preprostih ljudi v obrambi domovine, ki si jih bo potem postavila za vzore.

— Ne bi rad, da bi kaj pisarili v časopisih, pozabil sem že na vse, spomina nisem kaj dobrega, svetovna vojna mi je močno oslabila živce, — je potožil, zato sem začel s svetovno vojno in ga vprašal, če je bil kaj dolgo v vojni.

— Leta 1915. sem šel z gorskimi strelskimi polki št. 2. Bil sem na bojiščih v Tirolah, na soški fronti, v Galiciji in spet na Piavi, kjer so ob koncu vojne Italijani zajeli celo našo divizijo. Mnogo se nas je rešilo jetništva. Pobegnili smo in se srečno pretolčki v Trento od tam pa čez Vrško v Kranjsko goro. Naključje je torej hotelo, da sem se vrnil prav po isti poti domov, po kateri sem šel prvič v vojno na fronto.

— Dovolj hudega ste pretrpeli. Vaša prostovoljna udeležba pri bojih za našo Koroško je zato še bolj priznanja vredna. Kaj Vas je napotilo med dobrovoljce na Koroško?

— Kaj? — Ze dolga leta berem redno »Slovenski narod«. Zdej sem nanj naročen. Po svetovni vojni sem si ga pa kupoval. Takrat sem v njem bral navdušujoče članke in pozive fantom in možem, naj gredo braniti našo slovensko Koroško, da bo cela združena v veliki Jugoslaviji. Dejal sem si: če si se toliko let tepel in trpel za sovražno nam Avstrijo, seveda pod silo razmer, pa lahko zdaj popravilo to in se pojdi borit za tisto, kar je res naše, in kar mora postati del naše nove države, Jugoslavije. Šel sem se prijaviti v Ljubljano, v pisarno slovenskega planinskega polka v domobransko vojašnico. Poslali so nas takoj, večjo skupino v Pliberk, od tam pa takoj na fronto v Breg pri Dravi. Naša stotinja je bila sestavljena iz zelo navdušenih fantov in mož, tako da je bilo res veselje boriti se ob njihovi strani. Poveljnik naše stotnije je bil nadporočnik Milko Vizjak, ki je zdaj menda major pri generalnem štabu v Beogradu. Bojeval sem se pri Kotli, pri Pliberku, Gospe sveti, Slovenjem gradcu, Velikovu in še drugod. Najbolj mi je v spominu bitka pri Kotli, kjer so bile avstrijske čete v toliki premoči, da nismo pri najboljši volji mogli prodreti njihovih vrst, jih vreči nazaj in vzpostaviti zvezo z našimi četami na desnem krilu, za kar smo dobili povelje. Nadporočnik Vizjak je sestavljal patrolo, ki bi se naj pretolčila do naših sosednjih čet na desnem krilu in javila poveljniku, da naloge nismo v stanju izpolniti zaradi avstrijske premoči, in da bi se dalo to izvesti le ob istočasnem napadu naših sosednjih čet na desnem krilu. Nadporočnik Vizjak je vprašal, kdo se javi prostovoljno za vodstvo patrolo in me nekoliko hudomušno oslinil z očmi. Seveda sem se takoj javil, da prevzamem naloge. Srečno smo se priplazili do sosednjih čet in povedali poveljniku, njegovega imena se ne spominjam več, da Avstrije sam ne moremo vreči nazaj.

Ko smo se vračali k stotniji, smo opazili, da so se bili medtem Avstriji pripravili za napad. Topovi, strojnice in puške so bile usmerjene na našo stotnijo in naše postojanke. Moja patrola je bila Avstrij-

cem ravno v levem boku, ko se je začelo streljanje z vseh vrst orožja. Svojim fantom sem dal povelje za hurosko upitje: hura, hura in za hitro streljanje in dobro merjenje. Fantje so moje povelje izvedli res junaško in s tolikim upitjem, da so Avstriji mogli misliti, da so napadeni tudi v levi bok od močnih jugoslovanskih čet. Ko je naša stotinja prešla v naskok, so Avstriji poraženi pobegnili. Zajeli smo štiri topove, več strojnic in pušk, prodrali naprej in vzpostavili zvezo z našimi četami na desnem krilu — je pripovedoval z mladeniškim ognjem v očeh naš borec.

— Vesel spomin imam na čas, ko smo zavzeli Gosposveto je še dodal. Podpolkovnik Vidmar nas je povedel k vojvodskemu prestolu in nam v lepem, navdušujočem govoru predložil pomen tega stoletja starega našega spomenika, najboljšega dokaza, da je Koroška takorekč rojstni kraj našega rodu, in da so naši boji za Koroško ne le naša sveta pravica, marveč tudi naša sveta dolžnost. Ko nam je govoril te lepe besede, na nas tako zgodovinskih tleh, sta mimo primahala dva možakarja in po nemški izustila na nas nekaj, kar se je slišalo kakor: Verfluchte čušen. Nas je ta drznost nekoliko razburila in smo začeli godrnjati, povedali smo podpolkovniku, kaj nam je eden teh mož dejal. Na njegovo zahtevo smo možakarja privedli pred njega. Vprašal ga je, kaj je rekel našim vojakom.

— Ich verstehe nicht windisch — je drzno odgovoril.

— A tako, slovensko ne razumeš!

Namignil nam je in dejal:

— Naložite mu jih petindvajset.

Ko so padle prve palice — dobil jih je vsega skupaj komaj deset — je že znal gladko slovensko:

— Lepo prosim nehajte.

Podpolkovnik ga je še temeljito ozmerjal, potem pa ga je nagnal.

— Kako gledate zdaj nazaj na boje za osvoboditev slovenske zemlje? — sem ga vprašal.

Kako? — lepo je bilo med tako navdušenimi našimi fanti. Zmagali smo, zasedli smo vso našo Koroško. Naša vojska je zmagala, kako so pa opravili potem politiki, pa itak veste, meni se zdi, da so bili vse preveč ubogljivi. Vsako željo tujih diplomatov in politikov so že kar v na-

prej izpolnili. Kakor sem bral, so bili za to deležni vedno velikih pohval in priznanj... Politiki drugih držav, ki so se tudi borile za zemljo, niso bili tako ubogljivi, zato niso bili deležni pohval in priznanj, pač pa so si obdržali zasedeno ozemlje.

— Ko sem se iz Koroške vrnil domov, utrujen in miru potreben — je začel zopet pripovedovati sam, sem se odločil, da se oženim. Šel sem v Čušnje po Johanco. Vzela sva se in si tu v dolini kupila tole hišico. Dobil sem službo na železniški postaji v Zalogu, kjer sem kretničar. Kar zadovoljno živim tu z ženo in otroki. Dela imam dovolj, toda za branje »Naroda« in »Jutra« si že še najdem časa. Iz časopisov razberem, pa tudi sam lahko presodim tja, da bo enkrat v naši državi še bolj lepo, kakor je zdaj. Ko se vse velike države tako borijo za prijateljstvo Jugoslavije, je najboljši dokaz, da je močna in polna vsega tistega dobrega, kar druge nimajo. Če bi bila naša država ravna in slaba se pač nihče ne bi brigal za njo.

Rad sem pritrldil njegovemu mnenju in preprosti razlagi in želel, da bi tako trdno vero v našo državo, v Jugoslavijo, nosil v svojem srcu vsak Slovenec. Ln.

kvik
S TOPLO ALI HLADNO VODO
PROIZVAJA UNION ZAGREB

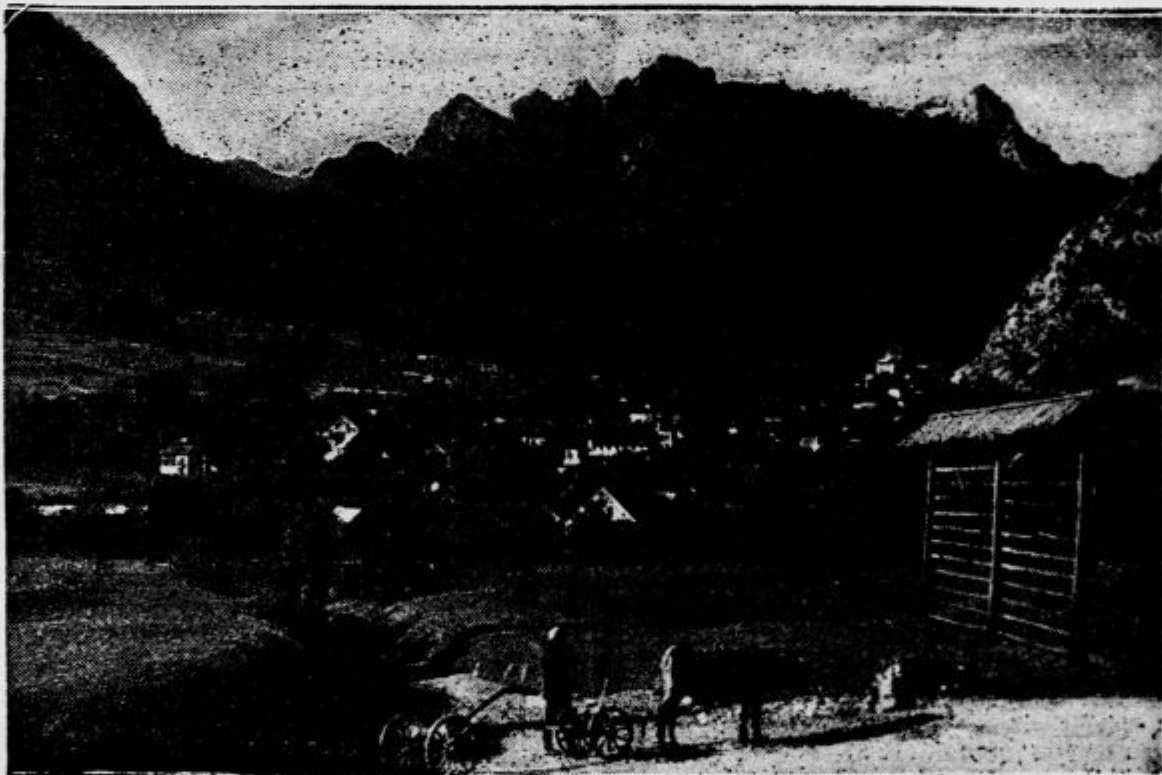
Tujska sezona v Mojstrani

Izredno priljubljen kraj pokojnega vladarja

Mojstrana, julija. Med turistične kraje naše lepe Gorenjske spada brez dvoma Mojstrana, zelo privlačno letovišče stalnih gostov, ki radi prežive poletne mesece pod očakom Triglavom, da se naučijo svežega gorenjskega zraka in da se poživljeni vračajo v mestni vrvež. Z vsako sezono se tu opaža živahnost v pogledu posejanja tujcev. Ni čudno, saj je ravno Mojstrana v tem kotu naše divne Gorenjske ena izletnih točk, odkoder greš lahko na vse strani v planino.

Ko kreneš s postaje proti prijazni vasi, takoj opaziš interesantno lego ob Možaklju, kjer je vhod v dolino Vrat. Med

To je bila za naju poslednja sezona. Živo se spominjam, s kakšnim veseljem sva bila zadnjo sezono na Možaklju, namenjena na divjega petelina. Bilo je 1. maja. Že ob dveh jutraj se napotiva v hrib. On jaha svojega konja, jaz hodim s svetliko pred njim. Tišina je vsepovsod... Ob treh nekaj zaplahuta med vejevjem borovcev in mecesnov. — »Velicanstvo, zdaj morate malo s konja!« rečem. — »Pa zašto ne?« se nasmehe in že priskoči k meni. — »Ali ga slišite, Velicanstvo?« — »Da!« reče on. Tiho sva se s skoki približala macesnu, kjer se je v blede jutranji zarji odražala senca divjega petelina. — »Ali vidite, Velicanstvo?« vprašam. —

zelenjem se svetlika priljubljeni Rabičev hotel »Triglav«, ki vsako sezono sprejema številne goste; posebno naši bratje z juga radi prihajajo sem. Tu se divijo nepokvarjeni prirodi okrog Mojstrane. Pa tudi številne lične vile in hiše so sleherno leto polne letoviščarjev. Nemški in madžarski gostje se tudi divijo lepoti naših planin. Beograščani in Zagrebčani poživljajo razpoloženje v hotelu. Kajpada je nad vse prijetno v lovski sobi, kjer med rogovi številne divjadi vise lepi spomini na blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra, ki je bil stalen gost naših planin in se je, ko je preživljal oddih na Gorenjskem, rad ustavljal tu in se posvečal lovu. Bivši nadlovce, hotelir g. Rabičev je povedati marsikatero zanimivost iz lovskega življenja pokojnega vladarja. Na številnih slikah vedro nasmejan stopa v krogu gorenjskih lovcev preko Krme, Kota ali čez Vrata. Tu s sten videti njega, tu čutiš njega, njegovo čuteče srce za prirodo.

S svojima starima lovčema g. Rabičem in g. Skomavcem iz Radovne je pokojni kralj preživel v teh lepih krajih marsikatero uro oddiha, posebno rad je imel Možakljo in Krmo. Toplega dopoldneva sem dobil g. Skomavca, sedanjega dvornega lovca, v Vratih. S kapetanom gosp. Brankom Jankovičem in tovarišem Cerničem smo se spustili v razgovor s krepkim giletnikom. Dobrodušno se je nasmejal. 32 let je lovec, 17 let vrši službo dvornega lovca in je imel sleherno leto priliko, da se sestane na lovskih sprehodih s pokojnim vladarjem.

S svojimi visokim gostom ste bili mnogokrat na lovu?

— Vsako leto! Najrajši je pokojni kralj lovil v Krmi, bil je izborni strelcec, živahen, vedno nasmejan, in čestokrat sva zgodaj jutraj hodila v smrekovih in naceesnovih gozdovih. Z žalostjo se spominjam nesrečnega leta, ko je morilska krogla prebila njegovo blago očetovsko srce.

»Dobro!« reče in že pomerja puško za strel. Ko sva napravila še nekaj skokov in je petelin pel, je on pomeril ter sprožil in krasi divji petelin je padel.

G. Skomavec je bil zamislil v tiste dneve in še je pripovedoval zanimivosti z lovskih sprehodov.

— Pa saj vidite v »Triglavu« vedno nasmejan pokojnikov obraz. Tak je bil z dušo in telesom.

Mojstrana dobiva z vsako sezono novo lice. Z regulacijo Bistrice pred leti je vasi mnogo pridobila. Zdej se obeta letoviščarjem v sosednjem Dovju kopališče ob potoku Mlinca, ki teče malo stran od Dovjega. Gradnja kopališča je v teku in upamo, da bo Tujsko-prometno društvo, ki vsestransko skrbi za lepoto kraja in okolice, napravilo moderen bazen, kar bo še bolj dvignilo ugled letovišča Mojstrane in sosednjega Dovjega. Naši planinci — vojaki skrbje za živahnost Mojstrane.

Tudi za občino je tujska sezona dobičkonosen posel. Nekoč, ko je tu obratovala tovarna cementa, ki je iz vse okolice posilila nad 300 delavcev, je bilo blagostanje za številne revne družine. Ko je pred leti podjetje propadlo, je bil to hud udarec za prebivalce. Na stotine brezposelnih delavcev se je raztepo na vse strani, največ na Jesenice in Savo v tovarne, pa tudi v bivšo Avstrijo. Razvijajoči se tujski promet je poživljal kraj ne samo v letni, marveč tudi v zimski sezoni, ko prihajajo z vseh delov sveta smučarji v Mojstrano, Kranjsko goro, Planico itd.

Izleti na vse strani so krasni. Ne glede na razne smeri za Triglav, tako preko Vrat mimo slapa Peričnika, pa v dolino Kota in Krme — stalni letoviščarji radi obiskujejo bližnje in dalnje kotičke naše lepe Gorenjske. Ena najlepših sosednjih postojank Mojstrane je Gozd-Martuljek. Tu ima avtobusno podjetej Gregori vplejane na vse strani krasne izlete. Kranjska

Skrbite malo bolj za svoje zobe, odpravite nevarni zobni kamen!

SARGOV
KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

gora, Rateče-Planica, Tamar, izvor Save in dr. so divne izletne točke, ki privabljajo na stotine tujcev. Popelješ se lahko na italijansko mejo do Belopeških jezer, na drugo stran na Podkoren, preko Podkorenskega sedla na nemško mejo.

Dovje - Mojstrana je kraj, kjer najde človek mir in se odpočije. Zasluži pozornost onih, ki ne vedo, kam bi za julij, avgust in dalje. Upamo, da bo Mojstrana v bodočnosti še bolj privabljala tujce na oddih. —an.

Zatvornica na Ljubljani pri Sv. Petru

Krona regulacijskih del — Veljala bo 1,700.000 din

Ljubljana, 21. julija. Z dovršitvijo vseh betonskih struginskih del pa obrežnega zidovja od šentpeterskega mosta tja do špice v Prulah, katera dela je dokončno izvršila terensko-tehnična sekcija za regulacijo Ljubljane in njene pritokov pred dvema letoma, še nikakor ni zaključena celotna regulacija Ljubljane. Strokovnjaki trde, da je pri teh delih najodločilnejša nova projektirana zatvornica ob stari cukrarni v bližini šentpeterskega mosta, 75 metrov stran od nje, ker bo ta mogla vsaj reguliral stalno višino naše Ljubljane.

V več etapah so se končala regulacijska dela navzgor od šentpeterskega mosta do sedanje zapornice na Prulah, kateri je pa le provizoričen in se bo moral umakniti novi stalni zatvornici pri stari cukrarni. Regulacijska dela v teh štirih etapah so se oddajala vedno po licitacijah. Le v drugi etapi je terensko-tehnična sekcija gradila v lastni režiji in prihranila znaten delež prihrankov. Vse druge ponudbe od zasebnih družb so ravno tako prinesle večje strednje. Iz posojila Poštne hranilnice za regulacijo Ljubljane je nazadnje preostal kaj čeden znesek — 1,609.410 dinarjev. Naprava zatvornice pod šentpeterskim mostom je proračunata na 1,858.227 din. Lani 14. oktobra je ljubljanski mestni svet sklenil, da prispeva za napravo zatvornice polovico razlike. S prvimi pripravilnimi deli za zgraditev zatvornice v strugi Ljubljane so pričeli vprav te dni.

Pri regulacijskih delih v prejšnjih letih so izpustili nad staro cukrarno in šentpeterskim mostom 120 m dolg pas. Vodna struga je bila ob splošni bolnišnici in dalje proti Mostam tako regulirana, da so tlakovali dno in obložili položne brežine s podpeškim kamnom. Ta 120 metrov dolgi predel je tedaj prišel na vrsto kot zaključek celotnih regulacijskih del.

Številno najetih delavcev zaenkrat še ni veliko, bodo pa v kratkem, ko se regulacijska dela kolikor toliko razmahnejo, zaposli večje skupine delavcev raznih strok. Odkopavati so začeli sedaj na levem bregu slovno obrežje meter na široko. Ta predel bo segal tudi meter globoko pod dno betonirane struge Ljubljane, štrlel pa bo obenem tudi meter daleč v strugo, kjer bodo zabetonirali betonsko nogo opornega zidovja. Od konca dosedanje betonske škarpe bodo tako na desni kakor tudi na levi strani zgradili ravno take opornike, ki bodo do zatvornice dolgi po petdeset metrov. Zatvornica bo kakih 120 metrov niže od mosta imela v sredini struge štiri metre debel in 15 metrov dolg oporni stebel, zategadelj bo struga na tem mestu precej ožja. Betonirana Ljubljanka je namreč v mestnem delu povsod široka po dvajset metrov in višje. Betonsko oporno zidovje ob zatvornici nameravajo za toliko odmakniti, da bosta obe pretočni odpr-

tni zatvornice široki po deset metrov. Ljubljaničina struga bo potem takem tod široka celih 24 metrov. Betonska oporna škarpa se bo pod zavornico v šir nadaljevala in bo polagoma prehajala v razširjeno korito, kakršno ima s podpeškim kamnom obložena struga pri stari cukrarni.

Po izkušnjah gradbene delavnosti iz prejšnjih let je teren v tem predelu nad vse slab in mehak, zategadelj bodo morali temelje opornega zidovja v smeri proti strugi strokovnjaško zavarovati s tri metre globokimi zagatnimi stenami. Tako so pač prakticirali že prejšnje čase v strugi Ljubljane v zgornjem mestnem delu. Temeljno nogo opornega zidovja nameravajo poleg vsega tega temeljito zavarovati in postaviti na tri in pol metra dolge pilote. Počez čez strugo bodo zabili strnjene zagatne stene iz tri metre dolgih hrastovih plohov, katere bodo pokrili z betonsko plastjo. To bodo stavili zaradi tega, ker bo pred šentpetersko zatvornico pritisk tekoče vode silnejši in nevarnejši. Zatvornica sama bo oprta na srednji opornik v Ljubljani in na oboja stranska oporna stebra ob obeh bregovih. Vsi trije stebri bodo morali dobiti še močnejše in trdnjše temelje, saj bodo ti počivali na 240 pilotih, dolgih po sedem metrov.

Naš priznani mojster prof. Plečnik je s svojim strokovnjaškim razumevanjem poskrbel za lično zunanost te močnejše zatvornice pri Sv. Petru, ki bo brezdvomno posebna atrakcija naše bele Ljubljane. Srednji oporni stebel v strugi kakor tudi stranska oporna stebra bodo obloženi s kamnom in se bodo dvigali visoko nad betonskim zidovjem v strugi. V opornih stebrih bodo vstavljene tudi vse naprave, ki so potrebne za motorni pogon zatvornice. Voda, ki se bo odtokala skozi zatvornico, bo padala čez 70 centimetrov globok padec in bo zaradi tega na tem mestu struga za trideset metrov globlje, kakor drugod. Manjša stolpica na obeh bregovih sta le monumentalni vhod in bodo z njih vodile stopnice na mostiček nad zatvornico. Pogled na zatvornico in njene naprave bo iz šentpeterskega mosta zaradi tega prav slikovit in za gledalca naravnost mičen.

Kakor zatrjujejo merodajni izvedenci, določa gradbeni načrt, da naj bodo glavna dela pri tej zatvornici dovršena še tekom letošnjega leta. Sedanje nizko stanje vodotoka v Ljubljani je kakor nalašč za taka košljiva dela, ki jih menda vsakoletno jesensko deževje in s tem zvezani nallivi ne bodo kdo ve koliko ovirali. Zatvornica bo torej skoro gotovo še letos v slorovem stanju dograjena. Prihodnje leto bodo nadaljevali le kamnoseška dela pa dela iz umetnega kamna. Ta dela bodo dala zatvornici, ki jo bo vezal droben mostiček iz železobetona, kaj prikupljivo silko.

Konjske dirke na Krškem polju

Krško, 21. julija. Letošnje konjske dirke, ki jih priredi »Jahhalno in dirkalno društvo« v Krškem v nedeljo 6. avgusta, se bodo vršile kakor je vodstvo sklenilo po naslednjem vrstnem redu:

1. Dirka »Krško«. Nagrade: din 1000.— za dvoletne konje vzgojene v Jugoslaviji. Proga 1600 m. Popusti: konjem, ki so samo z očetove strani ameriške pasme 20 m, majden 20 m, vozačem, ki še niso zmagali 20 m, konjem kmetske reje in v kmetski posesti 20 m. Vloga din 20.—.

2. Dirka »Dravske banovine«. Nagrada: din 1400.—. Heat vožnja 2 od 3 za 4 do 12 letne konje vseh krajev. Proga: 1600 m. Distancni drog 160 m. Za vsakih din 1000 20 m doklade. Popusti: majden 20 m, vozačem, ki še niso zmagali 20 m, konjem kmetske reje v kmetski posesti 20 m. Vloga din 35.—.

3. Dirka »Zagrebska jahalna galopna«. Nagrada: din 1000.— za zagrebške jahalne konje. Proga 1800 m brez zaprek in brez izenačenja teže. Vloga din 20.—.

4. Dirka »Dravske banovine«. Drugi Heat.

5. Dirka »Dolenjska«. Nagrada: din 800 za 3 do 12 letne jugoslovanske toplokrvne kmetske konje (za vse konje, ki niso registrirani pri centrali). Proga 2400 m. Za vsako zmago 20 m doklade. Popusti: 3 letnim 20 m, majden 20 m. Vloga din 20.—.

6. Dirka »Kmetiska jahalna galopna«. Nagrada: din 600 za pos. kmetske s kmetskimi konji rojeni v Jugoslaviji brez zaprek in brez izenačenja teže. Proga 1800 m. Vloga din 20.—.

7. Dirka »Dravske banovine«. Tretji Heat.

8. Spominska dirka R. Warren - Lippitt. Dvoprežna amaterska vožnja. Nagrada din 1100.— za 3-letne in starejše konje vseh krajev. Proga 2800 m. Za vsakih din 3000, 20 m doklade. Maksimalna doklada 240 m. Popusti: 3-letnim 20 m, majden 20 m, vozačem z železnimi obroči 40 m, konjem kmetske reje in v kmetski posesti 20 m. Vloga din 40.—.

— Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati pa trpe vsled tega na zaprtju in motnjah pri prebavi, združenimi s pomankanjem teka, nudi večtedensko zdravljenje z naravno »Franz-Josefov« grenko vodo zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno 1 čaša »Franz-Josefov« grenke vode jutraj na teče ali zvečer, preden greste k počitku.

Ogl. reg. št. 30474/35.

9. Dirka »Zagreb — jahalna galopna z zaprekami«. Nagrada: din 1000.—. Proga 2700 z zaprekami. Vloga din 20.—.

Vstopnina: sedeži 10.—, 5.—, stojišča 3.— din.

Stojnina: avtomobil 10.—, motocikl 5. koleza 2 din.

Po končanih dirkah se vrši v nalašč za postavljene razsvetljenih paviljonih velika kmetska veselica. Za okusna jedila, dobro pijačo, vsestransko razvedrilo in točno potrebo bo preskrbljeno!

Poučni tečaj za zdravniške. V šoli narodnega zdravlja v Zagrebu se začne 15. oktobra šestmesečni poučni tečaj za zdravniške, katerega se morajo po uredbi o obveznem praktičnem štazu za medicince in zdravniške udeležiti sredi, banovinski in občinski zdravniki kakor tudi zdravniški št. žavnih in samoupravnih higienskih ustanov, ki še niso dovršili 10 let efektivne službe do leta 1927., ko je uredba stopila v veljavo. Kandidatom, ki ne bodo mogli dobiti podpor za dobo tečaja in potnih stroškov od oblasti ali ustanove, pri kateri službujejo, bo skušala šola narodnega zdravlja preskrbeti brezplačno hrano, stanovanje, kurjavo in razsvetljavo v svojem poslopu. Takih brezplačnih mest pa bo samo 10. Zdravniki, ki se nameravajo udeležiti tečaja, naj se po svoji pristojni oblasti prijavijo šoli narodnega zdravlja v Zagrebu, Mirogojska cesta 4, najpozneje do 15. septembra.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Gospodarstvo

Povišanje sodnih taks za nov centralni fond

Ustanovitev centralnega fonda za gradnjo in popravilo sodnih zgradb
s istočasno uvedbo posebnega sodnega prispevka

Poročali smo že, da je pravosodni minister izdal posebno uredbu o zakonsko močjo o gradnji in opremitvi sodnih zgradb in ureditvi zemljiških knjig. Ta uredba je bila objavljena v »Službenih novinah« in bo veljala od 16. septembra t. l. naprej. Uredba se nanaša na zgradnjo zgradb za apelacijska, okrožna, trgovska in okrajna sodišča, na državna tožilstva in na popravilo ter opremo zgradb.

Za kritje izdatkov se ustanovi poseben centralni fond za gradnjo, popravilo in opremo sodnih zgradb in za ureditev zemljiških knjig. Fond bo upravljala pravosodni minister, ki bo izvršil tudi razdelitev sredstev na področja posameznih apelacijskih sodišč in bo izdal odločbe teh sredstev po predlogih apelacijskih sodišč. Poleg dotacije iz državnega proračuna, zneskov od prodaje nepremičnin s področja pravosodnega ministrstva, ki niso potrebne za pravosodne svrhe, in dohodkov od prodaje knjig, ki jih izda pravosodno ministrstvo, bo glavni dohodek tega fonda posební sodni prispevek.

Sodni prispevek znaša 1/10 sodnih taks. Sodni prispevek bo glavni dohodek tega novega centralnega fonda. Plačeval se bo na spise, listine in opravila v vseh postopkih pred rednimi sodišči, kadar so ti postopki podvrženi taksi po zakonu o taksah. Pobiral pa se bo z nalepljenjem posebnih kolkov. To pomeni, da bo treba od 16. septembra naprej povsod, kjer je treba prilepiti kolček za državno takso po zakonu o sodnih taksah, prilepiti še poseben kolček za sodni prispevek. Ti kolki za sodni prispevek se bodo izdajali po predpisih, ki veljajo za izdajo državnih kolkov, njihovo obliko pa bo določil finančni minister v sporazumu s sodnim ministrom.

Sodni prispevek se bo plačeval v višini 1/10 sodne takse po zakonu o sodnih ta-

ksah in ne bo smel biti manjši nego 0.50 din in ne večji kakor 25 din. Za vpise v javne knjige je določena posebna tarifa, kakor tudi za sestavo potrdila za zemljiško knjigo, če ga izstavlja sodišče. Za potrdilo, da se sme izvršiti sodni odlok, se plača 2 din.

Sredstva fonda se dele na področja apelacijskih sodišč po razmerju števila prebivalcev dotičnega področja. Potreba področja vsakega apelacijskega sodišča se krije samo iz kvote, ki pripada temu področju. Krediti, ki se v enem letu ne porabijo, se prenesejo v drugo leto in korist dotičnega področja. Uredba končno določa, da sredstva fonda trošijo v posamezne namene v naslednjem razmerju: za ustanovitev, obnovo in dopolnitev zemljiških knjig 20%, za nakup in popravilo pisarniške opreme do 5%, za oskrbo sodnih knjižnic do 5%, ostanek najmanj 70% pa se mora potrošiti za popravilo obstoječih zgradb, za nakup zemljišč, za gradnjo novih in za razširjenje starih sodnih zgradb, za gradnjo novih zgradb in za nakup obstoječih zgradb za potrebe sodišč.

Način razdelitve fonda na posamezna področja apelacijskih sodišč ni pravičen, ker so potrebe sodišč mnogo večje v onih predelih države, kjer so v razmerju s številom prebivalstva posli sodišče večji, nego v ostalih predelih, kjer so posli sodišče relativno manjši. Izkušnja nam kaže, da naraščajo za gospodarskim razvojem tudi posli sodišč in da so ti posli v gospodarsko razviti pokrajinah mnogo večji nego v gospodarsko manj razviti pokrajinah. Pogrešno je že načelo centralizacije teh sredstev, če pa že obstoja centralni fond, potem bi se morala sredstva tega fonda razdeliti na področja posameznih apelacijskih sodišč vsaj približno v razmerju, kakor se v fond stekajo dohodki iz dotičnega področja.

Slab sezonski dvig zaposlenosti v maju

Povprečna dnevna zavarovana mezda je padla pod lansko višino

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja podatke o gibanju števila zavarovancev v mesecu juniju. Ti podatki nam kažejo, da je bil v maju sezonski dvig zaposlenosti zelo slab. Od maja do junija se je število zavarovancev sezonsko dvignilo le za 760 članov, medtem ko je lani v istem mesecu znašal sezonski dvig 3170 članov, predlanskim pa 4095. Povprečno je bilo v juniju zavarovanih 104.520 članov; to je le še za 934 več nego lani v juniju, medtem ko je v maju znašalo povprečno število članov 103.760, to je za 3344 več nego v lanskem maju. Število bolnikov je naraslo na 2131, in je bilo za 46 večje nego lani v juniju.

Značilno je znižanje povprečne dnevne zavarovalne mezde, ki je znašala v maju 25.86 din, v juniju pa le 24.69 din. V juniju je bila povprečna dnevna zavarovalna mezda za 0.26 din večja nego v juniju lanskega leta, medtem ko je bila v maju še za 1.51 din večja v primeru z lanskim majem. Skupna dnevna zavarovalna mezda pa je znašala v juniju 2.580.000, to je za 4000 din manj nego lani.

Gibanje zaposlenosti v posameznih panogah v maju

K že znanim skupnim podatkom za maj objavlja sedaj okrožni urad v Ljubljani še podatke o gibanju zaposlenosti v posameznih gospodarskih panogah v tem mesecu. Od aprila do maja se je število zavarovancev, kakor smo že prejšnji mesec poročali, sezonsko povečalo na 4985. Od tega odpade največji del na izrazito sezonsko gradbeno stroko, namreč 4021; pri gradnjah nad zemljo je znašal prirastek 1817, pri gradnji železnice, cest in vodnih zgradb 1094 in v industriji kamenja in zemlje 1110. Medtem ko smo v aprilu za beležili še nazadovanje zaposlenosti v gozdno žagarski industriji za 288 delavcev, se je v maju število zavarovancev v tej stroki povečalo za 865. V tekstilni industriji pa se je zaradi znanih težkoj pri oskrbi s surovinami ponovno zmanjšalo

število zavarovancev. V aprilu je znašal padec števila zaposlenih tekstilnih delavcev 142, v maju pa je število nadalje nazadovalo za 211. Občutnejše povečanje števila zavarovanih članov beleži gostinska stroka (za 164), kar je tudi sezonski pojav. Nadaljnje nazadovanje za 43 delavcev pa beleži usnjarska industrija.

Spremembe nasproti lanskemu letu

Značilno so tudi spremembe nasproti maju lanskega leta. Letos v maju je bilo skupno število zavarovancev za 3344 večje nego lani v maju. Znatel del tega prirastka odpade na gradnjo železnice, cest in vodnih zgradb, kjer je število zavarovancev v primeru z lanskim majem naraslo za 1966 na 4983, v industriji gradbenega materiala se je število zavarovancev povečalo za 350 na 6496, nasprotno pa je zasebna gradbena delavnost popustila, in je bilo pri gradnjah nad zemljo zaposlenih 7253 delavcev, to je za 271 manj nego lani.

V gozdno žagarski industriji je bilo nazvalic povečanju v maju zaposlenih 8100 delavcev, to je za 513 manj nego lani. V industriji za predelovanje lesa pa je bilo 4579 (za 317 več). Manjše število zavarovancev beleži tudi usnjarska in čevlarska stroka. V usnjarski industriji je bilo 2033 delavcev (za 245 manj nego lani), v čevlarski industriji pa 3077 delavcev (za 140 manj). Med industrijskimi strokami, ki beležijo nazadovanje je omeniti nadalje živilsko industrijo, kjer je bilo zaposlenih 3734 delavcev (za 139 manj nego lani) in industrijo tobaka, ki ima zavarovanih 714 delavcev (za 105 manj).

V tekstilni industriji je bilo nazvalic nazadovanju v aprilu in maju še vedno več delavcev nego lani namreč 16.998, to je za 593 manj nego v lanskem maju. Običajna industrija pa beleži 5636 delavcev, to je za 244 več nego lani v maju. Omeniti je še kovinsko industrijo, kjer je bilo v maju 8075 delavcev (za 243 več), papirno industrijo, kjer je bilo 2152 delavcev (za 216 več) in grafično industrijo, kjer je bilo 1232 delavcev (za 7 več).

luje tudi zavod za proučevanje kmečkega in narodnega gospodarstva ter cela vrsta drugih gospodarskih ustanov.

Blagovni promet

Gospodarska sloga je lani zlasti uspešno posredovala pri dobavih blaga za pasivne kraje (Dalmacija, Hercegovina, Hrvaško Primorje, Lika, Hrv. Zagorje). Največ je posredovala pri dobavih hrane, galice, umetnih nožil in bombaza. V zadnjem poldrugi letu je med drugim posredovala pri nakupu 796 vagonov koruze, 162 vagonov pšenice, 35 vagonov moke, 56 vagonov galice in 25 vagonov umetnih nožil. Letos se je izkazala potreba ustanoviti posebno Nabavljajno gospodarsko združenje z nalogo, da zbere potrebna gmočna sredstva za tako poslovanje. Organizacija pomoči se je zlasti izkazala o priliki velikega požara v vasi Kolarec v Hrv. Zagorju. To vas so obnovili s prispevki vsega naroda. Sloga se je izkazala tudi ob priliki letošnjih velikih poplavl, ta akcija pa še ni zaključena. V okviru Gospodarske sloge deluje tudi Zveza združenj gospodarske sloge, v kateri so vključene številne zadruge sloginskih združnikov.

Gospodarski pokreti

V gospodarskih pokretil se je Sloga zlasti udeleževala v stremljenju za zboljšanje zdravstvenega stanja živine. Dobavlja razna cepiva in zdravila za živino za 20% ceneje, tako da so združniki prihranili okrog 300.000 din. Sloga se je tudi trudila, da večje občine nastavijo svoje lastne veterinarje ali da ustanovijo veterinarske ambulante. Borba za boljše delovne razmere kmetijskih delavcev še traja. Pri tem so postavljena naslednja načela: Delovni čas naj traja največ deset ur na dan. Povprečno je uspešno dvigniti mezdo za 20%. Najnižje so še na cerkvenih in banovinskih posestvih, oziroma v Hrv. Zagorju, v Medimurju in Pokupju. Veliko škodo delajo pokretni delavci iz Bosne, ki delajo zelo poceni.

Pod okriljem Sloge je ustanovljena Oredna mlečarska zadruga, ki je organizirala prodajo mleka v široki okolici Zagreba; izključila je vse prekupce in dossegla za kmeta boljše cene mleka.

Po občutnem padcu cen živine je letos zopet začela akcija na živinskih sejmihi, ki ji je uspešno vsaj nekoliko popraviti cene. Seveda pa so cene odvisne predvsem od izvoznih možnosti. Sloga je veliko napravila za obnovo izdelovanja domačih tkanin. Razdelila je številne moderne kolovrate in naprave za tkanje. Začel se je tudi že prvi tečaj za predenje volne, lana in konoplje, na kolovratu, za tkanje raznih finih in grobih vrst platna in sukna in za barvanje tkanin.

Akciji za pospeševanje sadjarstva je uspešno, da je bilo zasajenih okrog 80 tisoč novih sadnih dreves, očiščenih in obrezanih pa je bilo enako število starih dreves.

Znanstveni zavod in druge gospodarske ustanove

V Slogi deluje Zavod za proučevanje kmečkega in narodnega gospodarstva pod vodstvom znanega hrvaškega ekonomista dr. Rudolfa Bičanića. Postavlja si tri naloge: posvetovalno delo in strokovna pomoč združnikom, zasledovanje vseh pojavov gosp. življenja in gospodarsko-političnih ukrepov ter kritično proučevanje njihovega vpliva na hrvaškem področju in sestava gospodarskega načrta v smislu kmečke gospodarske politike. Posvetovalno delo je bilo največ pravnega značaja. Od jeseni se bodo izdajala redna konjunkturalna poročila. Zavod ima 16 strokovnih odborov s 120 rednimi člani vseh strok; med njimi je tudi 22 univerzitetnih profesorjev.

Pri Slogi deluje končno Zveznica upravnih občin, ki združuje 382 občin, ki so v rokah HSS. Njena naloga je, da daje občinam nasvete v vseh vprašanih samoupravnega, gospodarskega in finančnega poslovanja občin, vrhu tega nastopa za svoje člane pred oblastmi. V delu hrv. občin so se pojavile velike ovire, ki ne bodo odstranjene, dokler ne pride do spozumnega delovanja z upravnimi oblastmi in dokler ne dobijo občine primerno odškodnino za posle v prenešenem delokrogu in končno, dokler se občinam ne prepustijo takse za njih poslovanje. Posebne gospodarske ustanove Sloge so še Zveznica kolektivnih gozdov, Skladišče kmečkih pridelkov v Zagrebu, žitni silos in kmečki združni domovi. O. A.

Sprememba uredbe o uvozu sladkorja

Pred štirimi tedni je ministrski svet izdal uredbu, s katero je bilo odobreno državna tvornica sladkorja na Čukarici in v Belju, da lahko uvozi 572 vagonov (a 10 ton) kristalnega sladkorja brez plačila carine in 29 vagonov sladkorja v kokah z znižano carino 4.31 zl. din za 100 kg. Uredba vsebuje vrhu tega pooblastilo, po katerem sme finančni minister poleg gorjnih količin odobriti pod istimi pogoji uvoz sladkorja tudi posameznim drugim domačim uvoznikom, in sicer največ do 600 vagonov.

V »Službenih novinah« od 21. t. m. pa je sedaj objavljena uredba o spremembi gornje uredbe. Z novo uredbu se količina sladkorja, ki jo bosta uvozili državni tvornici na Čukarici in v Belju podvoji, in sicer na 1144 vagonov kristalnega sladkorja in 58 vagonov sladkorja v kokah. Ker bo znašala naša uvozna potreba do nove sladkorne kampanje okrog 1500 vagonov po spremenjeni uredbi torej ni več verjetnosti, da bi finančni minister odobril uvoz sladkorja iz inozemstva drugim uvoznikom in bosta državni tvornici uvozili vse potrebne količine.

Zajamčen transfer dividend od kapitala, ki se vnese v devizah

Poročali smo že, da je devizni odbor pri Narodni banki načelno sklenil, da se zajamči iznos primerne dividende v svobodnih devizah od kapitala, ki se vnese v našo državo v svobodnih devizah. Ta načelni sklep deviznega odbora ima namen vzbuditi zanimanje zapadnoevropskega kapitala (francoskega, angleškega, švicarskega itd.) za investicije v naši državi. Pogoj je seveda, da pride ta kapital k nam v svobodnih devizah.

Devizni odbor je pri tem sklepu upošteval okolnost, da obstoja zanimanje inozemskega kapitala iz deviznih držav za investicije v naši državi, vendar interesi po dosedanjih deviznih predpisih niso imeli garancije, da bodo lahko del dobiliča zopet iznesli v inozemstvu, in sicer legalno po devizah. Na merodajnih mestih je baje 20 ponudb, ki kažejo, da je inozemski kapital iz deviznih držav pripravljen sodelovati v našem gospodarstvu, toda pod pogojem, da dobi jamstvo za neoviran izvoz primerne dela čistega dobiliča (dividende) v devizah po tečajih na svobodnem trgu.

Kakor poročajo iz Beograda se pod »primerne« dividendo, ki se lahko iznese v devizah, razume 6 odstotno obrestovanje. Poleg tega pa je predvideno, da se bo lahko iznesel tudi večji dobiliček, in sicer na ta način, da se bo presežek preko 6% odbril na račun tamo znanih internih dinarjev, ki se po najnovejših predpisih lahko iznese v delno uporabo pri plačilu izvoza.

Po novih predpisih se ti interni dinarji lahko iznesejo v zvezi s turizmom odnosno s transferom nakazil naših izselencev, kakor tudi v zvezi z izvozom nekaterih izvoznih predmetov v devizne države. Kakor smo že poročali je devizni odbor pri Narodni banki odobril, da se sveže sadje, zelenjava in sočivje, zaklana perutnina, šunka, jaja, vino, konzerve od mesa, sadja in sočivja, lahko izvažajo v devizne države na ta način, da izvoznik odstopi Narodni banki 25% v devizah po oficelnem tečaju, da vnese 42% v devizah, ki jih proda po svobodnem tečaju na borzi, za ostanek pa je dovoljen prenos s računov internih dinarjev.

Gospodarske vesti

V jesenski sezoni bodo težkoje pri prevozu premoga in drv. Generalna direkcija državnih železnic opozarja zainteresirane naj opravijo prevoz premoga in drv najkasneje do 1. septembra, ker bo železniška uprava v sezoni močnega prometa prisiljena skrajšati nakladalne in razkladalne roke in eventualno povišati tarife za prevoz in drva. Vrhu tega bo v jesenski sezoni otežena tudi dostava vagonov.

Kontingent za izvoz zgodnjih češpelj v Nemčijo. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine obvešča izvoznike sadja, da bodo nemška oblastva dovolila za uvoz zgodnjih češpelj iz Jugoslavije kontingent

200.000 mark. O razdelitvi tega kontingenta in o določitvi cene bodo izvozniki še obveščeni. Iz Nemčije pa poročajo, da je celotni kontingent za izvoz našega sadja v Nemčijo določen na 3000 vagonov. Od tega odpade 2200 vagonov na češnje (1700 vagonov na češnje za prodajo na trgu in 500 vagonov na češnje za industrijske svrhe), 200 vagonov na namizno grozdje in 600 vagonov na jabolka.

Gradbena dela. Kraljevska banska uprava je razpisala licitacijo za rekonstrukcijo državne ceste št. 17 (Maribor—Ptuj—Čakovce) od km 44.095 do km 45.099 (Mihovski klanec). Proračun znaša 683.000 din. Prav tako je banska uprava razpisala drugo licitacijo za oddajo kamnoseških, umetno-kamnoseških in mizarskih del na zgradbi zavoda za strojništvo univerze v Ljubljani (proračun za kamnoseška dela 67.000 din, za umetno-kamnoseška dela 246.000 din in za mizarska dela 466.000 din).

»Arhiv ministrstva poljoprivrede«. V izdaji kmetijskega ministrstva in pod uredništvom dr. Branka Pešića je izšel 14. zvezek iz znanstveno-kmetijske revije, ki prinaša originalna dela in referate iz področja kmetijstva in beležke iz domače in tuje kmetijske literature. Strinajsti zvezek ima 200 strani velikega oktava in prinaša sedem originalnih prispevkov: dr. Marko Mohaček: Vpliv velikosti vegetacijskega prostora posameznih rastlin na donos krompirja; dr. Pavle Vukasović: Prispevek k biologiji voščenega molja (Galleria mellonella L.); dr. Fran Pasković: Morfološka in biološka preiskovanja nekkih naših vrst konoplje; Ivan Zaplotnik: O razširjenosti in sortah fižola v Sloveniji; Sergej Lomejko: O potih prodiranja pšenice v Evropo iz centra njenega izvora; Edvard Babić: Prispevek k spoznavanju znanosti apuljskega osla; Nikola Vernazza: Primerjalni prikaz analize jugoslovenskega buhača po redukcijski metodi Gnadinger—Corl in kislj metodi Seil. Nadalje prinaša revija naslednje referate: Borislav Milutinović: Izsuševanje pontijskih močvirij; Vladimir Drecun: Prispevek k spoznavanju pašnikov na Galiciji in ukrepi za njihovo zboljšanje. Na koncu je še veliko številno referatov o tujih in domačih publikacijah, zlasti o rastlinski proizvodnji, o veterinarstvu in o kmetijskem gospodarstvu sploh. »Arhiv« se dobi v Sveslovenski

Zdravilno delovanje Rogaške mineralne vode:

Pri katarju želodca in črevesja se najuspešneje uporablja v prvi vrsti vrelc STYRIA. Ta voda razkrajja sluz in draži delovanje želodca in črevesja. Za zdravljenje je treba tri do štirikrat na dan popiti požirek za požirkom kakih 100 g zgrete vode STYRIA.

knjižari v Beogradu, Poenkarejeva 36 in stane zvezek 20 din.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 13.13 milijona din, nasproti 10.09 in 11.18 milijona din v prejšnjih dveh tednih. Na deviznem trgu ni bilo bistvenih sprememb, le grški boni so nekoliko popustili na 30 in deloma tudi pod 30.

DEVIZE

Curih. Beograd 10, Pariz 11.74, London 20.7450, New York 443, Bruselj 57.2750, Milan 23.3250, Amsterdam 237.10, Berlin 177.80, Stockholm 106.8750, Oslo 104.2250, København 92.60, Sofija 5.40, Praga 15.15, Varšava 83.50, Budimpešta 87, Atene 3.90, Bukarešta 3.25.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, (22. t. m.) Začetni tečaji: pšenica: za sept. 64.625, za dec. 66.375; koruza: za sept. 40.75, za dec. 42.125.

ZIVINA

+ Mariborski svinjski sejem dne 21. julija. Pripeljanih je bilo 167 svinj, prodanih pa 38. Cene so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari prasci 80 do 100 din, 7 do 9 tednov stari 110 do 120, 3 do 4 mesece stari 180 do 240, 5 do 7 mesece stari 310 do 450, 8 do 10 mesece stari 470 do 515. 1 leto stari 710 do 920 din. Svinje so se prodajale po 6 do 8 din za kg žive teže in 8 do 11 din za kg mrtve teže.

Hudi očitki upokojenemu generalnemu direktorju Poštne hranilnice

Vilderjeva »Nova Riječ« posveča blivšemu generalnemu direktorju Poštne hranilnice Miloradu Nedeljkoviću kar celo stran. Med drugim pravi o njem:

»Njegova prava slika se odkriva šele sedaj, odkar je moral iti v pokoj in odkar ga več ne ščiti cenzura njegovega poprej vseмогоčnega prijatelja in zaščitnika dr. Milana Stojadinovića. Obstoji nebroj aktov na raznih uglednih mestih, ki govore o delovanju g. Nedeljkovića. Med drugim je tu prijava šefa blagajne Poštne hranilnice v Beogradu g. Sašlja, naslovljena na bivšega ministra financ Dušana Letica, ki očita, da je bil udeležen g. Nedeljković kot tajni družabnik pri izdajanju spiska imetnikov poštnega čekovnega računa. Na račun doblička z izdajo tega »Spiska« je prejel g. Nedeljković 45.000 dinarjev. Priznava, da to vsoto pa so morali po njegovem nalogu podpisati nekateri višji uradniki Poštne hranilnice, ki so knjigo sestavili.

G. Nedeljković se je bavil tudi z drugimi posli. Tako so mu morali podrejeni uradniki izplačevati razne nagrade za odloke, do katerih so imeli zakonito pravico. Samo Sašelj je moral plačati na ta način za nek odtok 22.500 dinarjev. Bivši generalni direktor je razpolagal za svoje osebne namene s dvema državnima avtomobila in dvema državnima uslužbenca, ki sta

bila zaposlena v njegovi hiši. Bil je tudi velik mojster v predlaganju računov za potovanja po državi in inozemstvu. Tako je potoval iz Soluna preko Aten, Jafe, Jeruzalema v Kairo in upravljeval to svoje potovanje s tem, da je iskal zvez s palestinskimi bančniki. Znanse so bile tudi njegove zveze z borzanci. Preko svojih prijateljev je skupaj z dr. Stojadinovićem kupoval v državi in inozemstvu državne obveznice in papirje ter s svojo intervencijo na borzi dvigal tečaje obveznic vojne škode. S takimi akcijami je silno pomnožil svoje premoženje. Zanimivo je tudi, da je gradil Nedeljkoviću na Dedinju v Beogradu prav tisti podjetejnik, ki je zidal palačo Poštne hranilnice v Beogradu, ki je stala okoli 100 milijonov dinarjev.

Gospod Nedeljković se je bavil tudi s politiko. Ustanovil je v ta namen svojo posebno organizacijo in list »Agrarno misel«, ki je imel svoje lokale v službenih prostorih Poštne hranilnice. Pri »Agrarni misli« je zaposlil celo vrsto nameščenih Poštne hranilnice, ki so delali tako zanj na račun državne blagajne. Zelo intenzivno se je angažiral tudi pri decembrskih volitvah in prirejal shode »Agrarne misli« po vseh krajih, kjer ima Poštna hranilnica svoje podružnice.

Politična navodila francoskim duhovnikom

Dne 5. t. m. je Vatikan razveljavil prepoved čitanja in razširjanja katoliško-monarhističnega francoskega lista »Action Française«. Prepoved je bila izdana 29. decembra 1929. Kakor poročajo listi, so njeno razveljavljenje sprejeli francoski katoličani z velikim zadovoljstvom na znanje v dekretu je med drugim rečeno, da velja ukinitev prepovedi čitanja in razširjanja navedenega lista samo od dneva izdaje dekreta o razveljavljenju. Francoski kardinali in nadškofi so zaradi izvedbe tega dekreta dali vernikom naslednja navodila:

»Francoska duhovščina ne sme zamerjati svojih državljanov, ki so se priključili temu listu, da se priključijo ostalim francoskim katolikom v skupnih naporih za ohranjanje francoske edinstvo.

zastopati katoliške nauke, ki se tičejo pravice cerkve, družine, šole in skupne blaginje. Katoliki smatrajo cerkev in katoliško akcijo nad strankami ter lojalno izvršujejo državljanske dolžnosti, predvsem pa spoštujejo obstoječo državno oblast.

Ker je »Action Française« zastopala protirepublikanski (monarhistični) program, tolmačijo ta navodila francoskih kardinalov in nadškofov kot željo Vatikana, da bi se razveljavljenje prepovedi čitanja in razširjanja navedenega lista ne smatralo kot protirepublikansko dejanje. Z njim je nasprotno Vatikan hotel prav v sedanjih časih, ko je Franciji potrebna notranja sloga, omogočiti tudi akciji okoli navedenega lista, da se priključi ostalim francoskim katolikom v skupnih naporih za ohranjanje francoske edinstvo.

Kdo je King Hall?

Poročali smo o silni nemški reakciji na pisma, ki jih v desetstičnih izvodov pošilja Nemcem iz Anglije neki King Hall, da jim prikaže mednarodni položaj v angleški luči. O njegovi osebnosti je pariški »Temps« objavil te dni naslednje podatke:

Steven King Hall je upokojen mornariški oficir, sin pokojnega admirala in po veljka Stephen Kinga. V mornariški službi je bil do leta 1929, ko je s komaj 35 leti stopil v pokoj in se posvetil delu v zasebnem zunanje-političnem zavodu »Chatham House«. Pred leti je opustil tudi to svoje delo in začel izdajati tednik »King-Hall's News Letter« (»King Hallova nova pisma«), ki je po svojem stilu nekaj povsem originalnega v Angliji. V obliki nekakšne okrožnice razpravlja v tem listu o vseh perečih zunanje-političnih vprašanjih. Tednik je najprej izšel v zelo skromni obliki in nakladi, danes pa ima že blizu 30.000 naročnikov in se prodaja po ljudski ceni v revialni obliki. King Hall se v tej svoji reviji omejuje na to, da v poljudni obliki tolmači mednarodne dogodke, ne da bi se spuščal v kritiko ali propagando. Njegova revija je bolj vzgojna kakor propagandna. King Hall je samosvoji talent, ki ni vezan niti na vladno niti na činitelje, ki odločajo v dnevnem tisku. Pisma, ki jih pošilja v Nemčijo, so po »Tempsu« sodbi samo razširjenje njegove »zunanje-politične vzgoje« iz Anglije v Nemčijo. Navzlic nemškemu odporu se je po prvi in drugi pošiljki odločil te dni že za tretjo. Svoja pisma pošilja v približno 50.000 izvodih, ki jih oddaja v najrazličnejših za-

nanjih oblikah na razne pošte, naslavlja pa jih večinoma na poslovne ljudi v Nemčiji, katerih imena so mu znana iz trgovskih adresarjev. Nemški policiji dela največ pregledav dejstvo, da je bil velik del druge in tretje pošiljke oddan na pošto v Nemčiji sami in da so morala torej pisma biti v paketih pritohtapljena čez mejo.

Tretja žrtev Drave

Maribor, 22. julija. Silna vročina današnjega dne je privabila na Mariborski otok in tudi k Dravi množico Mariborčanov, saj je kazal toplomer v senci 35 stopenj Celzija. Na studentski strani blizu Studenskega gozda se je kopal 26-letni predilniški delavec Josip Ergader, zaposlen v tovarni Doktor in drug, stanujoč Obrežna ulica 2. Ergader je hotel preplaviti Dravo s studentske strani proti Mariborskemu otoku. Ko je bil nekako sredi reke, ga je prijel krk Kriknil je na pomoč. Njegov brat Stanko je takoj skočil v Dravo in ga hotel rešiti, a še predno je prišel do brata Josipa, je ta izgubil v valovih Drave, ki ga je naglo odnesla s seboj. Pokojnik je bil italijanski državljani in ni bil poročen. To je že tretja letošnja žrtev Drave.

★

Davi je pri Sv. Marku niže Ptuj Drava naplavila truplo 15-letne dijakinje Miroslave Severjeve, ki je prejšnjo nedeljo utonila v Dravi na pobojski strani.

Junaki in Sokoli na zletu v Sofiji

Kratek pregled glavnih prireditev na jubilejnim zletu bolgarskega Junaka

Med najbolj veličastne telesno-vzgojne in slovanske manifestacije štejemo v letošnjem letu IX. vsejunski zlet v Sofiji, ki je bil od 8. do 12. julija. Prireditve so organizirali bolgarski Junaki, bolgarska sokolska organizacija. Zleta so se udeležili v mogočnem številu tudi Sokoli iz Jugoslavije, ki so aktivno sodelovali pri vsem programu. Po delegacijah sta bila zastopana tudi poljski in ruski emigrantski Sokoli. Neobičajno velik poset naših Sokolov — članov, članic in obojega naraščaja je bilo v krajih okrog 8 tisoč — je dokazal tudi veliko organizacijsko sposobnost našega sokolstva, saj so bile izvršene vse prireditve in predpriprava za tolikšno armado v razdobju kratkega meseca.

Razen uniformiranih Sokolov je prišlo iz Jugoslavije tudi najmanj tisoč drugih sokolskih pripadnikov in ki so po zaključnih slavnostnih dnevih pohiteli zato še na ogled raznih bolgarskih zanimivosti prevsem v Rilski samostan ter tja do Črnega morja, mnogi pa še naprej iz Varne v Carigrad.

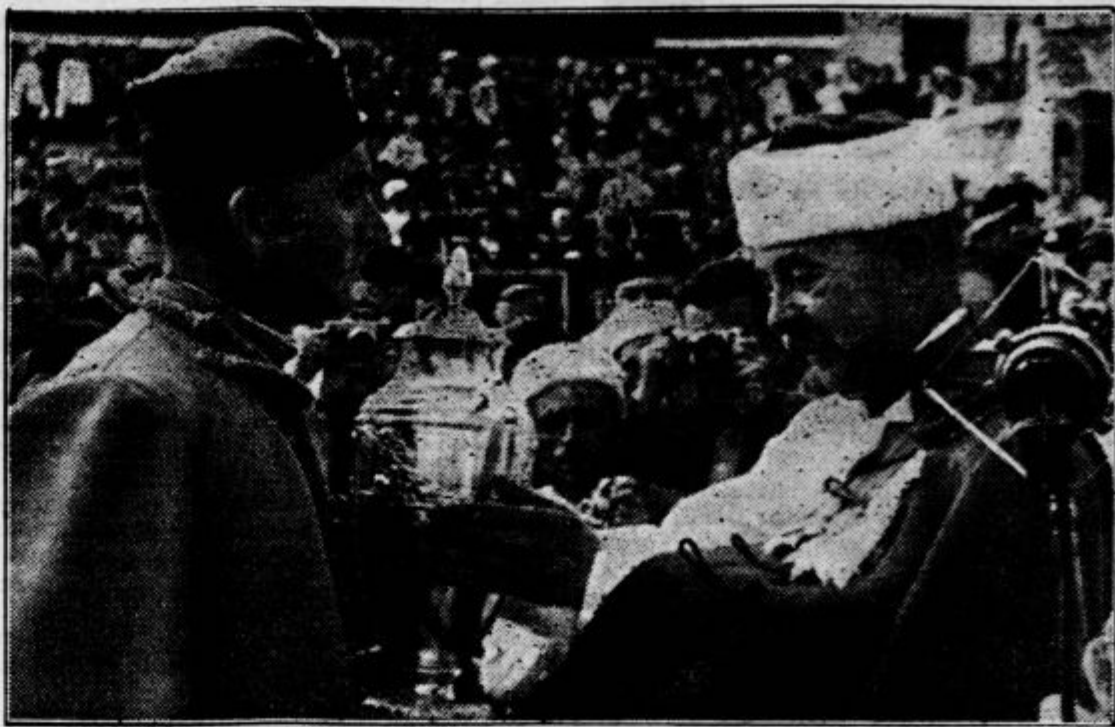
Letošnji poset iz Jugoslavije je bil za štiri tisoč ljudi večji kakor oni leta 1935., ko so jugoslovanski Sokoli prvič na vojni in pompatičnejšem številu pohiteli na bratstvo vzhod. Letos je grenila iskreno veselje odsotnost Čehoslovakov, pa tudi Poljakov so bili zastopani le v majhni delegaciji, ki jo je vodil predstavnik poljskega sokolskega saveza br. dr. Vunš.

Junakov ter občinstva iz bolgarske prestolnice in podeželja. Sofija je imela te dni res velemeden značaj. Šteje sicer 320.000 prebivalcev, zdaj jih je bilo seveda precej več, okrog pol milijona. »Zarja« je bila poklonitev rajnim Junakom, borcev za svobodo bolgarskega naroda.

Spominske molitve, ki jih je opravil poglavar bolgarske pravoslavne cerkve metropolit Stefan, so prenašali zvočniki po vsem obširnem trgu in vseh sosednjih ulicah, kjer so bile natrpane ljudstva.

V nedeljo so se začele svečanosti spet pred isto cerkvijo. Molitve za blagor živih Junakov in Sokolov ter za srečo Bolgarije in Jugoslavije je opravil spet sam sofijski metropolit ob navzočnosti številne duhovščine. Častiti vladika je obšel nato ves obširni trg in je podelil vsem praporom ter zbranim Sokolom in Junakom blagoslov in molil za srečo Jugoslavije in Bolgarije.

Svečani »moleben«, kakor pravijo Bolgari otvoritvenim molitvam, je močno pridobil z navzočnostjo samega bolgarskega vladarja kralja Borisa III. Ta je došel skozi gost spalir prebivalstva ter tisoče junakov in sokolskih pripadnikov v odprtem avtu. Z njim je bil tudi njegov brat knez Ciril. Ob prihodu na Nevski trg so ga sprejeli junaki in sokolski predstavniki. Zatem je obšel ves obširni trg, kar najbolj živahno pozdravljan od tisočglavi množici. Po zaključnih cerkvenih slovesnostih je spregovoril car Boris III., ter je s posebno po-

Starešina bolgarske junaške svete generala. Raško Atanasov predaja spominski pokal predstavniku jugoslovenskega sokolstva saveznemu podnačelniku dr. Vojislavu Pajlu

no »vzgaik nastopi Jugoslovenov in Jugoslovenk, pa malih Junošev s puškami ter nastop ruskih Sokolov. Prireditve so počivale statete tekačev iz Jugoslavije ter Bolgarije. V članski stateti so zmagali Bolgari, pri članih pa Jugoslovenke.

Višek prisrčnosti je dosegel zaključek zleta. Tedaj so se zgrnili na obširno zletišče vsi v Sofiji navzočni pripadniki Sokola in Junaka. Predstavniki obeh bratških organizacij so spregovorili več toplih besed, kjer so slavili bratstvo ter vzorne nastope Sokolov in Junakov. Zmagovalcem so izročili obilo spominskih daril, večinoma pokalov, 50 sokolskih starešin pa je prejelo bolgarska odlikovanja. Nepozaben nam bo ostal trenutek, ko sta se poljubila prapora junaškega in našega sokolskega saveza. Vsa množica je iz srca zapela vse-slovansko himno »Hej Slovani!« Pobratištvo Slovanov od Triglava do Črnega morja! Nato so se začele uvrščati brezkončne kolone v zaključno povorko. Z baklami v rokah so krenili vsi na sofijske

ulice, kjer jih je zajela s prekipavajočim navdušenjem stotisočglava množica.

V okviru vsejunškega zleta so bile prirejene poleg tekem tudi mnoge akademije in druge slavnostne prireditve. Posebna delegacija Junakov in Sokolov se je obenem s častno četo bolgarske pehote poklonila pred spomenikom padlih Jugoslovenov, ki se nahaja v kasarni 5. sofijskega polka. Vse zletne dni pa so bile nenehne manifestacije pobratimstva Sokolov in Junakov. Kljub precejšnjemu naporu bodo ostali letošnji bolgarski dnevi vsem udeležencem v trajnem, nepozabnem spominu.

Del našega sokolstva se je poklonil ob povratku tudi na grobu nepozabnega sokolskega pokrovitelja kralja Aleksandra I. v njegovem poslednjem domu na Oplenju.

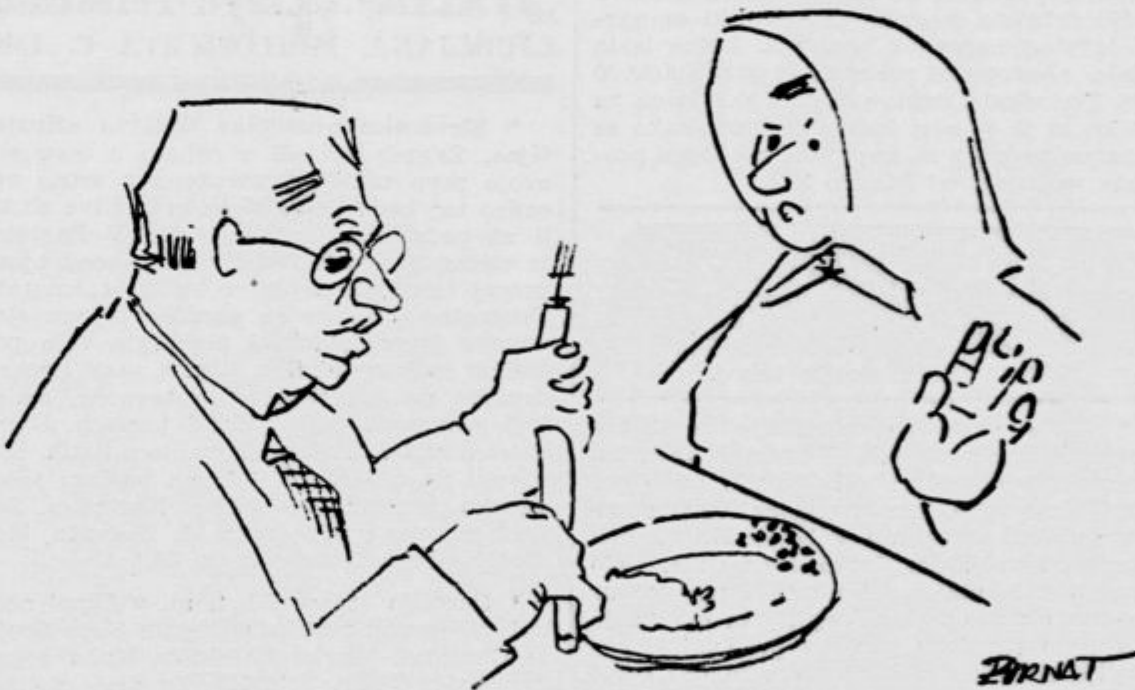
Polni nove volje za vztrajno delovanje in dvig Tyrševih idej so se vrnili tisoči Sokolov domov, da nadaljujejo s pripravami za novo manifestacijo sokolske ideje, ki bo čez dve leti v naši prestolnici.

Moje letovanje

Letovišče je ljubljancem prav tako potrebno, kakor žabi voda. To se pravi, da žaba živi tudi na suhem, da ji je pa potrebna prav tako vsako toliko časa lužna kopel. Sicer bi ne bila žaba. Tako bi Ljubljancem ne bil iz Velike Ljubljane, če ne bi šel vsako leto na letovišče. Če ne drugam, vsaj k svoji mlekarici. Tudi je sramotno za meščana, če ostane čez vroče poletje v mestu. Kajti sramotno je biti revež. Človek velja le toliko, kar plača! Večina meščanov nima sicer denarja za letovišče, vendar je treba ta denar kje dobiti, da se človek malo postavi in končno tudi okrepji v letovišču za poznejše delo. Čez poletje ostanejo doma samo filistri in reveži. Filistrovstvo se ne da kupiti, revšči-

stroškov za toalet. Končno se ne more človek tu svobodno in »demokratično« obnašati, zato nam bolj prija na pr. Malinska, Aleksandrovo, Omišalj, tudi še Bakarac ali Kraljevica.

Letovišče na vasi je tudi letovišče. Saj se boš lahko prav tako pohvalil, da si bil na letovišču, pa naj si bil na vasi ali na Bledu ali v Crikvenici. Vas ima še boljši zrak in vse je nekaj novega. Samo, da ni meščansko! Na vasi imaš polno muh, kakršnih ne najdeš v Ljubljani. Za muholovce je vas naravnost idealno znanstveno torišče. Favna je prekrasna, vse tak idilično. Pomislimo na pr. na gnojišče pred hlevom in na njem kokoši, ki brskajo, da ima človek vtis, kakor da bi iskale dinarje, ki smo

na pa ne prodati. Zato se ta dva pojma v Ljubljani prav dobro razumeta v dobi, ko so se ostali purgarji podali na letovanje. Ker nisem filister in ker sem si denar za letovanje izposodil, sem šel tudi jaz na deželo.

Da, letovišče, to je moda! Kakor mora dekle varčevati, da si nabavi modne nogavice, skozi katere se vidijo dlake, tako mora vsak dostojen Ljubljancem varčevati, da se poleti lahko poda v ali na letovišče. Ona deklica si prihrani mnogo denarja s tem, da porabi čim manj ostalega perila, ki se ne vidi vsak dan. Ljubljancem pa si prihrani za letovišče največ na ta način, da ne hodi v kavarno in ne kupuje knjig, da ne obiskuje gledališča, marveč kino, da kadri Savo namestu Morave, da pije skozi vse leto dalmatince namesto štajerca in da hodi čitat časopise na deske pred uredništva. Kar mu ob pričetku sezone še manjka, si pa izposodi ali predujmi, da vrača potem čez zimo. Kajti na letovišče mora vsak dostojen mešan. Sicer trpi njegov ugled. Najbolj dostojni hodijo na Bled, kajti tu je prilika, da si človek napravi mnogo znanja z važnimi osebami, ki končno lahko tudi pomagajo letoviščarju plačati njegove dolgeve. Tudi je Bled pestro letovišče, ker tam vidiš dame v pidžamah. Za najbolj dostojnimi pridejo prav dostojni. Tudi ti gredo še na Bled, toda stanujejo v Rečici, blizu blejske cerkve ali pa od Lovca gor. Potem pridejo dostojni, ki se organizirajo v Bohinjski Beli, v Lescah, Gorjah, Podhomu, Žirovnici in tam okoli.

V zadnjih letih se Ljubljancem že spušča na morje. To je prav. Čemu pa imamo Jadransko stražo? Ne ljubijo sicer Crikvenice, Novoga ali Raba ali Dubrovnika, to so prenobel letovišča. To se pravi, draga. Draga, ne samo po cenah hotelov in penzionov, ampak tudi in predvsem zaradi

jih izgubili. Kaj takega ne vidimo v Ljubljani, mogoče le v Veliki Ljubljani. Pa narodni običaji! Vse diši na poseben način. In ono brenčanje muh, ki so vesele, da živijo tako svobodno in demokratično življenje. Pa prah in blato ne spadata samo v Ljubljano, ampak tudi na deželo. In plodonosni kravjeki po cestah! Vse samo za zdrave ljudi. Postelje so sicer trde, sobe majhne in nizke toda nič jih ni treba zaklepiti, torej vse za živčno močne ljudi. Tu se mora človek ustrdit! Če pa greš na polje, se lahko vdeš na mravljišče, kakršnega ne najdeš v Veliki Ljubljani. Prihaja, da si ozdraviš najbolj poceni revmatizem. Na pašniku opazuješ, sedeč na kakem štoru, brenčijo, kako se zaganjajo v živino. Kakšen pride tudi do tebe in te piči v nogo ali roko, če te ni že prej popikala kaka druga žuželka. Tega ni v Ljubljani. Umiješ se pa lahko vsak dan v drugem potoku. Gostiln je pa v vsaki vasi kakor v Ljubljani dovolj, da ti ni treba trpeti žeje. Kratko, idila vseh idil!

Povedati moram doživljaj, ki je resničen. Moja žena ima strašno rada jajca. Namreč mešana. Nekega dopoldne si je naročila na vaškem letovišču dvojce mešanih jajc. V dotičnem letoviškem kraju izven Slovenije imajo veliko gostilno, polno voznikov in velik štedilnik. Blizu kuhinje je lep goveji hlev. Gospodinja, ki je hotela posebno lepo in dobro postreči mojo ženo, je mešala ta jajca v zelo hudi vročini na štedilniku, kjer je bilo vse polno še drugih dobrih stvari. Toda bilo je tudi polno muh in vse mušje pasti, ki so vsele po stropu navzdol, niso mogle zmanjšati njihovega števila. Kajti goveji hlev, kjer so se te muhe rekrutirale, je bil še večji. Čez dvoršče in skozi odprto okno so muhe lahko prišle v kuhinjo. In zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi. V oni vročini in

Veseli je

tako so izdatna, poceni in varčna v uporabi:

ELIDA MILA

Za žene, ki imajo rade dermatološko preizkušeno milo:

ELIDA MILA
CVETIC

soparici je padlo ubogi gospodinjci precejšnje število muh v jajca, in muhe so se dale prav lepo pomešati med jajca, da jih ni bilo mogoče tako hitro videti iz jajc in jih tudi kuharica ni opazila. Kdo bo gledal na vsako muho! Gospodinja prinese na krožniku pripravljena mešana jajca. Ona jih je imenovala jajčka. Potem je prinesla še črna kruha. Moja žena malo pomeša in že najde prvo muho med jajci. Ni mogla več jesti. Jaz sem jo silil in ji dajal poguma, toda ni hotela. Meni se je pa zdelo škoda jajc in sem vzel krožnik, dalje pomešal in našel v jajcih skupno dvanajst muh, kakor dvanajst apostolov. Položil sem jih na rob krožnika in jajca snedel, ker sem doma s kmetov, moja žena je pa iz mesta. In kaj se je zgodilo potem? Žena me je zmerjala, da sem packa in da bi moral držati z njo in ne jesti teh jajc. Toda junaško sem pojedl jajca iz pedagoških razlogov in muhe pustil na ogled na robu krožnika. Da bi tega ne storil! Prišla je gospodinja, kateri sem s smehom povedal svoje junaško dejanje, da me muhe namreč niso oplašile, da bi jajc ne pojedel, češ da zdravnik tudi operira hemeroide in pri tem je svojo zemljo. Če je to res, nisem sicer vedel, toda moral sem zaradi olike utemeljiti svoje pogumno dejanje. Toda gospodinja je trdila, da so mi muhe padle v jajca medtem, ko sem jih jaz mešal in jedel. Ko sem dokazal, da to ne odgovarja dejstvu, mi je zabrusila v obraz, da sem jih sam nalovil in pomešal med jajca samo zato, da se iz nje norčujem. Dodala je še, da olikan človek sploh ne pove in ne pokaže, če je v hrani našel kako muho, marveč jo na skrivaj vrže pod mizo, da nihče tega ne opazi. Tedaj sem spoznal, da tudi na deželi poznajo oliko in sem molčal. Vsi so imeli prav, le jaz ne, ki sem jajca pojedl.

Ta dogodek je imel zame vendar tudi ugodne posledice. Zaradi njega so se namreč prekinili diplomatski odnosi med menoj in mojo ženo, ki ni hotela takih jajc, na eni in gospodinjno na drugi strani, da sem čez dva dni zapustil letovišče in se vrnil zopet z ženo v Ljubljano.

O Ljubljani, kako si ti lepa, krasna, čista in zdrava, da se čudim, da te še niso proglasili za najlepše letovišče v Sloveniji. Vsaj naša občina bi lahko imela zakonito pravico do novih taks! Da bi te, Ljubljana, Ljubljancem našli in spoznali! Me-Mi

POVEČAJTE ZA 100% BLESK SVOJEGA SMEHLJAJA!

kakor umetnik s svojim čopičem povečava za 100% dražest svojega modela. Ostvarite ta čudež zahvaljujoč se KOLYNOSU. Zadostuje, da čistite svoje zobe dvakrat na dan s enim centimetrom KOLYNOSA na suhih ščetki: opazili boste, kak poseben blesk zadobe Vaši zobje. Osvežite svoj smehljaj s KOLYNOSOM!

Med špalirjem Sokolov in Junakov se kralj Boris v spremstvu starešine Junakov br. Atanasova vrača z otvoritvene svečanosti na dvor

Večina izletnikov s posebnimi potnimi listi je prihajala v Bolgarijo že 5. in 6. julija. Naslednji dan 7. julija, so prihajali potem posebni vlaki iz vseh jugoslovanskih sokolskih žup. V Dragomanu, obmejni bolgarski postaji, so vse vlake pričakovali predstavniki Junakov, godba 25. peš polka pa je ob prihodu vsakega vlaka zasvirala jugoslovensko in bolgarsko državno himno. Junaki, množica ljudi v narodnih nošah, zlasti pa mladina so prisrčno pozdravljali vsak vlak, ki je po zaključnih obmejnih formalnostih nadaljeval pot pod ogromnim slavalokom v bratsko zemljo.

Prav tako iskreno pozdravljeni od mnogih tisočev so prihajali vlaki na glavno postajo v Sofiji. Nepregledne množice so stale po mestnih ulicah in dajale duška ob pomembnem dogodku, ko so tisoči Jugoslovenov prispeli v slavnostno okraščeno in z številnimi slavoloki preprečkano Sofijo.

Vsi naši so našli prenočišča v solah in raznih drugih ustanovah. Prenočišča so bila skromna, vendar čista. Pohvalno je treba omeniti izredno prisrčnost in gostoljubnost, ki so je bili deležni naši Sokoli na vsakem koraku. Srečanja z bolgarskimi brati in sestrami bodo ostala med najlepšimi spomini, ki so jih doživeli te dni naši ljudje.

Vodstvo saveza SKJ je uredilo vse potrebno, da sta bili morala in disciplina naših ljudi na višku. Zabeležen ni bil noben incident. Voditelji posameznih žup so se sestajali redno k skupnim sejam, članstvo pa je bilo sproti obveščano o vsem tekočem. Lahko trdimo, da se je pretakal vse dni čut povezanosti od prvega sokolskega voditelja do poslednjega naraščajnika. Savezno in župna vodstva so imela svojo posebno osrednjo pisarno v III. gimnaziji.

Prireditve so bile razporejene na pet dni. Glavna zletna dneva sta bila postavljena na nedeljo, 9. julija in na pravoslavni praznik sv. Petra, v torek 12. julija. Vmes so bile razne tekme Sokolov in Junakov, naraščaja in članic. Posebni dnevi so bili določeni tudi za mladinske nastope.

Svečanosti so se začele z »Zarjo«, ki je bila določena za soboto zvečer. Obširni trg okrog prekrasne cerkve Aleksandra Nevskega je bil nabito poln tisočev Sokolov in

Počastitev padlim jugoslovenskim vojakom pred spomenikom v Sofiji. Spominska plošča je na dvorišču vojašnice 5. pehotnega polka. Ob strani čestna četa bolgarske pehote

Za danes

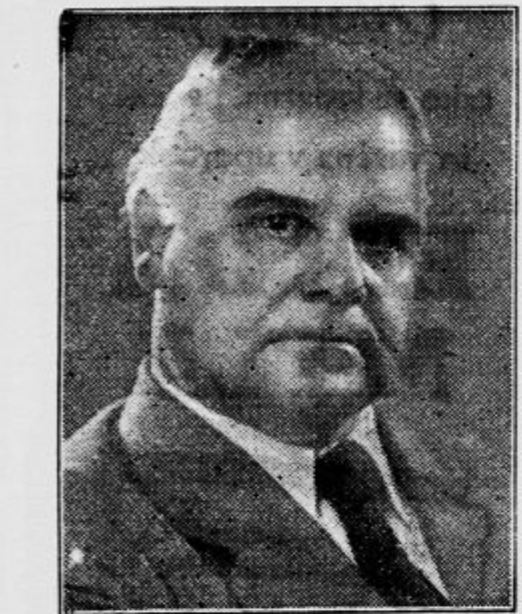
vas vabi Sokol v Polju na svoj javni nastop in veliko ljudsko veselico.

Vlak ob 14.15. — Avtobus izpred mestnega doma ob 14.30. — Lepi po izlet ob Ljubljani čez Fužine ali mimo aerodroma. Za vrnitev v Ljubljano trije vlaki!

Domače vesti

Vladimir Winterry

Ponedeljska izdaja »Jutra« prinaša zadnji čas stalno rubriko pod naslovom »Klinika za dušo in srce«, ki je v širokih krogih čitateljskega občinstva vzbudila mnogo zanimanja. Izkušnja je pokazala, da je čas sam prikladen rubriki na plan — brez konca in kraja je med nami razvrstjenih, razklanih zagrenjenih duš, ki si žele nasve-

ta in opore v iskanju svoje rešitve. Uredništvo ponedeljskega »Jutra« je imelo srečno roko, da je urejevanje rubrike poverilo g. Vladimiru Winterryju, v vsej Evropi znanemu individualnemu psihologu, ki je tež zanimiv in slovesni znanstveni panogi posvetil svoje življenje.

Po končani srednji šoli se je g. Vladimir Winterry poglavlil v študij naukov profesorja Kretschmerja iz Tübingena, pisca slovečega dela »Körperbau und Charakter« nato pa se je delj časa učil pri prof. dr. Adlerju, utemeljitelju moderne individualne psihologije, na Dunaju, hkratu pa je z vno proučeval Freudovo psihoanalitično metodo, ki se s pridom uporablja zlasti v tem času razbitih živcev. Winterryjevo delo odlikuje predvsem, da svoje analize ne veže v šablone, podobno, vsestransko in objektivno z globokim smislom za osebnost in značaj. Njemu ni treba na dolgo in široko pripovedovati, vprašajte ga, kar hočete, samo da se vprašanje lahko rešuje v okviru individualne psihologije.

Čitatelji ponedeljskega »Jutra« imajo priložnost, da dobe — če se izkažejo za kupa, izrežanim iz lista — izjavo mojstra Winterryja o sebi in o izgledih svojega življenja brezplačno. Vsakomur, ki se nanj obrne, odgovarja g. Vladimir Winterry po svojem najboljšem znanju in vesti.

Ženski svet daje prednost našim elegantnim, lahkim, robu, prostim oblačilom, katere se udobno pri

Ljubljana PASAŽA NEBOTIČNIKA

Ljubljana PASAŽA NEBOTIČNIKA

Velika proslava koroških borcev bo v nedeljo 30. t. m. v letoviščarskem trgu Ljubnem ob Savinji, ki je dalo lepo število dobrovoljcev, ki so v letih 1918. in 1919. odhiteli na našo severno mejo in na Koroško. Proslavo priredi krajevna organizacija Legije koroških borcev v Gornjem gradu po naslednjem sporedu: ob 1/4 10. sprejem gostov na mostu v Ljubnem, ob 10. sv. maša za padle in umrle tovariše, po službi božji velik manifestacijski zbor na Forštu, po zboru odkrije spominske plošče na Brunetovi hiši. Opoldne skupni obed v raznih gostilnah. Ob 14. pričetek velike narodne veselice na Forštu. Sodelovali bodo domači pevci in godbeno društvo Ljubno z godbeniki v gorenjskih narodnih nošah. Čisti dobitek proslave je namenjen najsiromašnejšim članom. Vabimo na to patriotično prazno našo narodno občinstvo. Kdor še ni videl naše lepe Gornje Savinjske doline, ima priložnost, napraviti ta dan izlet v Ljubno in tako obenem podprti naše bivše severne borce. Ugodne zveze z avtobusi proti Celju in proti Ljubljani omogočajo vsakomur z majhnimi stroški priti v Ljubno. Kdor si želi zagotoviti obed, naj to prijavi do 26. t. m. krajevni organizaciji Legije koroških borcev v Gornjem gradu. Na proslavo vabijo okusno izdelani lepaki z vojakom, ki ima čelado na glavi in gleda proti vojvodskemu prestolu. Na čeladi je velika slovenske lipe, ovita s trobojnic in na njej celjski grb, kar pomeni, da so se baš Celjani in okoličani Celja udeležili osvobodilnih bojev na severni meji.

Grohnice in spomenike
kamnoseška stavbna dela
izvršuje po nizkih cenah

Kamnoseški kiparsko podjetje

Kranjo Kunovar
pokopališče Sv. Križ — Ljubljana — Tel. 49-09.

Velikodušni dar Društva slepih, Va. leugledna firma »Bayer Jugetac« k. d. Za. greb, Preradovičeva 16, je darovala potom firme »Salus« d. d. Ljubljana, velikodušni dar slepih din 250 namesto vena na grob ponesrečenega g. Miha Novaka. Društvo se v imenu bednih slepih najpriščneje zahvaljuje. Prosimo usmiljena srca, da posnemajo to naklonjenost do ubogih slepih.

Velika manifestacija na severni meji. Društvo kmečkih fantov in deklet Sv. Jurij ob ščavnici vabi na slavnostno otvoritev Doma Matije Gubca v nedeljo 30. t. m. Spored: ob 4. zjutraj budnica; ob pol 9. koncert; ob pol 10. skupna udeležba pri sv. maši; ob 11. slavnostna otvoritev doma; otvoritveni govor predsednika društva; slavnostni govor (državna himna); pozdravni govori — govorijo: predsednik Zveze iz Ljubljane; zastopniki hrvatske in srbske kmečke mladine in zastopniki prijateljskih organizacij; otvoritev doma (Hej Slovani!); spoved: polaganje venca pred spomenikom kralja Aleksandra I. Zednitičja. — Popoldne: ob 3. narodni običaji; ob 5. »Za staro pravdo«, zgodovinska narodna igra s petjem v petih dejanjih od E. Tirana. Vozni red: Udeleženci naj se poslužijo nedeljske povratne karte. Zadnja železniška postaja Bučevci na progi Ormož—Ljutomer—Gornja Radgona. Vladi odhajajo: iz Ljubljane ob 0.45 zjutraj; iz Maribora ob 5.26 zjutraj. Avtobusna zveza iz Maribora ob 6. zjutraj z glavnega trga, oziroma z glavnega kolodvora. Prijavite udeležence in reflektante za kosilo društvu najpozneje do petka 28. t. m. Povratne zveze so zelo ugodne. Prireditve bo ob vsakem vremenu. Na to manifestacijo vabimo vse prijatelje kmečke mladine in vsa prijateljska društva! Naša severna meja vas kliče in vabi! Pripravljalni odbor.

Foto-aparati

Samo kvalitetna dela

Aparati za povečanje in projekcijo po najnižjih cenah.

DRUGERJA
IVAN KANC
LJUBLJANA
NEBOTIČNIK

Prvi kongres nosilcev albanske spomene. Med organizacije naših bojnikov spada tudi združenje onih borcev redne srbske vojske in iz vrst jugoslovenskih vojni dobrovoljcev, ki so prestali umik preko Albanije leta 1915. In dobili v spomin na to strahotno pot posebno kolajno, ki je znana pod imenom albanska spomenica. Ti bojniki so že lani ustanovili svoje združenje s sedežem v Beogradu, 5. in 6. avgusta pa bodo imeli svoj prvi kongres v Nišu. Po kongresu bodo napravili več izletov v okolico Niša.

Strup je pljučam cigareta:
Čik-bonbon je slast izleta!

Napredek našega zračnega potniškega prometa. Naše društvo za zračni promet »Aeroput«, ki ima svoj sedež v Beogradu, svoje glavno letališče pa v Zemunu, opravljajo doslej svoj sezonski promet za dobo nekaj poletnih mesecev. V načrtu pa je uvedba prometa na glavni progi Zagreb — Beograd tudi čez zimo in sploh vse leto. Tak promet bo uveden že leta 1940/41. Lani si je »Aeroput« nabavil štiri nova letala ameriške znamke »Lockeed Elektra«. Vsega skupaj ima društvo zdaj 14 letal, 3 avto. mobilne ter 14 avtobusov. Letos februarja je bila med državo in »Aeroputom« sklenjena nova pogodba, po kateri dobiva društvo večjo državno denarno podporo, ki omogoča izdaten napredek prometa. Letos bodo letala »Aeroputa« preletela že preko 600.000 km. Pogodba z državo je bila sklenjena za 10 let in je v njej tudi določeno, kako se državne podpore za napredek zračnega prometa zvišujejo od leta do leta.

ZUNDAPP GL. ZASTOPSTVO
O. ŽUZEK
KVALITETNI
MOTOCIKLI
LJUBLJANA
TAVČARJEVA 11

Vsak model dobite takoj.

Hure posledice odlaganja razširitve beogradskega vodovoda. V zadnjih dneh hude vročine se občuti v Beogradu hudo pomanjkanje vode, ker beograjski vodovod ne more dati dovoljnih količin. Mnogi deli mesta so večji del dneva brez vode. Celotno v nekaterih nižjih delih mesta po več ur na dan nimajo vode. Beogradska občina je v svojem razglasu pozvala prebivalce, naj štedijo z vodo, kolikor se da, in naj svoje vrtove zalivajo samo trikrat na teden, ob ponedeljkih, sredi in petkih. Zapri so tudi dotok vode do privatnih bazenov za kopanje in do vodometov v vrtovih. Prebivalcem, ki bodo potratno uporabljali vodo, je zagrozila občina s strognimi ukrepi. Ta razglas je bil sicer potreben, občinski upravi pa prebivalstvo upravičeno očita, zakaj ni pravočasno razširila vodovoda.

DANES VSI NA VELIKO TOMBOLO SOKOLA V ZG. ŠIŠKI!

Pričetek ob 1/2 16. uri.
V slučaju dežja se vrši tombola neprekinjeno prihodnjo nedeljo.

Američani filmajo Beograd. Pod vročimi žarki julskega solnca se je skupina ameriških filmskih operaterjev ves dan kretala po Beogradu s svojim velikim avtomobilom modre barve ter se ustavljala zaradi filmanja na raznih krajih. Američani so filmali Beograd od jutra do mraka in se je prebivalstvo zelo zanimalo za njih delo. Američane je zelo zanimalo pestro življenje na Jovanovi pijaci. Napravili so več posnetkov. Potem so se podali pred parlament, na Dedinje, pred stari dvor in v muzej kneza Pavla. V času obeda so prišli h »Kolarcu«, a sami niso obedovali, marveč so filmali, kako drugi jedo. Popoldne so bili na pristanišču, na zemunskem mostu in potem na Kalemegdanu.

Pri sončenju uporabljajte Tschamba Fil. Kr. dvorni dobavitelj, DRUGERJA GREGORIĆ, Ljubljana, Prešernova 5.

Dijaški dom Kočevje odpre v začetku šolskega leta 1939-40 spet svoj srednješolski internat in bo sprejemal kot gostence dijakke državne realne gimnazije v Kočevju. Vodstvo strokovno. Letna oskrbina 5000 din. Pišite po prospekt. (—)

Opomba na predavanju. Jutri ob 19.40 bo oddajala ljubljanska radio-postaja predavanje znanega predavatelja g. Rudolfa Dostala, strokovnega učitelja in publicista, o »Putjiskih ali Črni gorci«.

Praznik avtomobilistov. Že peto leto praznuje združenje avtomobilistov v staro znani cerkvi pri sv. Krištofu svoj tradicionalni praznik. Na dan godu katerega obhajal patron avtomobilov dne 25. t. m., bo imelo združenje ob 9. sv. mašo in blagoslovil voz. Uprava prosti svoje člane, da se polnoštevilno udeležijo te proslave. Obenem vabi sorodna združenja, zvezo šoferjev in privatne avtomobiliste, da se tudi udeležijo te slovenosti.

Šivalni stroji S. Reboli & družo LJUBLJANA, Miklošičeva 18

Otvoritev planinskega doma na najvišji bosanski planini. V nedeljo 6. avgusta bo slovesno odprta ter izročena svojemu namenu prva planinska koča na planini Čvrtnici, ko jo je zgradilo agilno sarajevsko planinsko društvo »Bjelasićna«. Koča stoji na 1960 m visokem vrhu planine Čvrtnice in nudi na vse strani veličasten razgled. Od nove planinske koče se nudi priložnost za prav lepe planinske ture. Društvo »Bjelasićna« ima zdaj že tri planinske objekte: na Bukoviku, kjer so znani smučski tereni, na planini Bjelasićni in zdaj na Čvrtnici.

V vlaku so mu ukradli fotografski aparat. IX. vsejunaškega zleta v Sofiji se je udeležil tudi odvetniški pripravnik g. Potočnik Valter iz Murske Toplice. Potoval je potem še v Varno in se je v četrtek vračal domov. Na Zidanem mostu je prestopil v osebni vlak. Svojo kamero je obesil na ključko v kupeju. V Laškem je vstopila neka ženska srednje starosti in že v Celju izstopila. V tistih minutah, ko čaka vlak na postaji, je opazil g. Potočnik, da ni njegovega aparata nikjer. Ostali sopotniki so povedali, da so opazili, kako je

farmac. ind. Alga d. d. Sušak, tovarni po-vojev Kocjančič in drug v Domžalah, far-mac. ind. Kolaf v Ljubljani, ljubljanskim lekarnam: Mr. Sušnik, Marijin trg, Mr. Piccoli, Tyrševa cesta, Mr. Ustar Šelenburgova ulica, in drogeriji Gregorić v Prešernovi ulici.

Konj hodi sam h kovaču, da ga podku-je. V Babini gredi blizu Djakova ima go-stilničar in posestnik Mihael Fridl nena-vaden pametnega konja. Kakor je že na-vada, ima tudi gostilničar Fridl v okolici svojega kovača, kateremu oddaja vsa po-trebna dela. Ko je prvič privedel konja h kovaču, da ga podkuje, si je konj to dobro zapomnil in ko ga je bilo treba podkovati

drugič, se je sam napotil h kovaču. Šel je mimo dveh drugih kovačnic, a se je ustavil pri oni, pri kateri je že enkrat bil, kakor da bi vedel, da je to gospodarjev kovač. Gospodar je podkve navezal na vrvice ter jih obesil konju na vrat. Ker je imel še druge opravke, je konja pustil samega na dvorišču. Ko se je vrnil, ni bilo konja nikjer, a je prišel kmalu spet domov lepo podkovan, spremljal pa ga je kovačev va-jenec, ki je bil seveda ves navdušen nad pametnim konjem. Od takrat hodi konj sam h kovaču in se tudi sam vrača.

OBIŠČITE

CELJSKO RAZSTAVO

od 29. julija do 6. avgusta

v celjski mestni ljudski šoli.

Sodeluje trgovina, obrt, industrija, umet-nost, filatelija itd., ki razkazuje svoje blago v okusni razstavnici opremi.

Posebnost: novi celjski regulativni načrt.

Otvoritev v soboto 29. julija ob 10. dop.

Polovična vozina na železnicah.

V nedeljo 30. julija 1939, ob 10. dopoldne

in ob 5. popoldne

KONCERT TRBOVELJSKIH SLAVKOV.

Velik zabavni park. Igra vojaška godba.

Ko je zdravnik pripravil injekcijo, se je pacient ustrelil. V Petrogradu je pre-možni trgovec Leo Goldschmidt, ki je bil star 65 let in je bil že dalje časa bolan, po-klisal k sebi na dom zdravnika. Zdravnik ga je pregledal ter ugotovil, da mu je po-trebna neka injekcija. Ko je injekcijo pri-pravil, je trgovec segel v predal svoje mize, potegnil iz njega revolver ter si pred očmi zdravnika prestrelil glavo. Samomor-ilec je bil takoj mrtev.

Godbeno društvo Sora-Medvođe pro-slavi danes otvoritev in blagoslovitev svo-jega novozgrajenega godbenega doma na Svetju pri Medvodah. Ob 1. popoldne je pred kolodvorom zbiranje za slavnostni spre-vod, ki gre ob pol 2. skozi Medvođe, Presko, Vaše in Gorice na Svetje, kjer je sprejem kumice g. Ivanke Šušteršičeve in botra g. Antona Rojine. Po blagoslovitvi in otvoritvi novega Doma bo na vrtu g. Dimca vrtna veselica, pri kateri koncer-tirajo tovariške godbe iz Domžal, Mengša in domača godba. Ker bo za vsestransko postrežbo dobro poskrbljeno, vabimo k obilni udeležbi. (—)

Pred nočnim počitkom pomoičite noge v toplo vodo, v kateri je raztopljena sol sv. Roka. V tej penasti in zdravilni vodi boste občutili takoj učinek te soli, ki po-tegne iz nog bolečine in utrujenost ter vas v največji meri poživlji. Otekline glež-njev, vnetja, bolečine, utrujenost in vse druge tegobe izginejo ter nastopi splošno olajšanje. Ravno tako se tudi žulji odstra-nijo temeljito s pomočjo vroče kopeli nog v vodi s soljo sv. Roka. Po kopanju se la-hko omehečani žulji odstranijo kar s prsti in tam, kjer so bili preči, se pojavlja na-ravna, nežna koža. Posvetite vso pozor-nost soli sv. Roka, ki se lahko dobi že za 3, 9 in 16 din v lekarnah in drogerijah. Pazite na rumen omot! (—)

Iz Ljubljane

Mestna organizacija OJNS poziva vse člane, ki se nameravajo udeležiti izleta v Konjice, dne 30. t. m., da se v ponedeljek in torek popoldne prijavijo v tajništvo JNS v Kazini. Naša dolžnost je, da se izle-ta udeležimo v čim večjem številu. Pred-sednik.

Fotografirajte z filmom

Mimoša

EXTREMA ali PANCHROMA

Krajevna organizacija Legije koroških borcev v Ljubljani poziva člane, da se v čim večjem številu udeležijo proslave dvajsetletnice, ki jo priredi agilna krajev-na organizacija Legije v Gornjem gradu v nedeljo 30. t. m. v gornjesavinskem trgu Ljubnem. Ljubljanski krajevni odbor je sporazumel s glavnim odborom za to priliko rezerviral poseben avtobus. Cena vožnje tja in nazaj znaša za osebo le 25 din. Pri-jevaje izlet sprejema tajnik vsak večer od 18. do 19. do srede 26. t. m. Prijavite se nemudno!

FOTOAMATERJI!

Kvalitetna amaterska dela — v specialni foto-trgovini

JANKO POGAČNIK,
Tyrševa cesta 20 — Ljubljana.

Vse tovariše, prijatelje in znance učitelja Silva Mehore vabimo, da pridejo danes ob pol 10. pred učiteljske, zaradi petja pri njegovem pogrebu.

Uprava šentjakobskega gledališča poziva vse svoje člane, da se udeležijo pogreba tovariša Silva Mehore, ki bo danes ob 15.30. Zbirališče pred mrtvašnico sv. Jožefa, Vidovdanska cesta.

Zobozdravnik specialista
dr. Ivan Oblak
ne ordinira do 21. avgusta

Ljubljancem! Udeležite se danes javnega nastopa sokolskega društva pri Devici Mariji v Polju. Poljskume proste vaje se začne že ob pol 14. Nastopila bo tudi olimpijska vrsta članic iz Ljubljane. V posebni telovadnici točki bodo sodelovale naraščajočice iz Stepanje vasi. Večje skupi-ne članstva so najavljene iz ljubljanskih društev, zlasti pa iz Medvod, Most, Stepa-nje vasi, St. Vida, Viča in drugod. Gostom iz Ljubljane je na razpolago avtobus z od-hodom izpred Mestnega doma ob 13.30, 14.30 in 15.30, kakor tudi vlak ob 12.45 in 14.15. Za povratek pa voz avtobus vsako uro, po potrebi tudi preko 24. ure izpred Sokolskega doma. Razen tega so za povra-tek na razpolago vlaki ob 18, 19.30, 21.45 ter ob 5.10 iz Dev. Marije v Polju. (—)

Zobozdravnik — specialist

dr. EGON BASSIN
ne ordinira do 26. avgusta.

Dr. med. Albert Trtnik

Aleksandrova 3 — zopet redno ordinira

od 11. — 1. in od 1/2 5. — 1/2 5.

Primarij dr. JEŠE

ne ordinira do 21. avgusta

Zg. šiška spet vabi. Prostovoljna gasilska četa Ljubljana-Zg. šiška že danes opozarja na svojo veliko že od lani dobro znano javno tombolo, ki bo 13. avgusta. Ta datum si dobro zapomnite. Motorno kolo in po kvaliteti znana Puch-kolesa je spet dobavila tvrdka I. Vok, Tavčarjeva ulica, kjer so tudi razstavljena. Za dobitek bo tudi kuhinjska oprava, ki je na ogled v Zg. šiški v izloženem oknu mizarske-ga mojstra Černeta Avgusta, Vodnikova cesta. Opravo je izvršila tvrdka Kurmik Josip, katere odlični izdelki so splošno znani.

Danes koncert s plesom

Igra orkester Grafike na vrtu

GOSTILNE MARENČE

Dolenjska cesta 20

Ne pozabite danes pohiteti na tom-bolo Sokola Zgornja šiška, ki vas izena-di prijetno s 25 glavnimi in 300 manjšimi dobinki. Pričetek točno ob pol 16. uri. Po tomboli prijetna zabava!

»ZLATOROG«

ob Bohinjskem jezeru — 523 m

Krasna letovišna točka ob Bohinjskem jezeru. Razpolaga s 65 sobami s skupaj 86 posteljami. Celodnevna prehrana, pre-nočnica in vse takse znašajo za eno osebo od Din 68.— do 85.—. — Od žel. postaje Bohinjska Bistrica od vsakega vlaka zveza z avtobusom.

Prijavite svoj prihod na upravo »Zlato-rog«, p. Sv. Janez ob Boh. jezeru, Slovenija.

Gasilski kongres. V dnevih od 13. do 15. avgusta bo v Ljubljani gasilski kon-gres. Pripravljalni odbor za kongres vlijud-no prosi vse ljubljance da prijavijo od-višna stanovanja za goste. Prijave spre-jema: Kongresni odbor gasilske zajednice, Tyrševa cesta 29/II.

Zobna ordinacija

dent. SMERKOLJ LEOPOLD

LJUBLJANA — CELOVSKA 32/II

ordinira od 15. julija do 31. avgusta

od 7.—12. dop. in od 1/4 4.—8. pop.

Fri zaprtju in motnjah v prebavi vz-me jutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc. Jožefove grenčice.

U — Za mestne ubožce je darovala tvr-dka I. C. Mayer na Marijinem trgu 22.5 m sukna, 26.5 m modnega blaga, 22.5 m cefirja in 3.8 m molinosa za ženske in moške oblike. Mestno poglavarstvo izreka dobrotniki najtoplejšo zahvalo tudi v ime-nu podpiranih.

Tekstilna industrija

»ŠIK«

Gospodstvena cesta 13

(KOLIZEJ) obvešča cenj. občinstvo, da

OTVORI v ponedeljek

svojo tovarniško prodajalno vsakovrst-nega moškega, ženskega in otroškega, svilene in bombažastega triko-perila po stalnih tovarniških cenah pa prost občinstvo, da jo obišče; — obisk ne obvezuje do nakupa.

Za 22 parov svojih konj potrebuje mestna pristava 30.000 kg zdravega, su-hega in rešetanega ovsa na leto ter je do-bavo tega ovsa pravkar razpisala v »Služ-bnem listu«. (—)

RADENSKO KOPALIŠČE

po naravnih ogljikovi kislini najmoč-nejše kopališče Jugoslavije in edino te vrste v Sloveniji sploh

zdravi z uspehom bolezni srca, ledvic, živ-cev, jeter, želodca, notra-njih žlez in motnje spol-nih organov.

Ceneno posebno zdravljenje.

Godba; plesanje od 1. junija dalje.

Obširne prospekte dobite na zahtevo pri »Putnik« ali pa naravnost od uprave zdravilišča

SLATINA RADENCI

Od 15. maja dalje direkten vagon iz Beograda, Zagreba in Ljubljane do samega kopališča.

SEL LJUBEZNI

Krasen francoski film po odrski drami Henryja Bernsteina. Najboljši francoski umetniki: Jean Pierre, Aumont, Jean Gabin in Gaby Morlay. Izredno napeta vsebina tega filma obravnava zanimivo in aktualno snov o borbi brež mož za srce ene žene, ki podzvestno postane ljubica najboljšega moževega prijatelja. Predprodaja od 11. do 12. ure in od 16. ure dalje. Predstave ob 17., 19. in 21. uri KINO UNION, tel. 22-21.

KAZNJENCI

Walter Connolly — Jean Parker — John Howard.

Film globokih čustev, verne ljubezni in napete borbe. Dvojni žurnal in zabaven dodatek! Ob 17., 19. in 21. uri KINO SLOGA, tel. 27-30.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM V ŠISKI — Telefon 41-79.

ZGODOVINSKI VELEFILM

KNEGINJA TARAKANOVA

V glavnih vlogah: lepa Annie Vernay, nova zvezda na filmskem nebu, Pierre R. Willm Suzy Prim
Predstave: danes ob 5., 7. in 9. uri ter jutri ob pol 9. uri.

Pride v torek:

Dama iz Malake

u— Spot prometna nesreča v št. Vidu. Včeraj so pripeljali na kirurški oddelk 27-letno posestnikovo hčerko Angelo Permetovo iz Logatca. V št. Vidu jo je podrl tovarni avto na cesti in ji prizadel hude poškodbe po vsem telesu.

Cene fotoaparatur in filmov

smo ponovno znižali, tako, da dobite 26 Sch film vel. 6x9 za din 10.—
Box pa za din 49.—

Vaše fotoparate pa zamenjate za Contax, Leica, Roliflex ali Retino prav gotovo najkulantneje pri nas.
Predno se odločite za nakup fotoparata si oglejte našo največjo zalogo zadnjih modelov in reklamne cene v naši izlozbi.
Se priporoča
Foto Tourist Lojze Šmuc
Ljubljana — Aleksandrova cesta 8.

Žrebanje loterije Sokola šiška je preloženo na 2. decembra

u— Ne dvigajte prahu! Pišejo nam: Kar dar podarajo stare hiše po mestih, je na vsem svetu navada, da okolico zavarujejo pred prahom na ta način, da ruševine spusti skozi vodo. V Ljubljani ta običaj najbrž še ni udomačen, zakaj stare Freilohne hiše na Tyrševi cesti podirajo — brez troška za vodo — tako, da oblaki

Poleti v vsako gospodinjstvo Slamičeve mesne in sadne konzerve!

prahu legajo na ulice, v stanovanja, na dvorišča in vrtove daleč okrog. Najbrž bosta hišni gospodar in stavebnik, ki mu je delo poverjeno, še sama toliko prijazna, da bosta poskrbela za red in sosedom ne bo treba policije klicati na pomoč.

Modni atelje Vera

NEBOTIČNIK VI. Telef. 24-63
NE DELA DO 25. AVGUSTA

u— Parno kopališče OUZD-a bo zaradi temeljitere čiščenja zaprto od 24. do 31. t. m.

REX steklenice in aparati za vkuhanje sadja in solčiva

Julij Klein, Ljubljana, Wolfova 4

Iz Celja

e— Krajevna organizacija Legije korških borcev v Celju ponovno poziva svoje člane, da se v čimvečjem številu udeležijo proslave 20-letnice osvobodilnih bojev, ki bo v nedeljo 30. t. m. na Ljubnem v gornji Savinjski dolini. Proslavo bo priredila gornjegrajska krajevna organizacija LKB. Posebni avtomobil od odpeljal ta dan iz Celja po prihodu osebnega vlaka, ki prispe iz Ljubljane v Celje ob 7.33 zjutraj. Prijavite se do srede 26. t. m. pri tajniku Antonu Muleju na Dečkovem trgu 3 v Celju!

e— Stavka pekovski pomočnikov v Celju. Kakor smo že včeraj poročali, so se pogajanja med pekovskimi mojstri in pekovski pomočniki v Celju za sklenitev nove kolektivne pogodbe razbila in so vsi pekovski pomočniki v petek zvečer po soglasnem sklepu stopili v stavko. Da bo javnost pravilno poučena, ugotavljamo, da

Obiščite**8. Mariborski teden**

OD 5. DO 13. AVGUSTA 1939.
Polovična vožnja na železnih
od 1. do 17. avgusta 1939

VELIKA GOSPODARSKA IN KULTURNA REVIIJA
Industrija - Trgovina - Obrt - Kmetijstvo
Velika tekstilna razstava - Turistoprometna razstava - Gostinstvo - Vinska pokušnja - Razstava narodnih vezenin - Narodopisne razstave - Jubilejna gledališka razstava - Skautska razstava - Razstava malih živali - Številne specialne razstave - Concerte in gledališke prireditve - Sportne prireditve

Veseličini park na razstavišču itd. itd. 5.—6. avgusta FESTIVAL slovenskih narodnih običajev.
Obiščite Mariborski otok — najlepše kopališče v Jugoslaviji!
Obiščite zeleno Pohorje in sončni Kozjak!
Obiščite vinorodne Slovenske gorice!
Obiščite veseli Maribor in njegovo okolico!
Mariborski teden je najlepša priložnost za obisk naše severne meje!

so pokazali zastopniki pekovskih pomočnikov pri pogajanjih v petek zvečer veliko popustljivost in resno voljo za sporazum. Zahtevali so sklenitev kolektivne pogodbe za dobo enega leta in samo 10-odstotno zvišanje itak izredno nizkih medzter pristali na nespremenjene mezde v eni kategoriji in na uvedbo nove kategorije z nizkimi mezdami. Pekovski mojstri, ki jih je vodil predsednik Združenja pekovskih mojstrov v Celju g. Malaker, pa so trdovratno zastopali svoje stališče in tudi predlagali sklenitev kolektivne pogodbe samo za pol leta. Ta kolektivna pogodba bi potekla ob Novem letu, to je v zimskem času, ki je za pekovske pomočnike najbolj neugoden. Magistratni komisar g. Koren, ki je vodil pogajanja, si je v svo uvidevnostjo prizadeval, da bi dosegel sporazum, a zaman. Podrtati moramo, da so se pogajanja razbila zgolj po krivdi pekovskih mojstrov. Stavka pekovskih pomočnikov, ki jo spremlja javnost z iskrenimi simpatijami, je popolna. V Celju stavka okrog 40 pekovskih pomočnikov. Od petka zvečer delajo v pekarnah samo pekovski mojstri s svojimi vajenci. Posledice stavke se že močno kažejo na pecivu. Stavkovni odbor vodi točno kontrolo glede dela v pekarnah ter bo prijavil vsakega mojstra, ki bi delal z nekvalificiranimi močmi ali preveč izkoriščal vajence. Zveza živiliških delavcev je objavila stavkujočim pomočnikom svojo podporo. Te dni bodo nabirali po mestu in okolici prispevke za stavkujoče in to samo s polami odnosno izkaznicami, ki bodo opremljene z žigoma podružnice Zveze živiliških delavcev in krajevnega medstrokovnega odbora. Upamo, da bo stavka kmalu končana in da bodo pekovski pomočniki dosegli svoje s človečanskega in socialnega stališča docela utemeljene pravice.

TRGOVINO Z MEŠANIM BLAGOM je odprla Pred grufjo 4 — v lastni hiši — gospa ZURMAN ZOJFJA.

e— Javna mestna knjižnica bo od torka 25. t. m. dalje zopet redno poslovala.
e— Ivan Vrečko je podlegel poškodbam. V noči od petka na soboto ob pol eni je v celjski bolnišnici podlegel poškodbam 20-letni posestnikov sin Ivan Vrečko iz Lipovca pri Ljubci, ki je v petek zjutraj v Lipovcu ustreli svojo izvoljenko, 17-letno šiviljsko vajenko Hedviko Novakovo iz Arclina pri Vojniku. Vrečkovo truplo so prepeljali v Vojnik, kjer bodo pokopine položili k zadnjemu počitku. Med preiskavo o ljubezenski tragediji so se pojavili novi momenti, ki dajo slutiti, da je v zadevo vpletena še neka tretja oseba. Samokres, s katerim bi bil Vrečko ustreli Novakovo in sebe, namreč niso našli. Vrečko je v celjski bolnišnici zakričal, da se bo že na sodišču vse izkazalo. Ker ni izklicoval, da gre za tujo krivdo, so orožniki uvedli preiskavo tudi v tej smeri.

e— Po krivem osumljenju umora. Pred nekaj leti so našli posestnika Rezarja z Ljubice mrtvega v nekem jarku pri Ljubci. Vse je kazalo, da je postal Rezar žrtev nesreče. Pred kratkim pa so zlobni jeziki raznesli govorico, da sta Rezarja umorila njegova žena in sin. Ko je oblast izvedela za to govorico, je Rezarjevo in njegove sina aretirala in oddala v preiskovalne zapore okrogne sodišča v Celju. Ker pa se je izkazalo, da sta Rezarjeva in njen sin nedolžna, so te dni oba izpustili iz zaporov.

e— Mesaričev prstni odtis. Kakor smo že poročali, so celjski orožniki pred dnevi aretirali 27-letnega delavca Franca Mesariča iz Hrastovca pri Polčanah zaradi številnih vlovov. Mesarič je priznal doslej že 12 vlovov. Mesarič, ki je bil vinjen, ko so ga orožniki aretirali, se je v vinjenosti za govoril, zaradi česar so začeli orožniki sumiti, da je Mesarič v zvezi z dvojnimi roparskim umorom v Medlogu pri Celju, čigar žrtvi sta postala gostilničar Anton Ocvirk in njegova žena Rozalija. Mesarič se je po umoru živahno zanimal za časopisna poročila o zločinu in je trdil, da ne gre za roparski umor, marveč za akt masčenja. Celjska policija je ponesla njegove prstne odtise in jih poslala mariborski policiji, ki je te prstne odtise primerjala z odtisi, ki so jih našli na kraju umora. Mariborska policija je ugotovila, da so ti odtisi slični prstnim odtisom Franca Mesariča. Aretirani Mesarič zanika sleherni zvezo z umorom.

e— Huda avtomobilska nesreča v Petrovčah. V noči od petka na soboto sta se vozila soferja Henrik B. in Vekoslav K. iz Maribora z osebnim avtomobilom po državni cesti iz Ljubljane v Celje. Ko sta vozila okrog 1. mimo Petrovč pri Celju, sta zadela z avtomobilom v kamnitom ograjev mostiča na ovinku pri Petrovčah. Avtomobil se je nato zaletel še v drevo in se razbil. Henrik B. se je močno porcelal po obrazu, Vekoslav K. pa je ostal nepoškodovan. Kmalu je privozil mimo z avtomobilom sin veletgovca g. Stermeckega iz Celja, ki je takoj ustavil avto in prepeljal oba soferja v Celje. Soferja sta se z nočnim brzovalnikom odpeljala v Maribor. Razbiti avtomobil je pozneje privlekel neki tovarni avtomobil v Celje v popravilo. Škoda znaša blizu 10.000 din. Avtomobil je last industrija g. Westna v Celju, ki je bil dal avtomobil nekemu mariborskemu trgovcu v prodajo.

Iz Maribora

a— Počastitev Maistrovega spomina. V sredo 26. t. m. ob pol 9. bo v frančiškanski cerkvi maša zadušnica v spomin pete obletnice smrti generala Rudolfa Maistra. Ob pol 18. pa se zberejo ob Maistrovem grobu njegovi borci k spominski svečanoosti, pri kateri sodeluje pevsko društvo »Jadranc«. Ob tej priložnosti Maistrovi borci na grob svojega nesmrtnega voditelja lep latorjev venec.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

a— Vilek letošnje vročine v Mariboru je bil včeraj v soboto opoldne, ko je kazal toplotomer v globoki senci 35 st. C. Takšne vročine v Mariboru že dolgo vrsto let ne pomimo. Vročinski val je prišel še preko noči.

a— Ivo Anžlovar v Ljubljano? Doznavamo, da je prejel naš mariborski baritonist g. Ivo Anžlovar v zvezi z napovedano osebo spremembo pri ljubljanski operi ponudbo za Ljubljano. V primeru, če bi se g. Anžlovar odločil za Ljubljano, bi mariborska opera zelo brklo občutla, od hod priljubljenega in simpatičnega opernega peva.

a— Šahovske novice. Po 12. kolu je stanje prvenstvenih šahovskih tekmovalcev za mesto Maribor naslednje: dr. Krulc 9, Mišura 8 (1), Mohorčič 7 (2), Gerželj 6 in pol (4), Marvin 6 (1), Regoršek, Lukeš sen. in Babič 6, Vidovič 5 in pol (1), Črtalič 4 in pol (1), Nosan 4 in pol, Eferi in Lukeš jun. 4, Ketiš 3 in pol (2), Knecht 2 in pol (2), Šumenjak 2 in pol (1), Pešek 1 in pol (3). Jutri v ponedeljek je 13. kolo.

a— Redni polletni pregled motornih vozil, ki služijo javni uporabi ter vseh v letošnjem letu še nepregledanih motornih vozil, ki so registrirana pri predstojništvu mestne policije v Mariboru, bo 26. julija t. l. ob 15. na dvorišču mestnega avtomobusnega podjetja v Pilnarniški ulici v Mariboru. Vsa lastnik motornega vozila naj prinese s seboj prometno knjižico, opremljeno s 100 din državnim kolkom, tako da komisijiski pregled, za vsako avto 54 din, za vsako motorno kolo pa 27 din. Vozila morajo biti v očiščeni in uporabnem stanju. Pregled bo zelo strog. Lastniki letos še nepregledanih vozil morajo imeti pri pregledu tudi obe prijavi pol.

a— 120 otrok brezplačno na morje. V petek zvečer je šlo na morje 120 siromasnih ter okrepitve potrebnih otrok v Dom kralja Aleksandra in Bakru kamor jih je poslal aglini Oblastni odbor Jadranske straže v Mariboru v smislu širokotezne socialne akcije. Na morju ostanejo 14 dni.

a— Pod Urbanom je gorelo. V noči na soboto je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Josipa Groseka iz Rošpoha. Zgorelo je žito, seno in drugi pridelek. Poleg domačih gasilcev so približno na mesto požara tudi mariborski in studenski gasilci. Škoda je okoli 70.000 din.

a— Zdravniško dežurno službo za nujno zdravniško pomoč ima danes v nedeljo zdravnik OUZD g. dr. Teobald Zirngast. Maribor, Kralja Petra trg 2.

a— Vsak dan 9 milijonov litrov vode. V sedanjih vročini porabijo Mariborčani vsak dan 9 milijonov litrov vode.

a— Podporno društvo žel. delavcev in uslužbencev v Mariboru obvešča svoje članstvo, da je občni zbor dne 9. julija t. l. sklenil zvišanje članarine za din 1.50 od člana mesečno in to pričenši s 1. avgustom t. l. Članstvo se poziva, da gornje upošte.

a— Zabodel ženo in otroka 67-letni Simon Šigovec iz Studencev je prišel v zadnjem času v konflikt z oblastmi. Napovedali so mu, da bo moral po odgonu v domovno občino. Šigovec je šel v gostilno in se napil. Nato pa je zgrabil za nož in v odprtim nožem tekkel za studenski otroci. Zaman so mu skušali pasantje izvit nož iz rok. Pobesnel je in ranil z nožem svojo ženo in otroka ter 45-letnega kotlarja Petra Fridigarija. Vse tri ranjence so prepeljali v bolnišnico. Pobesnelega Šigovca so ugnali šele orožniki.

a— Domača iznajdljivost. Akademik R. Mužič je prijavil patentnemu uradu nove originalne vezalke za čevlje, ki bodo zlasti gospodom prihranile nevšečno zavezovanje in odvezovanje čevljev pri obuvanju. Nove vezalke se lahko poljubno ter po želji zategnejo in se lahko uporablja normirana velikost vezalk za vse velikosti nizkih čevljev.

Iz Hrastnika

h— Skrb za mladostne delavce in obrtniške vajence. Na pobudo zdravniška OUZD g. dr. Vidmarja v Hrastniku se je zbralo toliko denarja, da bo šlo letos na zdravljenje 32 mladih tvorniških delavcev in pet obrtniških vajencev. Večji del k ureničenju tega letovanja je prispeval OUZD sam. K stroškom je pa naklonilo tudi vodstvo tukajšnje steklarne 6000 din. Ta lepi čin vodstva steklarne se je vzel z odobravanjem na znanje. Upajmo, da bodo sledila zgledu še druga podjetja. Včeraj je odpotovala I. kolonija, to je 21 mladostnih steklarskih delavcev, v Bakar na morje druga kolonija, ki bo štela 11 mladostnih delavcev in pet obrtniških vajencev. V našem industrijskem okrožju (Hrastniku, Trbovljah, Zagorju) vlada sploh veliko zanimanje za usodo mladostnih delavcev in obrtniških vajencev in se namerava ustanoviti Društvo za podpiranje vajencev in mladostnih delavcev. Danes ob 15. bo že v Zagorju posvet poklicanih faktorjev glede ustanovitve tega društva iz občin Hrastnika, Trbovelj in Zagorja.

h— Smrtna kosa. V sredo je umrl 51-letnik steklar Pepče Zibret. Zapustil je vdovo in pet otrok, izmed katerih sta le dva delno preskrbljena. Dolgotrajna bolezen pokojnika je družino gmožno čisto izčrpala, tako da je ostala gmožna ob smrti rodbinskega poglavarja brez vsakih sredstev. Pa so se izkazali tovariši pokojnika in je vsak steklarski mojster daroval za nesrečno družino 10 din. Nabrali so 700 din, a tvorničar sam je podaril družini 250 din. V petek popoldne je bil pogreb pokojnega na dolsko pokopališče. Ker je bil pokojni član strokovne organizacije in vseh kulturnih in dobrotelnih društev pri steklarni, so se hoteli pogreba udeležiti vsi delavci steklarne. Da se je to lahko zgodilo, so ob 16 prekinili za štiri ure obrat v steklarni. Dolg sprevod, v katerem so korakali tudi pevci Vzajemnosti I., gasilci steklarne in steklarski godci, ki so igrali žalne koračnice, se je vil iz Hrastnika proti Doli. Pri hiši žalosti in pri odprtem grobu so zapeli pevci pod vodstvom pevovodke g. Bentelne v srce segajoče žalostinke. Naj v miru počiva! Preostali naš sožalje!

IŠČEMO

Industrijska zastopstva za Beograd in podeželje. Odlična organizacija. Prvo vrstne reference. — Ponudbe na Propaganda a. d. Beograd. Poštni pret. 409 pod »Uspeh zagarantovan 1157«.

Iz Ljutomer

lj— Stanovanjska kriza. Hišo Mestne hranilnice mariborske so kupile sestre Senčarjeve. V nekaj mesecih se bodo morale nekatere stranke iz nje izseliti in stanovanjska kriza se bo še bolj poostila. Po sebo primanjkuje stanovanj za uradniške družine in učiteljske. Nekd v Ljutomer prestavljeni učitelj si je moral kupiti manjšo hišo, da si je na ta način zagotovil stanovanje. Novih stavb letos, kakor vse kaže, ne bo. Hiša Viničarske zadruge, ki so jo lani spravili pod streho, letos brez dvoma ne bo dogotovljena. Zato bi bilo potrebno, da se odločilni faktorji zganajo in prično akcijo za zgradbo ene večje ali več manjših hiš. Lepo bi bilo, če bi Ljutomerčani, ki imajo dovolj sredstev, gradili hiše.

lj— Regulacija ščavnice in Globetke. Vsako leto preplavita ta dva potoka velik del Murskega polja in napravita škodo. Posledica poplav sta tudi nadloga komarjev in naraščajoče število obolelih za malarijo. V zadnjem času se je začelo delo za ustanovitev vodne zadruge, ki bi naj regulirala oba potoka in druge struge. Pred leti je občina storila že vse, da se ta zamisel uresniči, toda interesi so se ustrašili plačil. Upamo, da jih je škoda zadnjih let izučila in da se zdaj ne bodo upirali ustanovitvi prepotrebne vodne zadruge, ki edina lahko na osnovi zakona o melioracijah dobi prispevke od banovine in države.

lj— Nezgoda. Ostri ovinek pred Senčarjevo trgovino je pred kratkim terjal žrtve. Trčila sta na njem drug v drugega stavebenik Sraka iz Murske Sobotice, ki se je vozil na motornem kolesu, in zasebnica Lojzka Velnarjeva, ki se je peljala na kolesu. Slednja je dobila pri padcu precejšnjo poškodbo na glavi. Kolo se ji je čisto pomilo. O tem, kdo je zakrivil nesrečo, bo najbrž odločilo sodišče.

lj— Suša hudo pritiska. Za gorice je sicer, prav koristna, ne pa za krompir, koruzo in ajdo, ki bi nujno potrebovali izdatne moče. Tudi travniki so ponekod zelo suhi in otava bo slaba. Seno je vzela povodenj, otavo pa bo uničila suša, če ne bo skoro dežja. Čebelarji morajo svoje živalce krmiti, ker je tudi v panjih suša.

**30 letnica litijskega Sokola
Lepa proslava marljive sokolske edinice**

Litija, 22. julija
Letošnji javni nastop našega Sokola je veljal proslavi 30-letnice obstoja. Ta dogodek smo praznovali že na prejšnji večer z uspešno društveno akademijo. Na akademiji smo se poslovili tudi od vrle sokolske Bizjakove družine, ki odhaja iz Litijske v Kranj. Brat Lojze Bizjak je bil dolgo let vodja zemljiške knjige, pa je stopil zdaj v pokoj. Vrsto let je bil odlični sokolski voditelj in nenadomestljiv društveni delavec. Tudi njegova žena, s. Marja se je aktivno udeleževala v sokolskem življenju. Hčerka Janja pa je vrla članica sokolske dece in prvovrstna deklamatorica. Starosta br. Sribar je v poslovnem govoru primerjal br. Bizjaka s kladivarjem litijskega Sokola in mu je v spomin poklonil knjigo naših dobrovoljcev »Kladivarji Jugoslavije«, ki pa jo je br. Bizjak v svoji znani skromnosti odklonil. S. Marji pa smo poklonili kito cvetja.

Naslednji dan je bil javni nastop. S popoldanskimi vlaki so prišli dragi sokolski bratje in sestre iz zgornjega in dolnjega Zavsavja. K nam je dospel tudi zastopnik ljubljanske sokolske župe.

Uvod v jubilejno svečanost je bil impozanten sprevod, ki je krenil skozi Litijo viharno pozdravljen na vsej poti in obmetavan s cvetjem iz naših sokolskih hiš. Večina hiš je bila okrašena z državnimi zastavami. Sprevod je šel na čelu s prapori in godbo na telovadiščih v švarčevi hosti v Gradcu. V prvi vrsti so korakali starejši domačega, šmarskega in ponoviškega Sokola, v njihovi častni sredi pa zastopnik župe.

Marljivi društveni načelnik br. Jože Planišek je na telovadišču dal znak za začetek popoldanskega programa. Vsi oddelki so nastopili k pozdravu državnih zastavi. Ob sviranju državne himne so dvignili zastavo na visok drog. Zatem so nastopili vsi domači telovadni oddelki: člani, članice, ženski in moški naraščaj, moška in ženska deca. Na sporedu so bili tudi nastopi na orodju.

Poudariti moramo, da so naše telovadne vrste spet narasle in da so bile dobro pripravljene. Posebno priznanje smo dolžni izreči bratom iz Trbovelj, ki so nam pokazali nekaj vrhunskih vaj na drogu. Potrdili so staroznano resnico, da je trboveljski Sokol med najmočnejšimi in najboljšimi v Zasavju.

Vso gledajočo število množico je ga nila zaključna točka. Na telovadišču so se zbrali vsi sokolski pripadniki in kroji. Ob sviranju himne »Hej Slovani«, ki jo je spremljalo s Sokoli vse občinstvo, smo spustili državno trobojko z droga. Ob navdušenem prepevanju množice in ob sodelovanju godbe se je zvrstilo nato na telovadišču mogočen sprevod. Vanj so stopili Sokoli, ki so dotle bili med gledalci. Sprevod, kakršnega pri nas še nismo videli, je ob glasnem vzlikanju sokolskemu Zasavju, narodni Litiji, naši Jugoslaviji in

SCHICHTOV RADION**varuje perilo!**

Tudi brez mencanja in drgnjenja, če ga kuhate v raztopini Radiona, bo perilo bleščeče belo. Na ta način varujete tkanine, perilo bo bolj trpežno in Vas bo vedno znova razveseljevalo s svojo čudovito belino.

RADION BELINA!

lj— Za boljše varnost posebno ob meji bi bilo potrebno, da dobe vse orožniške postaje vsaj po eno motorno kolo s prikolico. Začetek je v tem pogledu že storjen, vendar je število motornih koles še premajhno. Čudno je, da morajo orožniki za svoja kolesa, ki so njihova osebna last in ki jih rabi, bijo največ v svoji službi plačati predpisan takse. Vsaj teh naj bi bili oproščeni.

Sokol

Sokol v Stražišču bo imel v nedeljo 30. t. m. ob 16. na igrišču SK »Savice« ob 9. delovanju vseh telovadnih oddelkov letni javni nastop, na katerega vabimo vsa bratska okoliška društva in sokolstvu naklonjeno občinstvo. Po nastopu bo prosta zabava s plesom v domu in pred njim. Pri nastopu kakor na zabavi bo igrala vojaška godba I. planinskega polka iz škoške Loke. Pohitite ta dan v Stražišče, da se v sokolskem krogu razvedrite in daste s svojo navzočnostjo novih pobud delavnemu našemu Sokolu!

Sokolska četa v Zalogu priredi na Mali šmaren 8. septembra, v primeru slabega vremena pa v nedeljo 10. septembra, na letnem telovadišču v Zalogu tombolo, ki bo presenetila igralce glede na dragoceno darila in število dobitkov. Pri izbiri dobitkov se je gledalo predvsem na praktičnost in uporabnost predmetov ne glede na izdatke. Sokol hoče, da ostanejo njegove tombole na dobrem glasu in da obdrže svojo originalnost. Pričakuje se, da bo Sokolu naklonjeno občinstvo podprlo to prireditve, ker mu bo pomagalo s tem do nakupa zemljišča za letno telovadišče. Zaradi tega prosimo, da ne odklanjate bratov in sester, ki vam bodo nudili srečke v prodajo. Tablice za tombolo se dobe poleg tega tudi pri starosti br. Cirilu Požarju, gostilničarju v Zalogu. Cena tablicam 2 din. Po tomboli bo vesela zabava s plesom. — Sokolska četa vabi članstvo in Sokolu naklonjeno občinstvo, da se v velikem številu udeležijo javnega nastopa in veselice matičnega društva v Polju danes 23. t. m., da se s tem oddolžimo za njegovo požrtvovalno pomoč ob priliki nedavnega nastopa naše sokolske čete.

Iz življenja na deželi

DOL. LOGATEC. Zvočni kino Sokol predvaja danes ob 5. in 9. ter jutri v ponedeljek ob 9. zvečer sijajni veseli film »Čigankke«. V sredo in četrtek prekrasni čiški film »Križ ob potokcu«. Ne zamudite. (—)

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

»... VERUJTE MI: ZA VAŠO KOŽO JE NAJBOLJŠA NIVEA!«

»To je res pravi užitek, če more človek ležati v taki prijetni lenobi na vročem soncu brez strahu pred sončarico. Moja koža še ni bila nikdar tako lepo rjava.«

SPORT

Malo bo dogodkov

na sportnih igriščih, ne samo pri nas, temveč skoraj povsod po svetu

Nič se ni spremenilo glede obsežnosti sportnega sporeda od pretekle nedelje do danes, kajti tudi današnja nedelja bo na sportnih terenih minila več ali manj v znamenju julijske praznine in splošnega odmoru. Prav za prav bo današnji spored še precej bolj skromen kakor je bil pred tednom dni, kar velja posebno za našo zasedbo Ljubljano, kjer prijatelji sporta — razen edine in zelo majhne izjeme na igrišču za Kolinsko tovarno — ne bodo imeli sploh nobene zaposlitve. Vsa igrišča v Ljubljani bodo danes prazna.

Spored v Celju

Na teniških SK Celja v mestnem parku v Celju se bo pričelo danes ob 8. zjutraj med SK Celjem in Atletiki zanimivo izločilno tekmovalstvo za državno teniško prvenstvo za moštva. Dopoldne bo 17. zvezdarska dirka na progah Zagreb—Celje, Slovenj Gradec—Celje in Celje—Št. Peter—Celje ter medklubna dirka damske skupine na progi Celje—Petrovci—Celje. Ob 14.30 pa se bo pričela medklubna kolesarska gorska dirka na Stari grad nad Celjem. Proga je dolga 2 km. Ta dirka bo novost za Celje.

Krojači namesto igle — žogo

Zabavna nogometna tekma na igrišču za Kolinsko tovarno. Danes popoldne ob 18. se bodo srečali na igrišču SK Ilirije za Kolinsko tovarno krojaški pomočniki tvrdk Souvan-Co in Elite. Igra obeta mnogo zabave. Vstop prost! Na Jesenicah bo popoldne prijateljska nogometna tekma med domačim Brat-

stvom in enajstotico Amaterja iz Trbovelj.

Izven naših krajev je treba med današnjimi dogodki, ki pa tudi ne bodo presegli pomena tedenske kronike, omeniti še naslednje:

Medmestno nogometno tekmo med Beogradom in Dunajem v Celovcu, v kateri čaka naše beograjske predstavnike precej kočljiva naloga, tem bolj, ker se je sililo, da so odšli na to tekmo precej nepravilno. Drveni bo v Dubrovniku prvo plavalno tekmovalstvo v novo ustvarjeni nacionalni plavalni ligi — v kateri letos ljubljanska Ilirija sploh ne sodeluje — in sicer med velikima obmorskima nasprotnikoma — Jugom in Jadranom.

V Splitu bo danes že drugi dan lahko-atletičske dvoboja med Splitom in Zagrebom, ki ni toliko namenjen medsebojni primerjavi moči, temveč mnogo bolj pregledu splitskih atletov, od katerih namestila najboljši vzeti Zagreb v postev za sestavo svoje reprezentance na medmestnem troboju Beograd—Zagreb—Ljubljana.

Slednjici bodo v Budimpešti odigrali prvo finalno tekmo v onem finalu, o katerem smo pred tednom dni govorili še z velikimi nadami, namreč za srednjeevropski pokal, ki bo letos popolnoma v madžarski režiji. Po katastrofalnem debaklu našega državnega prvaka v soboto dne 15. t. m. in po izdatnem porazu italijanske Bologne sta ostala kot finalista Upeš in Ferencvaros. Te tekme — in tudi revanšna prihodno nedeljo — je za Čehe, Italijane in za nas zdaj samo še prilika za obujanje neprijetnih spominov...

V nekaj vrstah

Dve novi kvalifikacijski tekmi

V zvezi z izvršenimi spremembami v nacionalni nogometni ligi in izstopom nekaterih klubov iz nje je nogometni savez zaradi izpolnitve na 10 klubov odredil nove kvalifikacijske tekme med štirimi klubi, in sicer med Baisicem iz Podgorice in skopljanskim SK iz Skoplja ter Krajišnikom iz Banjeluke in Žakom iz Subotice. Prve tekme bodo že danes, in sicer med prvima dvema v Podgorici, med drugima pa v Banjiluki. Povratne tekme bodo dne 30. t. m. v Skoplju odtodno v Subotici.

Naša atletična reprezentanca proti Nemčiji

Na zadnji seji JAS so določili atlete, ki bodo v soboto in nedeljo dne 29. in 30. t. m. odšli v Celovec na troboj z Nemčijo in Rumunijo. V reprezentanco so odredili: Kling, Stevanović, Despot, Poljšak, Marković, Klina, Goršek, Nabernik, Srakar, Kotnik, Košir, Hornik, Martini, Bratovž, Mikić, Vučević, Jurićević, Lazarević, Lerner, Ivanuš, Kovačević, Čurčić, Golc, Inž. Stepišnik, Markušić, Ehrlich, Janderlić, Ratić ter še dva sprinterja »Jugoslavije« in tekač za zapreke. Ekipo bodo spremljali gg. geom. Černe in en Beograjec. Kot trener in maser pojde s njo tudi zagrebški trener Čergo.

Olimpijski pozdrav sveta

Dne 20. julija 1940 se bodo v Helsinkih začele XII. moderne olimpijske igre. Predsednik finskega prirediteljskega odbora, bančni ravatelj I. W. Rangell, je poslal leto dni pred začetkom tega svetovnega sportnega dogodka naslednji pozdrav vsemu svetu:

Včeraj je minilo leto dni, odkar je Finska prevzela izvedbo XII. olimpijskih iger, potem ko je Japonska odklonila to nalogo. Točno leto dni pozneje bomo v olimpijskem stadionu v Helsinkih proslavili svečanost sportne mladine in s tem obenem tudi začetek XII. olimpijskih iger.

V tem preteklem letu, posvečenem pripravam za olimpiado, smo prejeli dokazne najljubljiviše simpatije in iskrene sodelovanja. Do danes se je 47 narodov odzvalo našemu vabilu in tako dalo izraza odločitvi, da bodo leto dni pozneje prišli v Helsinke s svojimi najboljšimi sportnimi tekmovalci.

Zanašajoč se na pobudo in simpatije vsega sveta smo prevzeli želje, da bi organizirali olimpijske igre v Helsinkih tako, da bodo dostojne njihovega namena, pa tudi dostojne globoke vsebine olimpijske ideje. Obenem nas navdaja prepričanje, da nam bo to tudi uspelo. Današnji dan je dober došel povod, da pošljamo pozdrav vseh sportni mladini po širnem svetu v imenu prirediteljskega odbora in vse Finske z zagotovilo, da bo leta 1940 v Helsinkih sprejeta in pozdravljena z najpriširnejšo dobrodoščico.

V Helsinkih je bila te dni odigrana mednarodna nogometna tekma med Italijo in Finsko. Italijani so samo po zaslugi svojega odličnega napadalca Pirole spravili zmago, toda zelo tesno z 2:1. Rezultat pomeni brez dvoma velik uspeh za Fince, ki so v nogometu razmeroma še mladi, medtem ko je Italija že dvakrat zaporedoma uradno osvojila naslov svetovnega prvaka.

Guštanj vabi sportnike!

V koroškem kotičku, ob vzhodni strani planin, ima najmlajši član LNP — Sportni klub Slovan v Guštanju v nedeljo 30. t. m. svoje verifikacijske tekme. Tam nas bodo kratkočasili nogometaši ter guštanjci jeklarinskega godba. Mladinska tekma bo s pričetkom ob 13. nato bo tekma B. moštva Slovana proti SK Misljinji iz Slovenje Grada, ob 14. pa SK Slavija iz Maribora proti A. moštvo Slovana.

Pridite in manifestirajte za sportno mladi ob naši severni meji!

Iz Julijske krajine

Jubilej. V števerjanu v Brdih je obhajal znani župnik Ciril Sedej preteklo nedeljo 25letnico svojega duhovniškega službovanja. Prejel je mnogo čestitk iz vse Goriške od svojih številnih znancev in prijateljev. V nedeljo se je zbral okrog njega vsa števerjanska fara.

Nov grob. V Lovranu je preteklo nedeljo nenadoma umrl upokojeni župnik Franjo Svara. Dolga leta je vodil župnijo v Vrtojbi. Imel je mnogo prijateljev in znancev, ki jih je vest o smrti značajnega moža močno potrla.

Slikar Knežić znova razstavlja v Trstu. Lani je jugoslovanski slikar Knežić dosegel z veliko razstavo svojih del v Trstu popoln uspeh in nedeljeno priznanje vseh tržaških kulturnih krogov. Zaradi tega se je na pobudo iz Trsta odločil, da bo tudi letos tam razstavil svoja dela, predvsem vse novejša slika, ki jih je ustvaril v zadnjem času. V Trstu pričakujejo že sedaj z zanimanjem to prirediteljevo.

Tolminsko sodelje. Je pred nekaj meseci obsoj. Lo Leopoldo Ferjancičev iz Tolmina, ki je lani baje poskušala zbežati čez mejo, a so jo obmejni milicniki v gorah aretirali. Bila je zaradi tega obsojena na 2000 lir denarne kazni, ki je pa ni mogla plačati. Zato je bila te dni ponovno aretirana in bo morala ostati 40 dni v zaporih.

Zaradi boga čez mejo je bil zadnji turek v bližini Podbrda aretiran Andrej Rutar iz Zabe Zadlaza. Osumili so ga, da je bil o neki priliki brez potnega lista za mejo. Karabinjerji so ga odvedli v Tolmin, kjer je sedaj v sodnih zaporih. V kratkem bo moral pred sodnika.

Pred tržaškim sodiščem sta se morala te dni zagovarjati poljska žida Salomon Boydech iz Radechowa in Antonija Friedberg iz Czernowic, ki pa sta se že v času pred svetovno vojno naselila v Trstu. Obtožena sta bila, ker se nista o pravem času prijavila pristojnim oblastem kot žida. Sodisce ju je obsodilo na leto po 15 dni in denarno kazen po 1000 lir.

Zenitena posojila v Istri. Pred kratkim smo poročali o ženitbenih posojilih, ki so bila izdana v poslednjih dveh letih mladoporočencem v goriški pokrajini. Po listih smo ugotovili, da so se sorazmerno le redki potovali za te ugodnosti. Enak je bil položaj tudi v Istri, kjer bi sprčo večjega uobzira pričakovali vse kaj drugega. Po podatkih, ki so bili objavljeni te dni v Pužju, je prejele takaka posojila vse od julija 1937 do srede t. l. skupno okrog 300 ljudi. V celoti je znašala posojila le 463 tisoč lir.

Obvezno prijavljanje praznih stanovanj. Ze pred dvema letoma je bil za tržaško pokrajino izdan prefektorni dekret, po katerem so bili hišni posestniki odtlej obve-

zani prijavljati sindikalnim oblastem vsa prazna in tudi vsa opovedana stanovanja, če so glede teh računali s tem, da bodo ostala prazna vsaj določeno dobo. Ta ukrep je bil izdan in se je posebno lani strogo izvajal posebno glede na zakonski dekret vlade, po katerem je bilo prepovedano za nekaj let vsako povišanje stanarin, a tudi vsaka stvarno neutemeljena odpoved stanovanja dosedanjim najemnikom. Vendar je nekaterim posestnikom uspelo spraviti posebno netočne plačilne iz svojih hiš in odtlej so na vse mogoče načine dosegli, da so ostala stanovanja raje prazna, kakor pa da bi jih morali oddati znova v najem nezanesljivim najemnikom po cenah, ki bi bile sorazmerno nižje kakor prej. Mestoma so tudi opustili periodično predpisano prijavljanje praznih stanovanj. Te dni so bili vnovič opozorjeni na to obveznost, a hkratu tudi na velike denarne kazni, ki bi jih doleteli v primeru, da bi se dognalo njihovo naklepno opuščanje prijav.

Smrtni padev v rudniški jašek. V bližini Peska pri Bazovici nad Trstom se je pred dnevi smrtno ponesrečil poljski čuvaj, 55 let stari France Fonda iz Bazovice. Padel je pri belem dnevu v opuščeni rudniški jašek, ki je globok 256 m. Tržaški jamarji in gasilci so dva dni kasneje dvignili njegove zemске ostanke iz jaška in preteklo nedeljo so jih pokopali. Ze pred skoraj 40 leti so strokovnjaki Skodinskih tovarnov kakor tudi v Istri iskali rudo. Tedaj so izkopali omenjeni jašek in od njegovega dna še 700 m dolg rov, po katerem so sledili rudni žili. Izkazalo pa se je že v kratkem času, da se je izkoriščanje rečnih slojev rude ne izplača in tako so tudi nadaljnje izsledovanje rude že pred vojno opustili. Jašek pa je ostal vse odtlej odprt in ob zunanjih robeh nezavarovan. V njem

je našlo smrt že več ljudi. Predzadnje žrtev je zahteval pred dobrih 30 leti. Odtlej so ljudje nanj že skoraj pozabili, dokler jih ni s to novo žrtvijo spet opozoril nase.

Eksplozija na ladji v Trstu. Na parniku »Tagliamento« sta pretekli petek dva delavca popravljala kotel. Sredi dela pa je eden izmed njiju z udarci s težkim klavdom na cev, po kateri se odvajala para iz kotla, povzročil, da je cev eksplodirala. Oba delavca sta bila ranjena. Eksplozija pa je povzročila tudi veliko materialno škodo.

Požar. V Kostanjevici na Krasi je pretekli četrtek dopoldne pri Okretičevih nastal požar, ki ga je povzročil 5-letni Okretičev sin. Vsi odrasli so bili na polju, otrok pa se je sam doma igral z vžgalicami in je za zabavo zažgal tudi snop šib. Ogenj se je naglo razširil in kmalu je bilo vse ostrešje domače hiše v plamenih. Vaščani so prihiteli na pomoč in po nekaj urah hudih naporov jim je uspelo požar omejiti. Vendar je požar povzročil gospodarju za več tisoč lir škodo.

Požar na Opčinah. V terek je izbruhnil požar na posestvu Ivana Malalana na Opčinah pri Trstu. Okrog 15. ure so se očito zaradi velike vročine vnele saje v dimniku stare stanovanjske hiše. Ogenj se je naglo razširil na vse ostrešje in od tam še na ostrešje gospodarskega poslopja. V tem je bilo okrog 30 stotov sena, ki so ga planili v hipu zajeli, tako da je bilo v pol ure vse v ognju. Iz Trsta so medtem priskakali na pomoč gasilce, ki so imeli dobre tri ure napornega dela, da so ogenj pogasili. Toda požar je odtlej že opraviil svoje. Vse ostrešje hiše in ves njen gornji del ter gospodarsko poslopje so uničili. Posestnikovo škodo so ocenili skoraj na 10.000 lir.

To in ono s Koroškega

Konec zadnjega slovenskega gasilskega društva — Nemški dijaki iz inozemstva v taboriščih — Drobne vesti

»Koroški Slovenec« poroča, da je pliberski krajevni vodja narodnosocialistične stranke prepovedal slovenski materinski dan v Vogrčah. Prepoved navaja razlog, da so materinske proslave pridržane samo nar. soc. stranki. Slov. prosvetna zveza se je nato obrnila na okrajno vodstvo stranke v Velikovu in prejela naslednji odgovor:

»Pristojnemu krajevemu vodji stranke je treba nestransko prireditve sicer pravočasno javljati, krajevni vodja pa ni upravičen, da bi nestransko prireditve prepovedoval. Dovoljenje za nestransko prireditve izstavlja sresko načelstvo in njemu so tudi pridržane pravice eventualne prepovedi.«

Slovenska materinska proslava v Vogrčah se kljub temu odloku ni mogla vršiti, ker sresko načelstvo ni izdalo pravočasno dovoljenja.

Društveni komisar Vzhodne marke je odredil razpust slovenskega gasilskega društva v St. Jakobu v Rožu. Njegovo premoženje bo odslej upravljala občina. Odlok je utemeljen z zakonom o uvedbi občinskih gasilskih čet, oziroma občinske policije. K temu razpustu dodaja »Koroški Slovenec«:

»Sentyakobska slovenska požarna bramba je bila med najstarejšimi gasilnimi društvi v deželi. Njeno delovanje se razteza celih šest desetletij nazaj. Njeni člani si štejejo v ponos, da je bilo njeno delovanje vseskar v občo korist občanov in najširše okolice, v blagor naroda, katerega ime je nosila, in v čast božjo. Biti član slovenske gasilske organizacije je veljalo za moški sentjakovski svet vedno za posebno odlikovanje. Naj ostanjejo vzorci, katerim je razpuščena organizacija tako zvesto in tako dolgo služila, nezatenjeni še v dolgo bodočnost!«

Iz vseh držav, kjer prebivajo nemške manjšine, so te dni prispeli fantje in dekleta v velikem številu v Nemčijo na letovanje. Na Koroškem je prirejenih za nemško mladino iz inozemstva več taborišč, med drugim tudi ob Baškem in ob Vrškem jezeru.

Novi orehi

Dopolnilnica

. A . V
E . J .
I . L
I . R .
. A . A
J . I .
R . A

Namestu pik postavi črke C C E H I J J M N P R S S Z, da dobiš lep rek.

Skrito ime

O P A O S A M U O U V A
.....
E S A O M T C A A A D O

Namestu zvezdic vstavi prave črke, da dobiš v navpičnih vrstah besede, v srednji vodoravni pa ime in priimek slovenskega pisatelja.

Izločilnica

SKLAD — KRAVA — SITAR — NATRIJ — ITALIJA — SVAT — OPEKA — DROG — ANICA

Iz vsake besede vzemi po eno črko, da ti ostanejo nove besede. Izločene črke dajo znan, kratek pogovor.

Skričalnica

Izganstvo, vilice, Maribor, pribor, paprika, brinje, ogled, zavitek, pisar, mrlič nadir

Iz vsake te besede vzemi po dve zaporedni črki in sestavi iz njih pregovor.

Rešitve je treba poslati do petka opoldne na uredništvo »Jutra«. Na rešitvi naj bo označeno »Odelček za uganke«. Med tiste, ki bodo rešili pravilno vsaj dve uganki, bo stric Matic razdelil po žrebu nekaj lepih knjižnih nagrad.

Strti orehi

Obratnica: Visla, Liza, astra, dinar, igla, Marko, Istra, repa, lava, Egon, Varna, strah, trava, Ibar, Kastav. — Vladimir Levstik.

Posejnice: Cestni pometaki. Skričalnica: Sreča je v tebi; poišči si jo! Zmlepljena uganka: Beograd, Atene, Rimini, Celovec, Engadin, Lusano, Odesa, Negotin, Apatin. — Barcelona.

Ob Baškem jezeru je kolonija nemških dijakov iz inozemstva, pretežno iz Madžarske in Jugoslavije. Razpostavljenih imajo nad 50 šotorov v krogu okoli velikega odra, ki se imenuje »Wilhelm Gustloff-Tribüne«. Dijaki poslušajo vsak dan predavanja raznih prvakov in borcev državne stranke, prosti čas pa je posvečen sportnemu udejstvovanju, igram in izletom v bližino in daljno okolico.

Kakor poročajo iz spodnje Koroške, je zlasti v Rož in Podjuno prispelo veliko število nemških visokošolcev, da bi pomagali kmetom pri pospravljanju letine. V Kapli na Dravi so nastanjeni visokošolci iz Inomosta, več graških in dunajskih dijakov pa je razmeščenih v Ljubcu, na Blatu, v Vogrčah in ostali pliberski okolici. Tudi v Galiciji je večje število Dunajčanov. Po končanem delu se shajajo in posvečajo svojo pozornost tudi drugim področjem, predvsem narodnopolitičnim in vzgojnim nalogam.

Na Podgorjanski planini se je pojavila silnava in parkijevka. Oblast je mnenja, da se je kuga zanesla z jugoslovenske strani, zato je odredila, da se vse planine ob meji izprazni. Živina na Podgorjanski planini pa je kontumacirana na sami planini.

Pri gradnji vodovoda v Borovljah so našli v zemlji okostje 30letnega moškega, ki je ležalo tam najmanj že trideset let.

Nove carinarne v Podlublju bodo kmalu dograjene. Prav tako bo še tekom tega meseca dogotovljena cesta iz Globanice na deželno cesto, ki vodi iz Dobrie vasi v Pliberk.

Pred celovškimi sodiščem se je te dni zagovarjala večja vlomilska tolpa, ki je izvršila številne vlome po vsej spodnji Koroški. Vodja tolpe, neki Matija Pičko iz velikovškega okraja, je dobil štiri leta zapore.

Slovenskemu živnozdravniku dr. Sienčniku v Dobri vasi je umrl dveletni sinček za vnetjem slepiča.

Med reševalce je razdelil stric Matic po žrebu šest knjižnih nagrad, ki jih dobe naslednji reševalci:

Stanko Čretnik, Maribor, Meljska cesta 32, Albin Leban, Sveta Marjeta pri Moškancih in Peter Šinkovec, Ljubljana, Verstovškova 6, dobe po en roman iz »Jutrove knjižnice«.

Olga Oblak, Trst, Via Gregorutti 4, Franc Varšek, Raka pri Krškem in Nives Paludetto, Gorica, Via San Gabriele 29 dobe po eno knjigo revije »Življenje in svet«.

Kako je ciganka ukradla tisočak

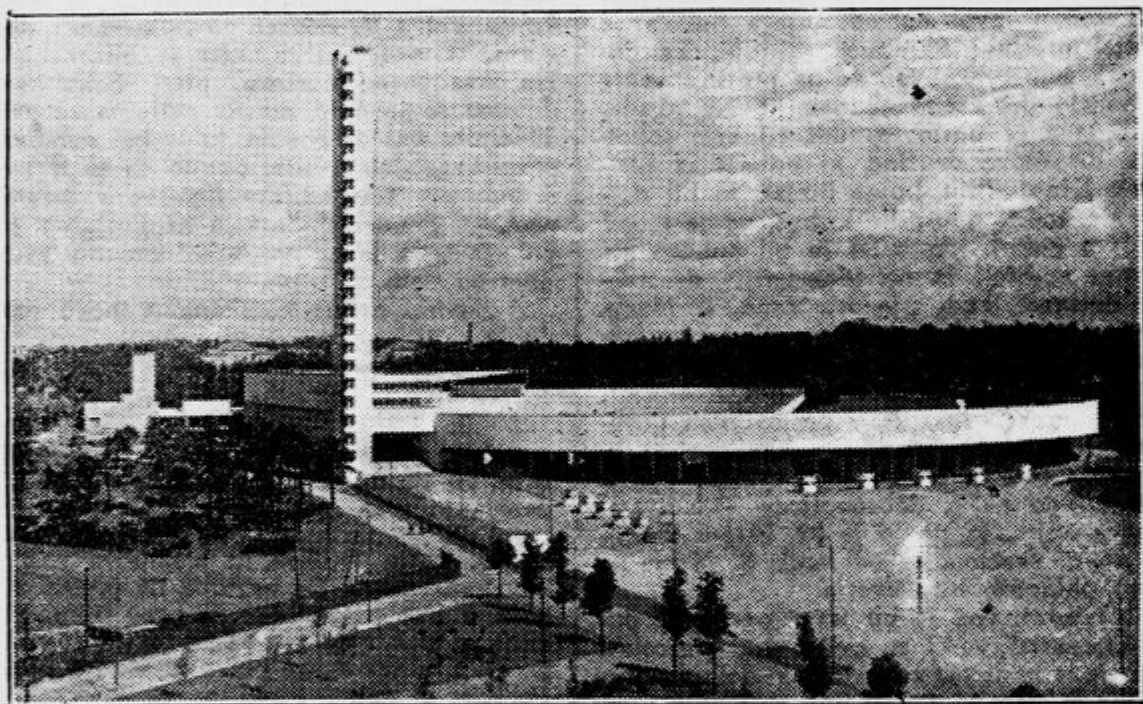
Zalog, 22. julija. Po Zg. Kašlju je hodila v četrtek mlada črnolasa ciganka z otrokom, ki ga je nosila v culi na hrbtu. Ker tikčam te sorte ne diši delo, je pritiskala na kljuko. Prišla je tudi v hišo mizarskega mojstra Franceta Tomšiča. Mojster Tomšič je bil v delavnici, ki je ločena od stanovanjske hiše, njegova žena je pa v kuhinji pomivala posodo. Bosa ciganka je izbrabila to priliko in se vthotapila v sobo, ki je bila sicer zaklenjena, a je ključ tičal v ključavnici. Takoj se je znašla pri pisalni mizi in našla pod noglo med drugimi papirji tisočak.

Po prisvojitvi tisočaka je zapustila sobo, jo zopet zaklenila in čakala celo še nekaj časa pred hišo. Tomšičeva, ki je stopila v vežo, ni mogla slutiti, da bi mogla ciganka že izvršiti obisk v sobi. Dala je ciganki celo 25 par vbojajne in jo odpravila.

Seveda jo je ciganka popihala, kar so jo nesle noge. Usmirila je pot v Zalog v Požarjevo gostilno in si privoščila brizganec. Zanimala se je za odhod prvega vlakca do Litiše, odnosno do Zagreba. Do vlakca, ki vozi ob 12.56 v Litišo, je imela skoraj dve uri časa.

Medtem pa je pogrešila Tomšičeva tisočak. Javila je tatvino orožništvu, ki je bilo ciganki takoj za petami. Našlo jo je v Požarjevi gostilni v Zalogu. Ker tatvino ne bi hotela priznati, jo je odvedel podnadrednik Jereb na orožniško postajo. Tam so jo korenito preiskali. Tisočaka pa nika-kor niso mogli najti. Ko so jo preiskali še po laseh, je prišel jurček izpod kodrov, povezanih s trakom, vendarle na svetlo. Tatvico so oddali sodišču.

Stadion »belega mesta na severu«

Krasna sportna naprava za XII. olimpiado, v kateri bo prostora za nad 60.000 gledalcev — Najznačilnejši v tem stadionu je 73 visoki olimpijski stolp, s katerega se nudi krasen razgled na vse mesto in daleč tja na morje

Finski olimpijski stadion, prizorišče prihodnje olimpiade, leži skoraj sredi mesta Helsinkov, v tako zvanem »Zivalskem vrtu«, kjer je bilo že dolga desetletja aredišče za razne igre in sporte.

Leta 1927. se je prvič pojavilo vprašanje med mestnimi očetmi, da bi nekeje v mestu zgradili velik prostor za sportno mladež finske prestolnice. V ta namen so kmalu nato ustanovili poseben fond, ki se je potem sam brigal za vso zadevo. Trajalo je še nekaj let, preden so bila zbrana sredstva in izdelani načrti, spomladaj 1934. leta pa so zastavili prve lopate za bodoči finski stadion. Še štiri leta je trajalo, preden je bil stadion popolnoma dovršen in izročen svojemu namenu, kot prizorišče za velike nacionalne svečanosti in plemenite sportne borbe, ki naj bi našemu narodu za vse čase veljalo kot največji simbol skupnosti, kakor je ob otvoritvi izjavil predsednik finske republike.

Zgrajen iz belega betona leži stadion »belega mesta severa« ob vzhodni pobočju ponesnega 73 metrov visokega stolpa. Za 30.000 ljudi je bilo najprej prostora na njegovih tribunah, toda vse je bilo zgrajeno tako, da bi se dale tribune brez težav še znatno povečale. Kljub razočaranju, ki je zavladalo na Finskem, ko se je izvedelo, da bodo naslednjo olimpiado izvedli Japonci, so še zmerom upali, da bodo nekoč olimpijske igre lahko organizirali tudi Fini.

104 m dolga in 26 m globoka častna tribuna je popolnoma krita, 7000 ton težko streho nosijo ozki stebri. Pod dvigajočimi se sedeži tribune za 6000 gledalcev so velike slačilnice, sobe za prvo pomoč, majhna kavarna za atlete in funkcionarje, 4 prostori za trening boksačev, rokoborcev, težkoatletov in telovadcev, razen tega pa še 63 m dolga proga iz ugaskov, ki se neha v jarku z žaganjem in služi tekačem in skakačem za zimski trening.

V drugem nadstropju so obsežni hodniki za občinstvo, ki tamkaj lahko sem in tja počiva po napornem gledanju. V tretjem nadstropju so razni uradni prostori, ki jih imajo v zakup najvažnejša sportna društva. Med olimpiado bodo ti prostori na razpolago zastopnikom tiska, ki bodo tamkaj lahko mirno in sprosti delali in imeli v neposredni bližini tudi poseben poštni urad.

Krasno travnato ploskev sredi stadiona obkroža 7 odlično urejenih prog za tek, ki so jih že v prvi sezoni vsi atleti izredno hvalili. Ravna proga pred ciljem leži popolnoma v senci, kar je za atlete zelo velikega pomena. Za fotografije ta vest ne bo posebno razveseljiva, ker ne bodo mogli slikati na soncu, kakor je bilo n. pr. mogoče Leni Riefenstahlovi v njenem olimpijskem filmu iz Berlina.

Nasproti častne tribune bo koncem letošnje sezone stala še druga tribuna, ki bo z višino 24 m in globino 45 m še znatno večja od prve. Dela na tej tribuni so zdaj že toliko napredovala, da se je lahko natančno izračunalo, koliko gledalcev bo lahko šlo v ta stadion na olimpiadi. Ste-

vilo vseh sedežev znaša 47.163, od katerih jih je 6316 za častne goste, sportnike ter zastopnike tiska in radia, stoječe pa bo 14.300, tako da je vsega prostora za 61.463 oseb.

Gledalci bodo lahko sledili vsem dogodkom v stadionu zelo dobro zaradi tega, ker je prva vrsta sedežev na tribuni pomaknjena zelo blizu k zunanji progi, skoraj preblizu po mnenju nekaterih atletov. Za zbirališče nastopajočih bo služil dolgi prostor, kjer je zdaj proga za trening. Od tod vodi podzemski hodnik na travnatni prostor, tako da atletem ne bo treba tekat sem in tja preko tekalnice.

Med olimpiado v Helsinkih bodo skušali prireditelji čimbolj ustreči željam posameznih atletov, potem pa šele željam gledalcev. Tako n. pr. po možnosti ne nameravajo uporabljati običajnih zvočnikov, ker mora v stadionu vladati mir, tako da se atleti pred važnim nastopom lahko zberejo in pripravijo. Gledalce bodo o posameznih izidih obveščali s pomočjo treh električnih tabel. Da ne bo zavlačevanja zaradi razdeljevanja daril, je prirediteljski odbor sklenil da bodo nagrade za borbe izven stadiona razdeljevali pred dnevnim sporedom ali pa po njem.

Razen velike table, kjer bodo sproti objavljali izide, bo v severnem zavoju stadiona tudi še velika ura, ki bo kazala tudi sekunde, tako da bodo po vsakem startu lahko tudi sami merili čase. V ostalem so prireditelji mislili še na razne majhne podrobnosti in ugodnosti, ki bodo vse samo v prid nastopajočim atletom.

Koliko je stal ta stadion? Do konca leta 1938 so izdali za gradbena dela okoli 17,5 milijona mark, za borišča sama pa še 5,1 milijona mark. Proračun za novo tribuno znaša okoli 11 milijonov mark. Finska država je dozdaj dovolila za stadion okoli 13 milijonov mark, iz stadionske zbirke je prišlo okoli 5,5 milijona, zasebne zbirke pa so vrgle okoli 500.000 mark.

Mogočni stolp v stadionu, s katerega je krasen razgled na ves Helsinki daleč tja na morje, so odprli za obiskovalce pred dobrim letom dni. Stolp je dosedaj obiskalo okoli 140.000 oseb. Pripomniti je treba, da se dohodki iz stolpa skoraj v celoti porabijo za letne vzdrževalne stroške stadiona. Največ ljudi je bilo na stolpu dne 29. maja t. l., in sicer v enem dnevu nad 1800.

Kljub temu, da je ta finski stadion odprt šele nekaj nad leto dni, beleži v tem kratkem času že številne rekorde, kar tudi pomeni, da so njegove naprave res odlične.

SK Reka. Jutri v ponedeljek ob 20. se stanek nogometne sekcije v garderobi na igrišču. Načelnik.

Kolesarsko društvo »Sava« priredi 6. septembra mednarodno kolesarsko cestno dirko. Obširni spored bomo objavili v prihodnjih dnevih.

SK Ljub

„JUTROVA“ POSVETOVALNICA

Davčna

F. T. — C. — Lansko pomlad Vam je umrla oče. Po njegovi smrti štiri mesece ali morda še več obrat (mizarstvo) ni posloval. Še ne da se izposlovati od obrtnega oblastva pooblastila, da smete z obratom nadaljevati. Davčna uprava pridobinje za čas neobratovanja ni odpisala, marveč ste jo morali prisilnim potom poravnati. Ali je bil njen postopek pravilen? — Točen odgovor na Vaše vprašanje, dobite v pravilniku k čl. 51. zak. o neposr. davkih, ki velja: Razen če poslovanje popolnoma in trajno preneha in se preneša obrat na novega lastnika, ki se ne smatra za naslednika, se sme med letom pridobinje odpisati, ako se ustavi poslovanje najmanj in stalno za 6 mesecev zaradi smrti davčnega zavezanca, kar velja osobito za vaš primer. Začasna ustavitev poslovanja za krajši čas ne daje pravice do odpisa davka. Davčni zavezanec, ki so pravočasno prijavili ustavitev poslovanja, smejo zahtevati odpis davka za ta čas. Vendar pa je treba prošnjo za odpis vložiti v 14 dneh od dne, ko se je poslovanje obnovilo. Če se poslovanje ni nadaljevalo med davčnim letom, marveč je posega ustavitev obrata tudi v naslednje leto, se mora vložiti prošnja za odpis pridobinje 14 dni pred potekom davčnega leta. Vendar pa so dani pogoji za odpis pridobinje tudi tedaj, če je davčni zavezanec pred potekom roka 6 mesecev zaradi vnaprejšnjih razlogov obnovil obrat na podlagi novega dovolila običnega upravnega oblastva. Ker je rok za vložitev prošnje za odpis pridobinje že davno potekel, se v Vašem primeru pridobinje ne bo mogla odpisati.

M.K. — S.K. — V vaši fari grade kozolec, ki bo služil potrebam župnika. Radi kritja proračuna za gradbene stroške so razdelili proračunsko vsoto na davčne zavezanke. Tudi vam so naložili posebno določilo na zemljinu, zgradino in na pridobinje, tako da bi morali plačati petkrat večji delež nego največji posestnik. Vprašujete nas, kaj vam je ukreniti, da se znate bati tega bremena. — Gre za tako zvani konkurenčni prispevek, ki služi javnim namenom in ki ga nalagajo po potrebi župne ali pa občinske uprave. Vendar pa samolastna obremenitev s konkurenčnimi prispevki davkoplačevalcev, pa najsi prihaja ta že od župnišča ali od občine, ni dopustna. Vsak takšen sklep ali ukrep mora predhodno odobriti sresko načelstvo kot nadzorna oblast, ki nato svoj odlok potom obično objavi in po določenem prizivnem roku odločno po pravomočnosti odloka odredi, da se ta prispevek, ki naj bremena sorazmerno vse davčne zavezanke glede njihovega osnovnega davka, tudi pobira. Kakor vse ostale davke, je poverjeno tudi pobiranje konkurenčnih prispevkov običajno davčnim upravam. Nič drugega vam ne moremo svetovati kakor to, da se pri občinski upravi uverite, ali je sresko načelstvo sklep občinske uprave za pobiranje konkurenčnega prispevka odobrilo in ako je postal odlok sreskega načelstva pravomočen. Ako so dani vsi ti predpogoji, se plačila tega prispevka ne boste mogli otežiti.

F.P. Lj. — Vašega vprašanja radi obsežnosti ne moremo navesti. Pač pa vzemite na znanje, da je v smislu čl. 8. uredb. o skupnem davku na poslovni promet smatrati za potrošnika vsako osebo, ki nabavi blago za katerikoli namen, ne pa za nadaljnjo prodajo v neizpremenjenem stanju. Zato velja za potrošnika tudi oni, ki nabavljeno blago dalje dovajajo ali predelujejo in takšno prodajo. Proizvod, ki je dobljen s predelavo ali z dovršitvijo, velja za nov predmet, čigar promet je praviloma samostojno zavezan davku. To velja zlasti v vašem primeru za nabavo sredstev za prehrano in oskrbo, s katero se bavijo vaš in podobni obrti, ki izdajajo hrano in drugo iz svoje kuhinje. V tem pogledu veljajo gostilničarji in ostali kot samostojni zavezanci splošnega davka na poslovni promet. Kot proizvajalec po tarifi skupnega davka na poslovni promet pa se smatra, kolikor ni v zakonu ali v tarifi drugače odredeno, vsak praproizvajalec in izdelovalec. Po naročilih iz notranjosti države za izdelke iz tvarine, dobjene ali prejele za račun naročitelja, ki je trgovec, industrijske ali obrtnik, in prodaja naročeno blago naprej, velja za proizvajalca naročitelja, storitev (opravilo) izdelovalca, predelovalca ali dovrševalca pa je samostojno zavezana splošnemu davku na poslovni promet. K tej zakonski določbi je dodalo finančno ministrstvo še obširne posebne pripombe, ki pa jih radi pomanjkanja prostora tu ne moremo navajati. Če imate za svojo osebo konkretne podatke, se javite ponovno!

P.P. — M. — Za leto 1939 niste hoteli prevzeti pridobinjske plačilnega naloga, ker se vam je zdela odmera pridobinje previsoka. Vprašujete nas, ali bo postal davčni predpis pravomočen, ker davčna uprava nima potrdila o pravilno dostavljenem plačilnem nalogu. — Odgovor na slično vprašanje smo dali že lani in sicer dne 24. VII. v št. 170 pod znako K. F. na B. Če bi odklonitev prevzema plačilnih nalogov kaj zaleglo, potem bi se je poslužil prav vsak davčni zavezanec, in ves državni proračun dohodkov bi postal na mah brezpredmeten. Posledica takega stanja bi bila bankrot državne blagajne. Zato je zakonodajalec tudi za takšne primere vse potrebno ukrenil. Uradne rešitve, odločbe, plačilni nalogi itd. za posamezne osebe postanejo pravomočne pravnozavezne takoj, ko se jim priobčijo na pravilen način. Navadno se te stvari vročajo proti protidoli naslovljenosti ali njegovemu zakonitemu zastopniku, ali pooblaščenosti neposredno po uradnem organu (služitelju) ali posredno po občinskem oblastvu ali po pošti na povratni recept. Če pa se prevzem odkloni, se pusti akt na mestu (po potrebi se nabije tudi na vrata) z močjo izvršitve ali pa se pusti, če vse to ni mogoče, pri občinskem oblastvu. Tak način vročitve, ki je prav tako pravilen, mora potrditi na vročitveni vročitni organ z overovitvijo dveh državljanov odnosno občinske uprave. Vaše prizadevanje je bilo torej zaman!

Pravna

A. P. P. Ali je res izdan k § 147 uradniškega zakona amandman, ki ureja pravice do rodbinske pokojnine glede zakonskih ločenk.

V Finančnem zakonu za l. 1939/40 je bilo s § 124/5 spremenjeno dosedanje besedilo drugega odstavka § 147 Uradniškega zakona iz l. 1931., ki se glasi: Ženi, ki je ločena

od mize in postelje s pravomočno sodbo pristojnega sodišča po predpisih zakonskega (bračnega) prava — ako je ločitev izrečena iz njene krivde — ne pripade pravica na rodbinsko pokojnino po smrti njenega moža. Priloga vam bo s točnejšo pojasnilom vrnjena posebej.

»Zainteresirani«. Kakšne posledice bi imel pogorelec, ki je pred več ko 12 leti prikril predmete v precejšnji vrednosti in mu jih je zavarovalnica plačala, kot da so mu zgoreli.

Pogorelec je tedaj zavarovalnico prevaril in ji prizadejal škodo, večjo od din 1.000.—. Po zakonu bi bil v primeru, da bi mu bila ta prevara dokazana, kaznovan s stroгим zaporom in v denarju in z izgubo častnih pravic. To njegovo kaznivno dejanje je pa sedaj že zastarelo, ker je minilo že pet let in je zastarela pravica do pregonjanja tega kaznivnega dejanja. Z morebitno sedanjim kazensko prijavo ne boste se ušli ušeli interesa, niti dosegli, da bi vaš nasprotnik bil kaznovan.

B. J. Pošljite vaš točni naslov! B. D. R. Kranj. Nameravate kupiti nekaj komadov ratne šete, pa bi radi pojasnili glede teh vrednostnih papirjev.

Državno posojilo »Ratne šete« je bilo izdano leta 1923. in bo po načrtu izplačano do leta 1974. Nominalna vrednost je din 1.000.— in ima tedaj sedaj na borzi približno din 465.—. Delnice z manjšo nominalno niso bile izdane. Obresti posojila 2,5% ali din 12,50 na delnico izplačuje poštna hranilnica polletno, 1. II. in I. VIII. Zrebanje obveznic se pa vrši štirikrat na leto, to je 1. III., 1. VI., 1. IX. in 1. XII. ter je iz zrebanjih vsakokrat po 173 dobitkov. Dobitki so: eden po din 200.000.—, dva po 100.000.—, pet po 50.000.—, petnajst po 20.000.—, petdeset po 5.000.— in sto po 3.000.—, in se izplačujejo v gotovini, obdvisi 10% invalidskega davka. Obrestni kuponi in dobitki zastarajo po enem letu.

Vdova-hišna posestnica v Ljubljani. — Pošljite točen naslov in sporočite, kaj vam je najemnica odprodala brez dovoljenja. Ker je nujno, vam bomo odgovorili pisмено.

A. B. A. Z. Zavod, pri katerem ste bili uslužbeni vam je od plače odtegnil dajatev za slugo, ki vas je nadomestil in prispevke za OUZD. — Po službeni pragmatiki, to je pogodbi, s katero ste bili nastavljeni pri zavodu, bi moral zavod ob času bolezniz zaposliti Vašo ženo, ni pa bil upravičen najeti posebnega slugo na Vaš račun. Tudi prispevke OUZD bi moral zavod sam plačevati mesto Vas, ker vam je to po pragmatiki zagotovljeno. Ako vam pri zavodu zlepa ne povrnejo vseh neopravičenih odtegljajev od Vaše plače, boste morali zoper zavod vložiti tožbo na povračilo. Ker ne presega znesek din 12.000.—, bo pristojno za tožbo in za razpravo sresko sodišče, v območju katerega je zavod. V pravi boste morali dokazati vsebino službene pogodbe, po kateri so vam zaradi odtegljajev storili krivico. Vaša terjatev bo zastarala kot zahtev iz službenega razmerja za plačo, v treh letih. Zahtevki začno zastarati konec leta, v katerem je prestalo službeno razmerje.

»Potomec« — Pošljite točen naslov, da odgovorimo zaradi delikatne zadeve posebej.

Z. A. B. Ali ima obrtni zakon zvezo s službeno pogodbo, če je ugodnejša od njihovih določil za delavce in nameščence. — V vašem primeru je določilo določilo Obrtnega zakona le relativno pristojno, to se pravi, da se določilo sme spremeniti s pogodbo v korist zavarovanja. Obveščalo bo torej ono načelo, ki ureja odnos med službojemalcem in službodajalcem, ki je za službojemalca povolnejše.

Zdravniška

L. J. Ste že visoko noseči, pa se vam zdi, da se vam prsa niso dovoljno razvila. — Mlečnost prsi ni toliko odvisna od velikosti, kakor od dejstva, da li je razvita mlečna žleza, v ožjem smislu, ali ne. Pojdite k zdravniku, da vas pregleda. Vrednost, raznih pripomočkov za prsa, je zelo problematična.

Nesrečna V.: 15 let ste stari. Perilo ima te sedaj 1 leto in sicer redno. Samo sedaj se vam je zakasnilo za 8 dni. Imate pa bolečine v danki. — Tak malenkosten zastanek perila, v vaših letih, še ne pomeni bolezni. Sploh je vprašanje, da li obstoji med obema pojavoma kakšna zveza. Možje je namreč, da imate hemoroide, ali pa absces. Pojdite k zdravniku!

**Ne kupujte mačka v vreči!
Ne pijte kisle vode, ne da bi pazili, katero pijete!**

Vaše zdravje je toliko vredno — da zahtevate

Radensko

tisto z rdečimi srci,
našo najboljšo mineralno vodo,
izrečno
v originalnih steklenicah!

F. E. Ljubljana 7: 1 leto sem imate bolecine specialno v desni roki, odnosno rami. Sedaj je to nekako ponehalo, zato pa čutite, da postanejo roke mravljinčaste. 6 mesecev sem se nahajal v meni. — Opisani pojavi gredo deloma na rovaš mene, deloma gre za okvaro živcev ž. l. Svetujem, da se obrnete na zdravnika nevrologa, ali pa internista. Kot žena državnega uradnika imate prosto ambulanto, ako se izkažete s potrebnimi dokumenti.

Mlađa žena: Na vaša vprašanja vam bom odgovoril, kar po vrsti. Omenjeni katar je v tej dobi nekoliko normalen pojav, ki ga ni treba zdraviti. Ako bi bil le preveč nadležan, vzemite brez skode tablete, ki ste jih uporabljali dosedaj.

Z ozirom na visoko nosečnost bi imel proti plavanju na prostem pomisleke. Brez

skrbni pa se lahko dnevno kopate v kopalni, v mlačni ali pa vsaj postani vodi. Pas lahko nosite, vendar ne sme biti pretesen. Uporabljajte ga samo v podporo ne pa radi vitke linije.

Izpuščaj po obrazu bodo zginitli po po rodu.

Ono, kar poslednje omenjate, je vraža. Prvič mati: Obrnite se na zdravnika.

Zora: Povsem razumljivo je, da s takimi preparati ne boste dosegli uspeha. V po števil pridejo samo specialne gimnastične vaje, ali pa operacija, ki vam jo napravijo v vsaki večji bolnici.

Nesrečna naročnica: Ker ste bili že pri tolikih zdravnikih za ženske bolezni, vam ne morem nič svetovati, ker bi sigurno samo ponavljali ono, kar so vam že drugi svetovali. Priporočam edino, da poskusite z zdravljenjem v bolnici, ali pa v kakem zdravilišču, n. pr. Dobrni.

Zora: Priporočam operacijo, ki jo napravlj vsaka večja bolnica ali pa klinika.

Kmetijska

Jogurt ali kisló mleko

C. A. Ljub. Te dni sem čital precejšnjo reklamo za jogurt. Neglede na stare fraze o stotletnikih, ki jih baje jogurt ohranja v Bulgariji, hočem pripravljati to koristno hrano doma. Jaz bi namreč raje kupoval jogurt v mlekarini, kot bi ga doma pripravljaj, pa ne morem, je predrag. Imam veliko družino, ki ga popije par litrov dnevno. Med pastirje stotletnike, ki živijo na čistem zraku, brez posebnih skrbni in težkega dela, sicer nisem zašel, pač pa sem videl na kmetih v južnih krajih doma pripravljen jogurt odlične kakovosti. Ali se pri nas ne bi dalo pripraviti jogurt iz kravjega mleka kar v domači kuhinji?

Iz ovčjega mleka je jogurt na vsak način boljši kot iz kravjega, to pa zaradi tega, ker je ovčje mleko mnogo bolj mastno. Tudi strdi se jogurt iz ovčjega mleka bolj, kakor iz kravjega. Vendar pa se da tudi iz kravjega mleka pripraviti prav dober jogurt, če se pazi na snago in toplotu mleka ter nazadnje na hlajenje jogurta samega. Kako se da pripraviti dober jogurt v domačnosti, popišemo v eni prihodnjih števil. »Jutra«.

Kanarček

J. K. M. Vašemu kanarčku zelo izpada perje na vratu, celo go je že.

Po znakih, ki jih opisujete, bi sklepali, da je vaš kanarček bolan. Da bi mu namreč od uši izpadlo perje do gola, kar domneva prodajalec, ni mogoče. Tudi starost ne more biti razlog.

Ena od bolezni, ki pride v poštev, bi bila gnoina pika pod repom. Če jo najdete, mu jo predrite z izžigano iglo, mesto dobro osužite in razkužite. Če pa gnoinne pike na tistem mestu ne najdete, je verjetno, da je obolenje težko in ga boste težko rešili. V tem primeru se morate vseskor obrniti do živinozdravnika. Opozarjamo Vas tudi, da kanarčkov ne smete preveč krmiti s konopljo, te jim smete dajati le za približek.

Zavrelca.

B. S. K. Vino vam je začelo vreti in rjaviti.

To je bolezen, ki jo povzročajo glivice, ki razkrajajo gotove snovi v vinu. Če to ni bilo pretakano. Takoj v začetku obolenja morete vino popraviti, če dodate na 1 hl vina 6—10 gramov kalijevega bisulfit. Po osmih dneh vino pretočimo v sod, ki smo ga malo zažveplali. Navadno izgubi vino z vretjem precej na okusu in ga je zato treba po ozdravljenju rezati z dobrim vinom.

ŠAH

Sedaj končno potrjujejo z vseh strani, tudi od svetovne šahovske federacije FIDE, da je olimpiada v Buenos Airesu popolnoma zasigurana. Potrdilo je prišlo nekoliko pozno, toda londonski »Times« ugotavljajo, da so se morali boriti prireditelji z izrednimi težkočami, ki jih niso sami zakrivali. — V Buenos Airesu pričakujejo po zadnjih informacijah udeležbo 37 do 39 držav, tako da bo to res do sedaj največja šahovska prireditev na svetu. Sodelujoče države bodo najprej tekmovali v 4 skupinah po turnirskem sistemu. Po 3 ali 4 najboljša moštva iz vsake skupine bodo potem igrala skupno končni turnir za moštveno svetovno prvenstvo; za one države, ki v predtekmovalju izpadejo, bo prirejen poseben turnir za pokal, ki ga je daroval v to svrhu predsednik argentinske republike. Če pa bi se proti pričakovanju zbralo k olimpiadi 26 ali manj držav, bodo vse igralne skupen turnir. — Evropske reprezentance oddajo že prihodnjo soboto iz Antwerpena na pot, z belgijsko ladjo »Pirapolis«.

V Antwerpenu posluje poseben urad, ki bo razdeljeval vozne listke ter uredil vse ostale formalnosti. Po informacijah iz Buenos Airesa pričakujejo tam udeležbo sledečih držav iz Evrope, ki so se prijavile: Nemčija, Belgija, Češko-Moravska, Slovaška, Bolgarija, Danska, Estonika, Finska, Letška, Litva, Francija, Holandska, Irska, Anglija, Italija, Norveška, Poljska, Rumunija, Švedska, Jugoslavija. Izmed teh je, kolikor je znano, sigurno odpovala udeležba samo Jugoslavija, verjetna pa je še odpoval Bolgarije in Slovaške. Zato pa se je javila Holandska, ki prvotno ni namerala sodelovati, in sicer z moštvom: v. Scheltinga, Cortlever, de Groot, Prius, v. Doesburgh. Ne igra torej niti dr. Euwe, niti Landau, pa Holandi je niso hoteli manjkati pri tako pomembni prireditvi. Kot najmočnejše evropsko moštvo smatrajo nemško, čeprav nastopi seveda tudi samo z »drugo garnituro«, ojačeno z Eliskasesom; poleg slednjega igrajo namreč Michel, Engels, prof. Becker in Reinhardt. — Iz Amerike so se javile sledeče države: USA, Kanada, Mehiko, Argentina, Bolivija, Brazilija, Kosta Rika, Kuba, Čile, Ekvador, Salvador, Gvatemala, Panama, Paragvaj, Peru, Porto Riko, Urugvaj, Venecuela. Poleg vseh navedenih pa igrajo še tudi Avstralija, Island in Palestina!

Klubi, ki želijo prihodnje leto prirediti nac. mojstrski ali nac. amaterski turnir, morajo staviti svoje predloge J. š. savezu do običnega zbora saveza 6. avgusta. Kakor znano, je bila predprava za prireditev nac. amaterskega turnirja že na lanskem obč. zboru saveza zasigurana Celjskemu š. k. u. — Kakor poročajo časopisi, je Poslovno odbor J. š. saveza povabil številno udeležencev za nac. amaterski turnir v Zagrebu na 32. Izmed teh je bilo spre-

jeth 5 igralcev iz Slovenije, in sicer prof. L. Gabrovšek in Milnar za Ljubljanski š. k., Sorli in Šiška za Centralni š. k. ter Pojanec (Ljutomer) kot član — poedinec. Med ostalimi, ki so bili sprejeti je 6 Beograđanov, med njimi Rajković, Savić, Gligorić (17-letni prvak B. š. k. a) in B. Pavlović, dalje 10 Zagrebčanov (med drugimi Rabor, Šubarić in Jerman) itd. — Slovenkim šahistom torej ni bila priznana niti ena šestina mest. Posebno prizadet je pri tem Ljubljanski š. k., čigar tretji prijavelec V. Slokan je sprejet samo kot druga rezerva, četrti pa sploh odklonjen. Mislim, da bi bil v tem oziru Poslovni odbor J. š. saveza lahko bolj vpošteval Ljubljanski š. k., ki je v državi slej ko prej skoro gotovo najmočnejši šahovski klub, pa tudi med najstarejšimi.

Na turnirju za nemško prvenstvo v Oeynhausenu je po 10. kolu, torej po drugi tretjini, stanje: Eliskases 8½, Lokvenc 7, Glig, Rellstab, Brinckmann 5½, Kllninger, Kohler, Michel, Engels 5, Richter, Keller, dr. Lange, Heinicke 4½, Müller, Elisinger 3½ (1), Ernst 2. — S turnirja je naslednja partija.

Nepravilna otvoritev

Beli: Engels	Črni: Rellstab
(Oeynhausenu, 1. kolo, 9. t. m.)	
1. Sg1—f3	Sg8—f6
2. g2—g3	c7—c5
3. Lf1—g2	d7—d5

Bolje je s tem še počakati, da se mora odločiti beli, kateri razvojni sistem bo izbral, pa si potem lahko tudi črni v vsakem primeru uredi najprimernejšo obrambo. — V tu objavljeni lamski trening-partiji Pirc-dr. Vidmar je na pr. sledilo g6, 4. o-o, Lg7, 5. c2—c4, o-o, 6. Sc3, d5!

Sedaj nastaja za zamenjanimi barvami prav za prav prava kraljevo-indijska obramba. S temoporečje je ta za belega prav gotovo zelo dobra.

5. Sb1—d2	Lf8—g7
6. o-o	o-o
7. e2—e4	Sb8—c6
8. e4 : d5?	

Poučna napaka, po kateri pride črni takoj v prednost. Beli si namreč z zamenjavo kmata vzame svo oporo v središču, pa ima potem črni s kmetom na c5 in pozneje eventualno še e5 in f5 jasno premoč v središču. Poleg tega si na d4 črni lahko postavi skakača, med tem ko beli na d5 nima take možnosti. Pravilno je tu, povsem po vzoru kraljevo-indijske obrambe, bodisi 8. c3, bodisi Tel z event. grožnjo e5.

8.	Sf6 : d5
9. Sd2—b3	

Tu je najbrž bolje Sc4 pa potem event. Tel in Se5 ali Se3. S potezo v partiji, kakor tudi z naslednjo, zasleduje beli napadno kombinacijo.

9.	b7—b6!
10. c2—c4?	

S tem ne postane slaba samo točka d3, temveč tudi d4.

10.	Sd5—c7!
----------	---------

Edino, pa tudi dovolj močno.

11. Sf3—h4	
------------	--

Beli je imel prvotno najbrž druge namene, morda 11. Se5?, nakar seveda sledi Se5?, ker je Ta8 krita. Navajam to »kombinacijo« v svarilo ne samo manj izurjenim, temveč tudi boljšim šahistom. Letos v Hastingsu je na pr. v popolnoma slični poziciji napravil to napako proti meni znani angleški mojster Golombek.

11.	Lc8—b7
12. f2—f4	Ta8—b8
13. f4—f5	e7—e6!
14. f5 : g6	

Če 14. fe6, potem Se6; 15. Ld5, Scd4. Črni menja važnega belega lovca ter polagoma pripravi napad na točko d3, ali pa celo na belega kralja.

14.	h7 : g6
15. Sh4—f3	e6—e5
16. Sf3—g5?	

Ze druga kombinacija v partiji, ki se ponesreči. Res je imel beli že težko stališče. Grozilo je na pr. Sc7—e6—d4, pa tudi Sb4.

16.	f7—f6?
17. Lg2—d5+?	Sc7 : d5
18. Sg5—e6	

Pomotoma je menda mislil beli, da dobi kvaliteto.

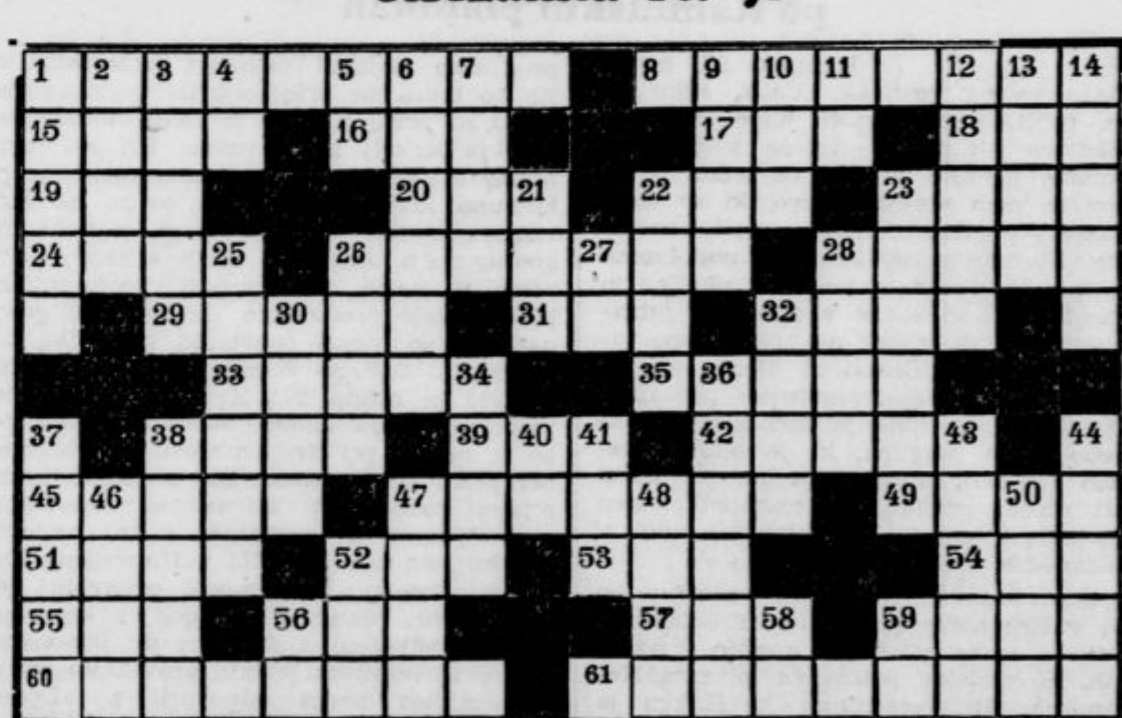
18.	Dd8—d6
19. Se6 : f8	

Ce 19. cd5, potem seveda Dd5; 20. Sf8; Sd4 z nevzdržnim napadom, na pr. 21. Kf2, Dg2+, 22. Ke1, Sc2+.

19.	Sd5—e7!
----------	---------

S tem je skakač ujet, pa ima črni odlično premoč dveh lahkih figur proti trdnjavi.

Križanka št. 91

Vodoravno: 1. Velikonočna nagrada »Jutra«; 8. kopač zlata; 15. zimski pojav; 16. del obleke; 17. jarek; 18. številnik; 19. šahovski izraz; 20. struja; 22. jeza (latinško); 23. rusko mesto v Kotorskem zalivu; 31. obrtnik; 32. plevel; 33. mesto v drinski banovini; 35. možko ime; 38. eruptivna kamenina; 39. zločin; 42. kuhinjska priprava; 45. naša reka; 47. sklon; 49. samospev; 51. mesto ob Gardskem jezeru; 52. stavbni material; 53. zvok (tujka); 54. krupenjača; 55. turški gospodar; 56. kratica za naš denar; 57. svojilni zaimek; 59. praska; 60. možko ime; 61. kuščarica.

Navpično: 1. električna enota; 2. del tesla; 3. Mongolec; 4. kratica; 5. mesto v Tien-šanu; 6. palica (arohrvatsko); 7. mesto v dunavski banovini; 9. italijanski denar; 10. turški gospodar; 11. kazalni zaimek; 12. prebivalci južne Rusije; 13. del

20. Sf5 : g6	Sd7 : g6
21. h2—h4	Sc6—d4
22. Sb3 : d4	Dd6 : d4+
23. Tf1—f2	Tb8—d8
24. h4—h5	Sg6—f8
25. h5—h6	Lg7—h8
26. Lc1—g5(!)	

Lep poskus rešitve. Če namreč črni vzame lovca, sledi 27. Dh5, Kh7 (ali Td7, 28. De8, Dd6, 29. Tf8+; Df8; 30. Dd7+); 28. Df7+, Kh6; 29. Dd7: in beli se je rešil vsaj napada.

26.	Dd4 : d3!
27. Dd1 : d3	Td8 : d3
28. Lg5 : f6	Td3 : g3+
29. Kf1—h2	Tg3—g6
30. Lg6—h8	Tg6 : h6+
31. Kh2—g3	Th6 : h8
32. Tf2—f5	Sf8—d7
33. Ta1—d1	Th8—h7
34. Kg3—f2	Lb7—e4
35. Tf5—g5+	Kg8—f8
36. Kf2—e3	Lc4—b7
37. Tf1—g1	Kf8—f7
38. Tg1—f1+	Kf7—e7

Črni ima za končnico preveliko premoč, da bi mogel beli sploh upati na remis.

Vasja Pirc

R A D I O

Nedelja, 23. julija.

Ljubljana, 8: Klavirski koncert gđc. Silve Hraovec, vmes plošče. — 9: Napovedi poročila. — 9.15: Cerkevna glasba. — 9.45: Verski govor (dr. R. Tomine

Truplo Silva Mehore so našli

Danes ob 15.30 ga izpred mrtvašnice na Vidovdanski cesti spremimo na poslednjo pot

Ljubljana, 22. julija. Danes okrog 11.30 sta dva kopalca na levem bregu Save nasproti kopališča na Tomačevem našla truplo šolskega upravitelja Silva Mehore, ki je v torko večer utonil na Ježici, ko je skušal rešiti otroka iz vrtincev. Prijatelj in kopalci bili ves ta čas na sledi, a vse prizadevanje je ostalo doslej zaman. V štirih dneh pa je voda prenesla truplo do Tomačevega in ga naplavila tik brega. Ko so idealnega učitelja in nacionalnega delavca mrtvega potegnili na suho, so kopalci takoj obvestili Mohorove starše na Sv. Petra cesti. Domači so poskrbeli, da so truplo prepeljali v mrtvašnico zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti, od koder bo jutri, v nedeljo ob 15.30 pogreb k Sv. Križu.

Silvu Mehori v spomin

Bolestno je po vsej Kočevski odjeknila vest, da je nesreča na Savi prijatelja Silva za zmerom iztrgala iz naše srede. Komaj pred letom dni je prišel, veder, nasmejan, poln življenja, med kočevske Slovence. Igraje se je vžival v trpkosodno

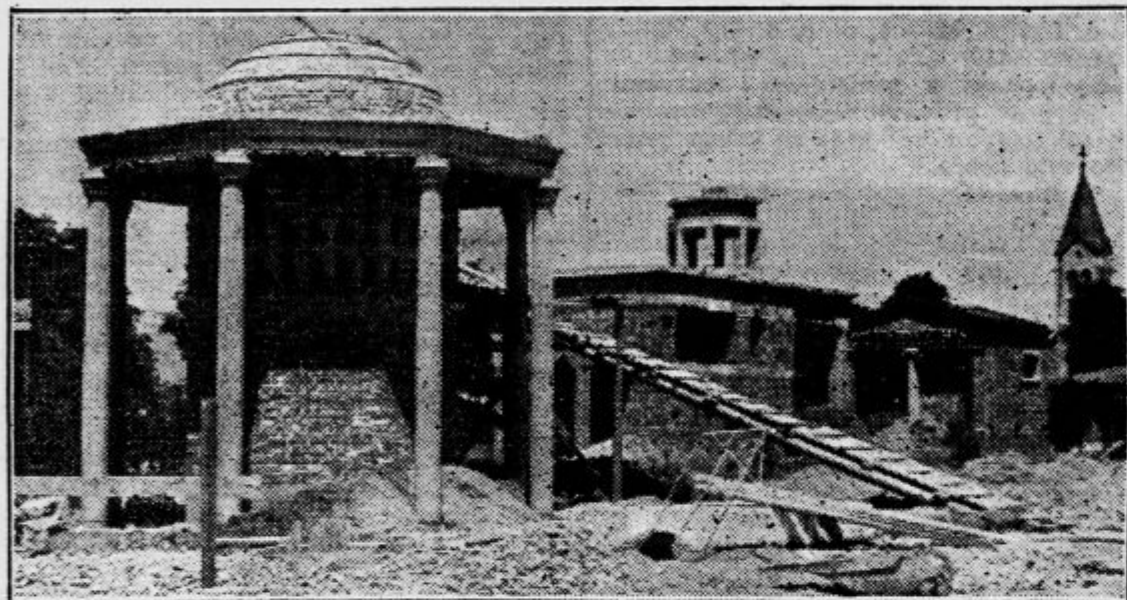
učitelja sredi nacionalno ogrožene pokrajine. Z mladostnim navdušenjem, kakršno je zmogel samo on, se je poprijel narodnega dela. Prevzel je posle tajnika podružnice CMD v Kočevski Reki. Z velikim trudom je ustvaril igralsko družino, ki je že s svojim prvim nastopom pokazala duha svojega mojstra. Koliko nad, koliko upov smo gojili, gradili načrte z njim — in zdaj je vsega konec.

S tolikim trudom ustvarjeni oder v Borovcu sameva in čaka, da se vrneš, dragi Silvo. Bo še kdaj oživel? Nam pa ne bo preostalo nič drugega, kakor da Ti prinesemo kepo grude, preprost venec iz kraja, ki si ga tako vzljubil iz srca — to je vse, kar Ti lahko posvetimo številni prijatelji, ki smo Te ljubili kot brata, kot tovariša v grenkobah. Ostanesh nam vzor človeka, nesebičnega idealista, vzor iskrenosti, ljubezni do sočloveka, do naše grude. Tvoj duh naj bedi med nami in nas bodri, dokler bo živel slovenski človek na tej zemlji.

Sprejmi te zadnje pozdrave, nepozabni naš Silvo, od svojih

kočevskih Slovencev

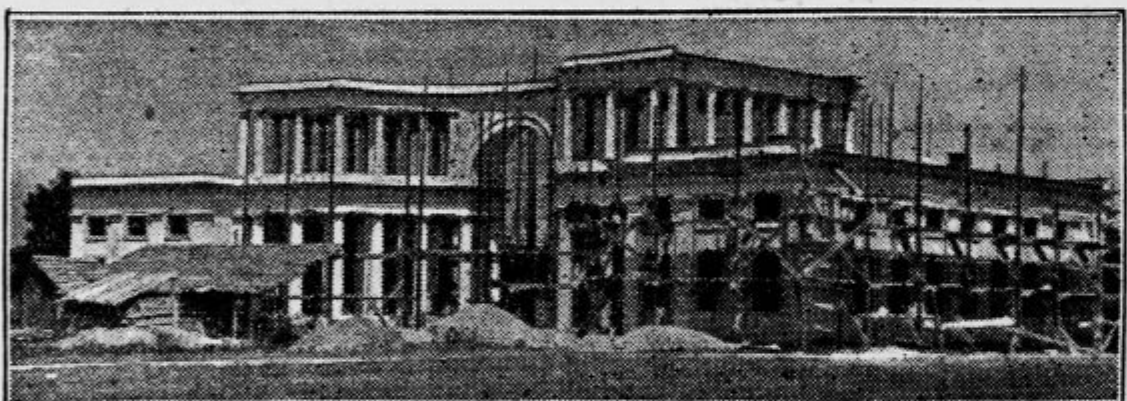
Ljubljanske žale

Skupina v surovem dograjenih kapelci

Dograditev ljubljanskih žal za mesto ne bo le praktičnega pomena, temveč se bo tudi v higieni pogleda premaknila stopnja naprej, hkrati pa bodo tudi pogrebi humanejši. Ni mogoče trditi, da bi dolgi mrtiški sprevoči, posebno tisti, ki so se iz zapadnega in južnega dela mesta vili proti pokopališču sv. Križa, ugodno vplivali na spreminjajoče sorodstvo in ostale pogrebe. V higieni pogledu bo z dograditvijo žal odpravljeno dosedanje

nečisto stanje, ki je bilo v Pompejih in kažejo na sedaj slikovitost arhitektonskih razmerij, s katerimi je projektant računat. Kakor sedaj delo napreduje, bodo celotne žale do vseh svetih dograjene in izročene svojemu namenu. Z njim bomo dobili humano napravo, kakršne nima Jugoslavija in bržkone tudi drugi ne. V arhitektonskem pogledu bodo žale umetniška zaključna stavbarna skupina, ki bo vsemu mestu v okras.

Pogled na monumentalno čelno poslopje

tridnevno zadržanje mrtliča v stanovanju ali pa v mrtvašnici. Kapelice na žalah, koder bodo izpostavljeni mrtliča od smrti do pokopa, bodo s svojo priklupno, umetniško arhitektonsko, druženo z lepo gojenimi nasadi in belimi stezicami krog in krog pregnali tesnobo, ki smo je bili doslej vajeni ob neokusno drapiranih porah. Arhitekt Plečnik si je celotno izgradnjo žal zamislil na prav svojevrsen način. Namen, da bi z lepoto arhitekture in estetsko urejene okolice čimbolj olajšal trenutke, ko si jih primorani preživljati

pogled nanje kakor ulica v Pompejih in kažejo na sedaj slikovitost arhitektonskih razmerij, s katerimi je projektant računat.

Kakor sedaj delo napreduje, bodo celotne žale do vseh svetih dograjene in izročene svojemu namenu. Z njim bomo dobili humano napravo, kakršne nima Jugoslavija in bržkone tudi drugi ne. V arhitektonskem pogledu bodo žale umetniška zaključna stavbarna skupina, ki bo vsemu mestu v okras.

Obisk holandskih turistov

Brez vodnika imajo na svojem programu pretežno pot po Kamniških planinah

Kamnik, 22. julija. Silna vročina pritiska. Vsak, kdor je more, pohiti v osvetojočo kopel Nevilice in Bistrice, ali pa se zateče v planine. Kamniške planine so bile ta teden polne gostov iz vseh strani države, ki so našli na naših gorskih vrhovih najkrajše vreme. Zjutraj so bile planine popolnoma čiste in brez vsake najmanjše meglice in vetra. Turisti so se že v zgodnjih jutranjih urah podali iz koč na priljubljene ture na Grinovec, Brano in Skuto, ali pa premerili pot od ene planinske postojanke do druge. Opoldne je začela prekrivati nebo rahla meglica, ki je omilila neznošno pripeko, poleg tega pa je pričel pihati precej močan jugozahodnik, tako da je bilo potovanje po planinah tudi v popoldanskih urah prijetno.

V tako krasnem poletnem vremenu so prišli v Kamniške planine tudi holandski turisti, ki se že cel teden mudijo v naših krajih. Holandska potovalna pisarna »Nederlandse Reisvereeniging« iz Haaga je organizirala skupinska potovanja holandskih turistov po naših planinah. Najprej so obiskali Stol v Karavankah, potem pa so se pripeljali iz Kranja v Cerklje in od tod naskočili Kravace kot izhodno točko Kamniških planin. Družba holandskih gostov šteje 11 članov, med njimi tudi 5 žensk.

Da je poset holandskih gostov velika propaganda za naše planine, je samo po sebi razumljivo, zato je hvaljevredno, da sta Putnik in Slovensko planinsko društvo vložila vso skrb, da bodo gostje odnesli iz naših krajev najlepše vtise in navdušili še ostale tovariše za pohod v naše planine, saj pripravljajo holandska potovalna pisarna še dve skupinski izletu v slovenske planine v letošnjem poletju. Ker je to prvo potovanje holandskih turistov v Kamniških planinah, je seveda razumljivo, da so se v teku razvijanja

programa pojavili nekateri nedostatki, ki jih bo treba za prihodnje izlete odpraviti. Gosti so prišli s Stola in takoj nadaljevali pot iz Cerklje na Kravace. Pri sv. Ambrožu so se ustavili in zahtevali od cerkvenika kosilo, misleč, da so že na Kravacu. Seveda se niso mogli z nobenim sporazumeti, ker niso imeli s seboj vodnika. V naših turistovskih postojankah, kjer je bilo predvideno, da se bodo gosti ustavili, so imeli oskrbniki naročilo, da pripravijo tudi za vodnika brezplačno prenočišče in hrano. Na Kravacu je bilo vse pripravljeno za kosilo, holandski gosti pa so se mudili pri sv. Ambrožu in šele zvečer prišli na Kravace. Bili so kljub temu sijajno razpoloženi in nadvse zadovoljni s sprejemom in postrežbo v tej najlepši gorski planinski zgradbi v Kamniških planinah. Posebno niso mogli prehoviti lepih dišečih planinskih jagod, s katerimi so bili postreženi. Oskrbnika jih je pozdravila v slovenskem jeziku, prav tako pa je tudi njihov vodja odgovoril z »Dobro dan«. Uživali so krasen razgled in stopili s turisti, ki so bili na Kravacu v živahen razgovor. Seveda se je razvila takoj debata o njihovem potovanju, ki bo trajalo nad 1 mesec in se je pričelo z naskokom na naše Alpe. Turisti so zavzeti strelni nad njihovim »vodničem«, ki je bil očitno sestavljen na podlagi kakšne stare avstrijske turistične karte. Holanci so trdili, da so dobili podatke tudi od našega Putnika. V tem vodniču zastoj išče besedo Jezersko. Na vprašanje, kje je Seeländersattel, pa pravijo, da niso dobili v celoti odgovora. Turistom tudi ne gre v glavo, čemu sta poleg Kamniškega sedla in Kamniške kočice omenjena še Steinerstättel in Steinerhütte, saj v Sloveniji ni nobenega Steina, ampak samo Kamnik. Noben naš turist si ne bi izbral čez Kamniške planine tako težke ture, kakor so jo imeli na programu holandski turisti.

sti. In Kravacu jih pelje pot v nem črnu na Koprsko sedlo, Grinovec in v Kamniško Bistrico na prenočišče. Iz Kamniške Bistrice morajo kreniti naslednji dan na Presedlaj in Korosico, Ojstrico in spet v Logarsko dolino. Iz Logarske doline spet na Kamniško sedlo in tako naprej. Takega napora v tej vročini ne bi tvegali noben naš turist, kako mora biti prijetno šele Holandcem, ki imajo na programu še vzpon na Triglav. Seveda so naši holandski gosti sami sprevodili, da ne zmorejo take poti in so ostali čez noč kar na Koprskem sedlu, namesto da bi šli v Kamniško Bistrico. Tu so imeli spet težave, ker jih na Koprskem sedlu nihče ni razumel. S pomočjo nekega mlajšega turista, menda dijaka, so se potem sporazumeli z oskrbnikom, ki pa je imel komaj dovolj hrane za vse goste. Mladji turist, ki je znal nemško, jih je potem v petek zjutraj spremil čez Podo na Kamniško

sedlo. Kako so potovali in kako so bili zadovoljni, še ne vemo. Če smatramo, da je potovanje holandskih gostov propaganda za naše kraje, potem bi jim bilo na vsak način treba dati na pot takega vodnika, saj bi se gotovo javili kakšni akademski ali dijaki, ki bi bili pripravljeni spremljati goste po planinah, posebno ker je SPD določila vodniku zastoj hrano in prenočišče. Kaj bi bilo, če bi nastalo neurje na Podih, pa bi se gosti izgubili, ali bi celo koga doletela neugoda?

Za prihodnje potovanje druge grupe holandskih gostov, bi bilo pač primerno pregledati nedostatke v njihovem vodniču, spremeniti načrt ture po Kamniških planinah, ker je prenaporna, in jim dati vodnika. Potem bodo gosti, ki so navdušeni nad lepoto naših gorskih velikih, res z vsem zadovoljni in bomo imeli prihodnja leta vedno več holandskih gostov v naših planinah.

Velike letalske prireditve v Ljubljani

Ljubljana, 22. julija. V začetku avgusta bomo imeli v Ljubljani kar dve veliki letalski prireditvi, kakršnih do zdaj še nismo imeli prilike videti. 6. avgusta bo na ljubljanskem letališču cilj prvega krožnega leta šolskih in sportnih letal po Jugoslaviji. Na tej tekmi bodo sodelovali vsi oblastni odbori Aerokluba »Naša krila«, katerih letala bodo popoldne pristala v Ljubljani, kot zadnji etapi releskega leta. Vsa ta letala in še druga bodo nato sodelovala na velikem mitingu. Prireditelj, ljubljanski Aeroklub, računa da bo na tem mitingu nastopilo okoli 30 zasebnih sportnih letal, ki bodo izvajala najraznovrstnejše akrobacije. Posebna privlačnost pa bo nedvomno sodelovanje našega vojnega letalstva, ki bo nastopilo z najmodernejšimi lovskimi aparati in bombniki. O tej priliki bomo v Ljubljani prvič videli skupinsko skakanje iz letal s padobranci. Spored bo obsegal še druge zanimivosti. Občinstvu nameravajo pokazati tako imenovani »zračni vlaki«. Na motorno letalo bodo priklopili več brezmotornih in se bo vse skupaj dvignilo v višave. V zadostni višini bodo potem jadralna letala odklopili in bodo izvajala razne akrobacije. Največ pa si prireditelji obetajo od zadnje točke, ki naj bo kroga mitinga. Skupina najhitrejših lovskih letal, ki se že dalje časa vežba v Zagrebu nalašč za Ljubljano, bo namreč nastopila s skupinskimi akrobacijami, kar tudi še nismo videli v Ljubljani.

Kakor že omenjeno, bo ta miting združen s krožnim letom. Na iniciativo šefa letalskega središča Ljubljane, g. dr. Stane Rapeta, je namreč oblastni odbor jugos. Aerokluba »Naša krila« v Ljubljani razpisal in organiziral prvi krožni let šolskih in sportnih letal po Jugoslaviji.

Bat'a je razdelil 9 nagrad

Za visoki nadstrešek ob novi palači 5.395, za nizkega pa samo 884 glasov

Ljubljana, 22. julija. Ob navzočnosti predstavnikov »Jutra« in ostalega dnevnega tiska se je popoldne v prostorih Bat'ove podružnice izvršilo žrebanje za 9 nagrad izbranim udeležencem glasovanja za odločitev, ali naj ima nova palača nizki ali visoki nadstrešek. Kakor smo že poročali, je bilo med občinstvo razdeljenih okrog 9000 glasovnic, a glasovalo je 6.421 ljudi. Ogromna večina — 5.325 — se je izrekla za visoki, 884 za nizki nadstrešek, ostale glasovnice pa se ukvarjajo z raznimi originalnimi domisleki, ki z zastavljeno alternativo niso v nikaki zvezi. Prazna stran glasovnice je bila na razpolago za pobude in predloge in priznati je treba, da so Ljubljančani prostor pošteno izrabili. Mnogim žilica ni dala miru, da ne bi mimogrede posegli v domačo in mednarodno politiko in so celo samega Stalina, Chamberlaina in Hitlerja vlekli v stvar. A izmed vseh je bil brez dvoma najduhovitejši anonimni France Kap, ki je prosto po Prešernu pripisal naslednji sonet:

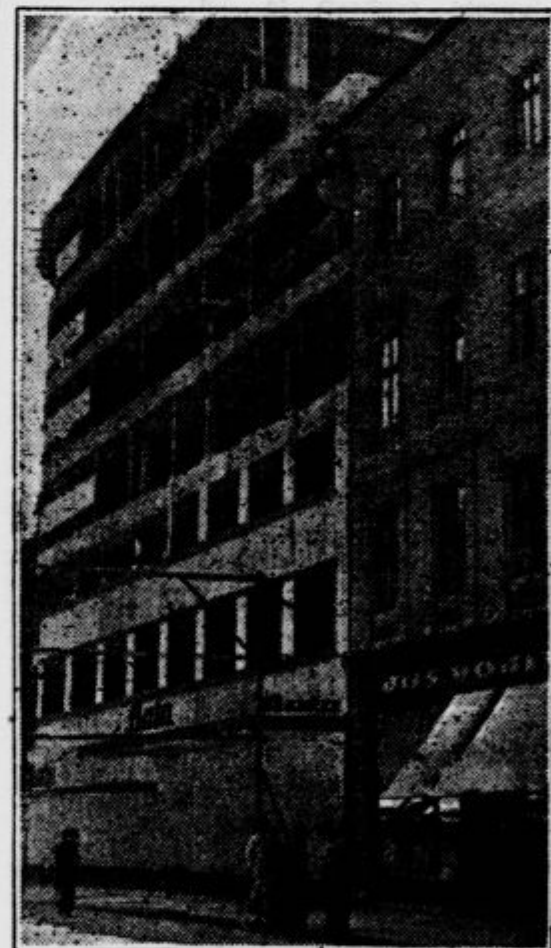
Visok al' nizek je nadstrešek pravi? Ljubljanski truma glasovcev srdita ljudi vkup kliče enega kopita, da kap na hiši Bat'a si postavi.

Je sodba takale po naši glavi: Ak' bo za čevlje cena doli zbita, oblika v boljšem usnju, plemenita, nadstrešek se tem niže naj postavi.

Ak' cena pa za to nič manj' ne bode, galoš dobrote, čevljev za Slovence zavolj kapu ne bile bi brez škode, visok nadstrešek si nad vrata, ko Abderitom v pest se smeje, stavi in d'narce težke šteje — Bat'a.

Zreb je denarne nagrade razdelil takole: Po 150 din prejmejo Iv. Sparovec, Predjamska 78, Slavko Kalin, Tyrševa 47, Ana Avguštin, Homenskega 24a; po 100 din Jan-

ko Slapničar, višji računski inšpektor, Komenskega 24a, dr. M. Neuberger, Vilharjeva 21, Miško Mencinger, delavec, Gajeva ulica, baraka; po 50 din Ivan Petek, zidarski vajenec, Celovška 54, Jožefa Vodopec, Pot na Drenikov vrh 12 in cand. prof. Ante Novak, Sv. Petra cesta 33.

Ljudsko glasovanje je odločilo na višji nadstrešek, kakor kaže slika desni ob Rojnovi hiši. Kakor je razvidno po fotografiji, je višji nadstrešek v višini stavbe v lepšem razmerju — torej tudi arhitektonsko primernejši

Pred sokolskim praznikom v Škofji Loki

Nekaj spominov na borbe, ki jih je vodil Sokol za svoj obstanek

Škofja Loka, 22. julija. Škofjeloški Sokol, ustanovljen leta 1906, ima torej 33 let delovanja za seboj. To nedeljo bo spet sokolski dan v Škofji Loki. Tehnični odbor priredi javni nastop z 11 točkami, ki bodo po svoji praksi prva izpričala, da zasluži naš Sokol vso pozornost. Nastop se začne ob 15.30. Nastopili bodo vsi telovadski oddelki. Pravi te dni poteka 25 let, odkar je stara Avstrija tudi loškemu Sokolu ustavila delovanje. Društveni zapiski prave uje, jo, da je imel naš Sokol za njeno sejo 24. junija l. 1914. Vsako delovanje društva je bilo zabranjeno z odlokom avstrijske vlade z dne 29. julija l. 1914. 25 let je od takrat, a kje so danes tisti, ki so rezali kruh Slovanom s svojo vsemogočno oholostjo! Pet let sokolska misel ni smela na jezik in v dejanje, zato pa je društveno življenje v naši svobodni državi toliko krepkeje zadihalo. Z 10. občnim zborom l. 1919, torej pred 20 leti, je število članov v dveh mesecih naraslo na 171. Društvo je dal na razpolago prostore nepozabni starešina škofjeloškega Sokola blagopokojni hr.

Franc Dolenc starejši, osnovan pa je bil tudi oddelek telovadskih članic, ki sta mu stopili na čelo st. Danica Dolencova in Anica Pecherjeva (zdaj s. ga. Lebnova). Na novo so se ustanovili tedaj številni oddelki. Posebno se je odlikoval dramski odsek, ki je skupno z Narodno čitalnico priredil gledališke predstave, katerih čisti izkupicek je dal temelje za fond, namenjen za zgradbo sokolskega doma. Prostori na Štemarjih so se namreč že tedaj kazali kot pretesni, zlasti še potem, ko se je preselil tjakaj tudi orkester. Mineva 20 let, ko je imel naš Sokol izredni občni zbor, na katerem je odbor za nabiranje prostovoljnih prispevkov za zgradbo sokolskega doma sporodil, da je kupil v ta namen hišo Oroslava Dolenca na Mostnem trgu za 60.000 kron. Na tem zboru pred dvajsetimi leti je bil izvoljen stavbinski odsek, ki je izvršil v naslednjih letih naravnost ogromno delo, ako pomislimo, da je veljal sokolski dom 834.720 din. Pred 10 leti je imel naš Sokol tudi pomemben občni zbor. Izmed 296 vpisanih članov je prisostvovalo skupnosti 186 članov.

nov, ki so soglasno sklenili, da prestopi društvo v Skola kraljevine Jugoslavije. Bila je to kramna manifestacija članstva za narodno in državno edinstvo, za procvit in prerjenje našega naroda v duhu sokolskih idej in v smislu kraljevega manifesta.

Kakor zlati lavorjevi listi, vpleteni v venec sokolske dejavnosti, so ti jubileji, iz katerih jemlje članstvo nauke za bodočnost. Škofjeloški Sokol živi, rase in se dviga! Naj bo tudi letošnji sokolski praznik lep in časten kakor vsi dosedanji! Sokolski prijatelji, obiščite naš sokolski praznik!

Rezervni oficirji!

Od 5. do 8. septembra bo skupno potovanje v svrhu prisostvovanja vojaškim svečanostim na kraljev rojstni dan na Banjici v Beogradu in poklonitve blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju na Oplencu ter neznanemu jugoslovenskemu junaku na Avali dne 7. septembra. Naslednjega dne bo odhod popoldne iz Beograda. Preskrbljeno bo za brezplačno potovanje in prenočišče. Udeležba le v uniformi brez svojcev. Prijave članov se sprejemajo do 4. avgusta pri upravnih pododborov: Ljubljana, Celje, Maribor in Ptuj.

Rezervne oficirje obveščamo, da si lahko nabavijo lastno uniformo z do 24. mesečnim odplačili (65 do 85 din). Vse informacije dobe člani pri upravi svojega pododborja med poslovnimi urami ustno ali pisмено (znakmo za odgovor priložiti).

Obuja se zanimanje za stare šege

Pred narodnim festivalom v Mariboru

V okviru Mariborskega tedna bo 5. in 6. avgusta v Mariboru narodni festival, ki naj pokaže izvirnost in pestrost že izumirajočih narodnih šeg, navad, obredij, plesov in noš v nekaterih slovenskih pokrajinah. Poleg skupin iz Bele Krajine bodo nastopile skupine iz Dravskega in Murskega polja, iz Slovenskih gor in iz Prekmurja. Medtem ko so na pr. belokrajski običaji in plesi že dokaj znani in priznani, utegnejo točke iz slovenskih krajev severno Drave vzbuditi tem večjo pozornost, ker so bili ti kraji doslej folkloristično zanemarjeni in omalovaževani.

Krogi, ki so se oprijeli plemenitih narča, so zaupali organizacijo prireditve in naštetje posameznih točk znanemu strokovnjaku g. Francetu Maroltu, ki vodi folkloristični zavod Glasbene matice v Ljubljani. G. Marolt se mudi že nekaj časa »na terenu« in prizadevno pripravlja nastope, izmed katerih utegne ta ali oni učinkovati kot odkritje. Tako je izkopal iz pozabe predavno slavo ob pomladanskem oranju, kakor je bilo nekoč v navadi na Dravskem polju. Sodelovanje tega znanstveno delujočega etnologa in muzika jamči za stilno pravilnost prikazanih običajev, plesov in noš. V posameznih skupinah bodo sodelovali ljudje iz tistih krajev. Zlasti nekatere skupine se bodo odlikovale po številu in pestrosti. Podoben program bo še objavljen.

Za sedaj samo opozarjamo na to originalno, odobravanje vredno mariborsko prireditev, ki bo gotovo vzbudila široko pozornost. Popolnoma prav je, da skušajo prireditelji obuditi zanimanje za starinske šege in navade in druge narodopisne posebnosti našega ljudstva. Slovensko prebivalstvo v območju Drave in Mure je ohranilo skozi dolga stoletja izvirne znake svojega narodnega duha in izročila svojih davnih prednikov, ki vsa potrjujejo avtonomnost slovenske kulture na starih panonskih tleh. Danes, ko opažamo povsod po svetu vračanje k narodnemu bistvu in ko se poudarja predvsem to, kar je v narodu svojevrstno in originalno, bodo taki festivali tudi našemu, v nekem smislu že preveč civiliziranemu narodu odprli oči za posebnosti narodnega življenja. Prav zaradi tega moramo samo pozdraviti pobudo prirediteljev narodnega festivala v Mariboru in jim zaželeti kar največ uspeha!

Angleški akademiki v Ljubljani

V petek popoldne se je z brzovlakom iz Maribora pripeljal v Ljubljano 20 akademikov raznih angleških in škotskih univerz in sicer 14 gospodov in 6 dam. Akademiki so se mudili na letnem tečaju angleškega jezika, ki je bil v Mariboru na iniciativo British Councila in h kateremu so bili pritegnjeni v to svrhu, da so bili udeleženci tečaja, ki jih je bilo nad 100, v stalinem stiku z njimi ter spoznavali na ta način posebnosti angleškega življenja. Na kolodvoru so jih sprejeli podpredsednik in tajnik Angleškega društva g. dr. Vaso Sayer in dr. Zdenko Svigelj ter številni člani Angleškega društva. Po kratkem okrepčilu v kolodvorski restavraciji so si akademiki ogledali mesto, se peljali tudi na Grad in občudovali krasen razgled na planine.

Zvečer jim je Angleško društvo priredilo večerjo na terasi hotela Bellevue. Večerjo so se udeležili tudi britanski konzul v Zagrebu g. T. C. Rapp, tajnik britanskega poslanstva v Beogradu g. Childs, lektorja naše univerze g. Fanny Copeland in g. Alexander Lawrenson ter številni člani Angleškega društva. Pri večerji, ki je potekala v prijetnem razpoloženju, je pozdravil goste ter razpravil britanskemu konzulu g. dr. Vaso Sayer, povdarjajoč tudi pri tej priliki važno nalogo British Councila za tesnejše kulturno sodelovanje angleškega in našega naroda. Na prijetni način se mu je zahvalil v imenu gostov škotski akademik g. Charles Patrick McCara. G. McCara je vzbujal posebno pozornost v tem, da je bil obločen v škotsko narodno nošo. Po prijetni večerji so se gostje ustavili še v kavarni in restavraciji »Zvezdi« ter se nato polni lepih vtisov iz Ljubljane po polnočni odpeljali z brzovlakom proti domovini.

Z Jesenic

— Zvočni kino Radio predvaja danes v nedeljo samo ob slabem vremenu tudi ob 3. uri pop. in ob pol 9. zvečer velfilmi »Go, spodar Sahare« (Molk v puščavi). Velfilmi ljubimci do velike Francije.

Iz Kranja

— Kino Narodni dom prikazuje danes ob 5. in 7. in 9. zvečer francoskega filmskega umetnika Petra Lorrea v napetem velfilmu »Orislove roke«.

Iz Ptuja

— Zvočni kino Ptuj predvaja danes ob 3. uri pop. in ob 21. uri film »Uspavanka, kot čudak« pa Foxov žurnal.

Naša ženska stran

Matere in poklici

Nedeljsko »Jutro« z dne 9. julija prinaša prav zanimive izjave abiturientov in abiturientek. Besede ene od njih, da se poklice z materinstvom nikakor ne združijo, vzbujajo kar briske občuteke. Koliko negotovosti, koliko črnogledosti je v taki mladi duši!

Poklic ji je samo ob sebi umevna nujnost, toda če bi se poročila in imela otroka, bi morala biti samo mati!

Dejstva govore, da je beseda »nezdravljiva« poklica in materinstva nesmiselna, ko je danes v nekaterih državah že okoli 50% in več žena mater, ki obenem izvršujejo poklice, bodisi da so k temu prisiljene po gmočnih razmerah in je to tudi velika večina, bodisi da jim je poklic natanjše življenjska nujnost.

V ostalem pa žene nikoli ne smejo pozabiti, da jih moški obsevajo s prelepimi izreki o svetosti materinstva in doma le, ko zahteva žena dostop do najvišjih, upoštevanih in dobro plačanih služb, dočim žena kmetica od nekdanj kljub svojem materinstvu gara poleg moža na polju (v južnih krajih, na pr. v Črni gori dela celo samo ona na polju, daj je ob enem mati!), prav tako žena obrtnica, predvsem trgovka, ki pomaga možu ali pa izvršuje sama vso obrt. Problema matere delavke, katere otroci so večinoma prepuščeni ulici, se pa upa dotakniti le malokatera oblast. Jasno je torej, da žene od nekdanj združujejo poklice z materinstvom, saj je bila žena v nekdanjih primitivnejših časih še huje obremenjena z vsakovrstnimi »obrtmi« in opravki, ker ni mogla nikjer prav ničesar »kupiti«.

Mlado dekle pa, ki govori o nerazdružljivosti poklica in materinstva, stoji v svoji zmoti pred težkim problemom. Ne preostane ji drugega, kakor da išče bogatega snubca, a teh je od dneva do dneva manj. Sicer mora ostati neporočena, ali pa se vdati v »nezdravljivo« poklica in materinstva in živeti torej v neki neprestani zavesti, da je njeno življenje zgrešeno. Taka zavest jo bo naredila nezadovoljno in nesrečno in vso njeno rodbino s njo vred.

In to vse zato, ker ji lebdi pred očmi slika neke idealne, namišljene mamice, ki ves dan stoji svojemu otroku ob strani, se z njim smeje in igra, mu poje uspavanke in, ko malo odrasle, pripoveduje pravljice; drugega dela pa nima.

Takih mamic je neskončno malo. Ogromna večina ne utegne in ni nikoli tudi v prejšnjih razmerah utegnila, ker je morala delati doma ali izven doma, druge pa, ki bi utegnile, izročajo svoje otroke doživljanju in vzgojitelcem, ker imajo preobilo opravka z modo, s sportom, s potovanji, z izleti in ne v najmanjši meri z obiskovanjem kavarn.

Ali ni morda res, da je tudi naporno poslušati ves dan otroški vrš in hrup? Tudi matere, ki niso v poklicu, prav rade oddajajo svoje otroke v vrtec in to ne samo iz pedagoških ozirov; mnoge jih pošiljajo na dvorišče ali k sosedom in kljub vsej ljubezni si marsikatera oddahne, ko jih zvečer spravi zgodaj v posteljo.

Sploh pa rabi otrok mater ali kako drugo osebo ves dan le do časa, ko ima pristop v vrtec, pozneje je otrokovemu razvoju celo škodljivo, če se ves dan drži materinega krila, kar najbolj dokazujejo edinci, ki pa trpijo obenem radi pomanjkanja sebi enake družbe in drugih vzrokov. Posledica je manjša sposobnost za življenjsko borbo.

Zakaj torej tolikšna malodušnost? Res je sicer, da je danes poklic že sam po sebi nekaj težavnega, posebno radi izkoristitve v privatnih službah, kjer je delovni čas vsekakor predolg, dočim čaka mnogo brezposelnih na ulici, in se zato mlado dekle težko vzvi v misel, da bi si morala napraviti še drugo težko breme, to je materinstvo, a vsaj deloma celo gospodinjstvo.

Toda tako je, s to mislijo se je treba spriznati. Toliko žena si je že skušalo urediti tako življenje, ne da bi otroci preveč trpeli radi materine odsotnosti, skušaj si ga urediti tudi ti! Pošten mož ti bo pomagal izdatno kakor kažejo primeri. Gmotno ti bo drugače danes nemogoče izhajati, torej se skušaj dokopati do takih služb, ki imajo boljše delovne pogoje, predvsem krajši delovni čas. S pomočjo ženskih organizacij pa skušajmo doseči za matere, ki imajo majhne otroke, olajšanja, kar bo vsekakor obema v večji prid kakor vsakoltno lepe besede ob priliki materinskih dnevo, dočim se vsak moški tovariš v službi obregne, ako katera v službi samo omeni svoj dom in otroke.

Pri vsem tem pa ne zabi na eno: če je izvrševanje poklica odgovorna in težavna stvar, nudi ženi in sicer tudi poročeni ženi, mnoge prednosti, ki jih feminizem

podčrtava že od svojih začetkov. Dejstvo je, da mnogokatera žena toži, ker mora poleg ostalih opravil izvrševati še poklice in je njena največja želja, da bi ga mogla opustiti; če se pa to zgodi, se čuti okrnjeno, prikrajšano za nekaj, kar ji je dajalo mnogo zadoščenja, ne da bi se bila tega prav zavedala. Šele takda žena ve, kaj ji je nudil poklic in želi si ga spet, če je le niso prehudo izrabljali.

Žene, ki izvršujejo poklice in imajo dom in otroke, so samozavestne in resne, razumejo svojo vlogo in ne trčijo časa za modno igranje, svojih mož ne trapijo s praznimi pogovori, temveč so jim enakovredne tovarišice, neodvisne od njegovega zasluga. Kadar pa jih preutrujenost dela malodušne in nestrpne, naj jih krepi misel, da opravljajo nujno in junaško delo v najtežjem času, ko se je žena že dokopala do novih položajev, a se še ni rešila starih bremen, ki jih nalaga gospodinjstvo v današnji zamudni in utrudljivi obliki — vsa čast gospodinjam, premalo cenjenim in upoštevanim delavkam — in mora tako nositi dvojno breme. Materinstvo samo trpi i pri ženi v poklicu i pri ženi gospodinjki, kajti ne ena ne druga se otrokom ne more posvetiti tako, kakor bi želela. Pogledi v bodočnost so za obe pomirjujoči.

O. M. S.

Možje o ljubezni

Ljubezen je kralj mladine in tiran starih.

Louis XII.

Ljubezen se ne stara, marveč je zmerom porajajoča se.

Pascal.

Najtežje se pozdravi ljubezen, ki se je poročila v trenutku.

La Bruyere.

Žene o ljubezni

Ljubezen je nekaj, kar prihaja ne vem odkod in se konča ne vem kako.

Mlle de Scudery.

Največ samomorov zakrivi nesrečna ljubezen, toda nobena statistika ne govori o teh, ki jih je ljubezen odvrgla od samomora.

de Houdetot.

Srce je kletka ljubezni. Ptčka, ki je pletela iz kletke, se ne bo nikoli vrnila.

Arabski pregovor.

Tedenski jedilni list

Kako bi kuhala, če...

Ponedeljek. Obed: Cvetačna juha, ptički iz pljučne pečnice v omaki. Zemljevek, kuhan v prtiču. Rahla omleta.

Večerja: Nadevana paprika. Solata. **Torek.** Obed: Na koštni juhi masleni žličniki. Bržole na hitro, garnirane s pečnim krompirjem. Solata kompot.

Večerja: Rezančni narastek. Solata. **Sreda.** Obed: Na goveji juhi mozgovci.

Govedina s posiljenim zeljem in ocvrtim krompirjem. Dvobarvna torta.

Večerja: Telečji paprikaš. Krompirjevi žličniki.

Četrtek. Obed: Na juhi od prejšnjega dne) vranice kocke. Nadevana telečja prsa, garnirana z bučicami in paradižnikovo solato. Mešan kompot.

Večerja: Paširani goveji zrezki in solata.

Petek. Obed: Rakova ali ribja juha. Spinačni narastek z jajčno jedjo. Pohane šnite (pofeze) z vinskim šodojem.

Večerja: Gobice s paradižnikom. Polenta.

Sobota. Obed: Na juhi krpic. Govedina garnirana s praženim krompirjem.

Pesna, kumarčna in paradižnikova solata.

Večerja: Naravna telečji zrezki. Zelena solata.

Nedelja. Obed: Perutninska ragu-juha z ocvrtimi bobki. Pečena piška ali rakka, garnirana z graham in ocvrtimi bučicami.

Različne solate. Marelični kolački.

Večerja: Ocvrti možgani in prižljice. Razne solate.

Kako moram kuhati, ker...

Ponedeljek. Obed: Stročji fižol v paradižnikovi omaki. Krompirjevi žličniki.

Jajčni praženec s sadno omako.

Večerja: Polenta in kisl mleko.

Torek. Obed: Pretlačena krompirjeva juha s svežim graham. Mesne palačinke. Solata.

Večerja: Rižoto z gobicami.

Sreda. Obed: Goveja juha z ribano kašo. Govedina s praženim krompirjem. Solata.

Večerja: Široki rezanci s sirom. Kompot.

Četrtek. Obed: Na juhi (od prejšnjega dne) omletne krpic. Goveji zrezki v omaki. Krompir, solata.

Večerja: Stročji fižol zabeljen s praženimi drobtinami. Jajčna jed.

Petek. Obed: Prežganka. Kuhani strovi štruklji. Jabolčni kompot.

Večerja: Makaroni z nadevanimi paradižniki.

Sobota. Obed: Na goveji juhi vllavci. Govedina s praženim krompirjem in kumarčno omako.

Večerja: Marelični cmoki.

Nedelja. Obed: Na juhi rezanci. Zeljate klobasice v paradižnikovi omaki. Parjen riž. Jabolčni zavitek.

Večerja: Ledvice v kisli omaki. Kruh-cmok, kuhan v prtiču.

Recepti

(Količina računana za 4 do 5 oseb)

Marelični kolački. V 1 del mlačnega mleka zdrobi 1 dkg kvasa in ga postavi na toplo, da zakipli. Medtem pa pripravi v skledo 26 dkg moke, 10 dkg presnega masla, dva rumenjaka, eno žlico sladkorja, malo soli in limonine lupinice. S kvasom zamesti mehko testo in ga dobro obdelaj nazadnje na deski, potem ga pokrij in postavi na toplo, da vzhaja samo pol ure.

Platnene obleke

Ze več let zavzema platno eno najvidnejših mest v poletni modi. Priljubljenost tega lahkega in elegantnega tvoriva pa je vsekakor dosegla višek, odkar je prišlo v promet platno, ki se ne mečka. S takšnim platnom lahko sledimo vsem podrobnostim nove mode: gube, nabrani deli, plise-ji in različne vdelaवे obdržijo v modernem prepranem platnu svojo obliko.

Sveže učinkujoče platno se prilaga poletno ogoreli polti kakor nobeno drugo tvorivo, moda ga prinaša v vseh svetlih barvah, ki se tako zanimivo odbijajo od porjavle kože. V platnu najdemo tudi vse moderne vzorce: karo, črte, pike in ljubeznive

cvetlične ornamente, ki jih lahko spretno kombiniramo z enobarvnim, enakim tvorivom.

Karirasto platno lahko krojimo v različnih legah tvoriva in potem sestavimo posebno krojeni vzorec z ravnim, da dosežemo čim več učinka. Karirasta, jako mladostno delujoča obleka na naši skici ima široko, iz posebnih delov sestavljeno krilo, ki je spodaj obrobljeno s precej široko, v navpičnih črtah krojeno progo. Tudi život je sestavljen iz posebno in navpično krojenega vzorca, vrtnatemu izrezu pa daje poudarka velika, temna pentlja. Obleko prepašemo z ozkim, temnim pasom in iz-

Zakaj ne prstano naknadno mažete ustnice?

Šminkanje ustn z zastarelimi rdečili je združeno z neprestanim naknadnim mazanjem ustnic; smešno je uporabljati taka rdečila, ko si lahko nabavite novo rdečilo GUITARE, ki drži ves dan. Rdečilo GUITARE — neizbrisno in brez sledov — je zelo ekonomično v uporabi, se lahko namaže in nima nedostatkov običajnih rdečil. Zahvaljujoč KISSEFIXU, ki se nahaja v njegovem sestavu, polepšava ustnice na diskreten in naraven način, varuje jih vremenskih nepravil in ostane na njih ves dan. Rdečilo GUITARE se dobiva v vseh strokovnih trgovinah v 16 bleščočih in modernih njansah po sledečih cenah: din 48.—, 24.— in 16.—; poskusni komad, zadosten za enomesečno uporabo, stane 9.— din. Generalno zastopstvo za Jugoslavijo: Ljudevit Schön, Zagreb, Jelacicev trg 1.

6831

Pismo

Dne 16. svečana 1897. leta je napisala znana češka pisateljica Božena Němcova svojemu možu pismo, ki nam odkriva tragiko njenega zakonskega življenja in njene velike in globoke duše, pa tudi marsikaj, kar bi prenekatara današnja žena rada povedala svojemu zakonskemu tovarišu. Priobčujemo odlomek iz tega pisma:

»Te li vabi dom? — Kaj najdeš v njem? Bedo in bolezen. Postarala sem se; zopet se mi dela takšna bula, kakor sem jo imela na vratu. Dr. Cejka, Hamernik in Lambi mislijo, da je to od Tebe. Vprašali so me, ali si bil zdrav, ali sem bila zdrava in, ali si imel podobno bulo tudi Ti na nogi. (Op. ur. Němcova se je boleznii nalezla pri možu). Uživati moram jod, se kopati, biti vesela in dobro se mi mora goditi. Pa sem sitna in tudi delati se mi ne ljubi.

Nikdar ne misli, da Te ne bi rada videla, ali da ne vem, kako Ti je tam. Lahko si mislim, saj Te poznam. Toda kaj naj napravim — prišel bi sem, bila bi stara pesem s p. in z vsem.

Tudi jaz bi Te rada videla, čutim se silno osamelo in težko mi je po Tebi. Pa navadila sem se pogrešati marsikaj in tudi Tebe. Mislim si, če bi bil tu, bi šlo spet vse po starem, ne razumela bi se, tako pa sem vsaj sama svoja gospodinja. — Toda v resnici ni tako; rada bi delila to breme z nekom in mu prepuščala gospodarstvo, ker pa so okolnosti take, da moram biti sa-

ma, pač prenašam vse to. Tudi jaz ne živim tu nič bolje kot kakšna redovnica, vendar včasih zahrepenim, da bi Te imela tu, da bi se mogla nasloniti na Tvoja prsa in se zjokati... Vedno si mi pripovedoval in tudi misliš, da mi nisi nič, da žive v moji duši povsem drugi ideali, toda popolnoma prav ne nimam. Ne tajim, da bi ne imela kdaj pred seboj idealna moža prav kakor tudi ideala zakona. Prvi je bil vzor vse popolnosti in lepote, drugega sem si predstavljala kakor raj. No, bila sem mlada. Nihče ni mi zmenil za moje fantazije, nihče mi ni pokazal sveta s pravega vidika. Tudi Tebi je ugajala le moja zunanost in morda moje nepokvarjeno čuvstvenost. Ko bi bil imel takrat pamet, kakršno imam sedaj in bi me bil tako poznal, bi bil lahko napravil iz mene drugačno ženo. Imela sem Te rada... Zgodilo pa se je drugače in trpela sva oba.

V mojo dušo je že od mladosti bila vcepljena podloga za izobraževanje, hrepenenje po nečem boljšem, višjem. Studi se mi surovost in prostotvo. To je bila moja sreča, pa tudi vzrok najinega nezaznavanja, moje nesreče.

Ko bi bila poznala svet in samo sebe, bi se to ne bilo zgodilo. Malokateri ženi je toliko do zakonske časti, kakor je bilo meni in mi je še, vero vanjo pa sem zgodaj izgubila... Sama laž, prevara, privilegiranost suženjstva, prisiljena dolžnost — z eno besedo prostotvo. — Moje srce je iskalo ljubezni, ljubezen mi je bila potrebna kakor rožni rosa, toda zaman sem iskala tega. Hotela sem imeti moža, ki bi ga mogla obo-

ževati, ki bi stal visoko nad menoj; življenje bi žrtvovala zanj — videla pa sem le surove despotne, gospodarje! To mi je ohladilo vso gorečnost, spoštovanje se je izgubilo, bridkot in odpor sta se naselila v srce... Imel si moje telo, moje delo, mujo iskrenost — moje hrepenenje pa je šlo v daljavo, kam, tega niti sama nisem razumela... To prazno mesto v srcu sem hotela izpolniti kako drugače, pa nisem vedela s čim. Bila sem nezadovoljna sama s seboj. Otroci so mi bili edina radost, njihova nezavedna ljubezen pa me ni mogla zadovoljiti. Hotela sem biti boljša, hoditi za resnico, toda svet me je prisilil k laži. Moj bog, koliko boja me je stala ta podločnost!... Zdaj pa je moja duša v tem pogledu mirna...

Spoznala sem svet in videla, da idealov, popolne popolnosti ni. Poželjenje mi je večkrat strlo srce...

Imela sem marsikatero častilca. Ta me je očaral z duhom, oni s telesno lepoto, pa vendar nisem v njih našla tega, po čemer sem hrepenela: moza, ki bi ga oboževala. Vsakdo je imel svoje slabosti, nimbus je padel in vsi so bili navadni moški, nobena bi si ne mogla izbrati za moža. Hrepenenje v moji duši je kakor kapljica, ki nikoli ne usahne ali odteče, marveč se vedno leskeče kakor demant — to je hrepenenje po večni lepoti...

Svet pa tega ne prizna. Svet graja vse, kar je lepega v človeku, prirodno mu je največji greh. Kdor se ne poudi z navadno čredo, ga križajo. In vendar je bolje biti mučenik kakor kruhoborec, ki ne ve, čemu živi...

Ko bi ne bilo te poezije, te ljubezni v meni — kako bi midva živela skupaj? Bil bi mi hudo, saj sem izgubila vse zaupanje v Tvoje srce in vse spoštovanje do Tebe. Če bi ne prišla do tega razumevanja, bi bilo tako ostalo. Res pa je, da se mi zdijo lepi, ko si daleč. To je naravno in morda je tudi Tebi tako. Postal bi mi zoprni vsak mož, ki bi bil neprestano okoli mene. Zavidam aristokratu in bogataše, ki imajo prilžnost, da se lahko večkrat oddaljijo in se tako znova zaželjajo. Nič ne morem zoper te svoje čudne nazore. Premagam se sicer lahko, znam se premagovati, toda kaj, ko je vse to brez veselja! Jaz pa bi rada, da bi bilo pri vsem našem dejanju in nehanju veselje in ne samo hladna dolžnost. Goethe pravi: »Kaj je dolžnost? Dolžnost je to, kar človek samemu sebi zapove.«

Vsega pa si ne moremo zapovedovati. Tudi jaz bi Te bila rada vrgla v eni dolžnosti, toda prav v tem pogledu ne pomaga noben zakon, noben »mora«, ne prošnja, ne grožnja, ako čuvstvo obojestransko ne vzplamti. Prav v tem pogledu bi moral nasproti ženi kakor zaljubljenec. Treba je čim bolj uvaževati čuvstvo in se varovati prostotva. Tako vedenje bi do poznih let ohranilo cvet marsikatero zakona. Toda zašla sem v besedičenje, pripovedujem Ti stvari, ki bi Ti jih morda morala zamolčati. Pa kar je napisano, je napisano, tako boš vsaj spoznal tajne koticke duše svoje žene in če naju uniči komet, ki mora kmalu priti, se ti bo marsikaj drugega razjasnilo...

OBNOVITEV KOŽE

se bo kljub soncu, vetru in vodi normalno izboljšala, če jo bo podpirala Solea krema, ki jo bo ščitila in hranila.

SOLEA
krema za boljšo prehrano kože

polnimo s kratkim bolerom iz snagega tvoriva (1. skica).

Jako originalno in okusno učinkuje obleka iz drobno pikčaste platna, ki jo okrasimo z raznobarnimi cvetličnimi ali sadnimi vdelaवami, ki jih izrežemo iz platnenih ostankov kontrastnih barv. Takšne prišite šopke potem navedimo ob vrtnem izrezu, ob pasu ali tudi na krilu, kakor se nam pač zdi primerno. Obleka te vrste mora imeti široko, kratko krilo, da učinkuje lahkotno in veselo. Poletno mladostnemu slogu odgovarjajo kratki rokavci, drobno nabran pas in udoben, štirikoten izrez (2. skica).

Izmed vseh najbolj praktična je lahka, dvodelna obleka iz drobno vzorčastega platna, kakor jo predčuje naša naslednja skica. Prsni žepki, reverji ob vrtnem izrezu, manšete na kratkih rokavih in ne preveč široko krilo so obrobljeni z ozko, enobarvno progo, ki se sklada z barvo rutičice v vrtnem izrezu. Takšna obleka je praktična in elegantna — lahko jo nosimo na počitnicah, kakor v mestu (3. skica).

Pozor!
Darmol, sredstvo za odvajanje se čisto potvrdja. Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarez v obliki črke I. Zahtevajte samo originalni Darmol.

DARMOL

Široko krilo učinkuje posebno graciozno, če je ob spodnjem robu izrezano v zobčih. V skladu z nazobčanim krilom je zgornji del života, ki prehaja ob vratu v zanimive serpentine z izrezanimi zobci. Široki, kratki rokavi izhajajo v raglanskem kroju iz zgornjega dela života (4. skica).

Elegantna in zmerno krojena obleka, ki jo lahko nosijo tudi starejše dame, ima dvodelno obliko in postrani zapet život. Dolga, ozka pentlja iz belega, poškrbljenega platna daje drobno vzorčasto, temnejši obleki svežo noto (zadnja skica).

ELITNA KONFEKCIJA
Mastek
MARIBOR
PRINAŠA VEDNO NAJNOVEJŠE

Nad kopalno obleko

Letošnja kopalna moda prinaša mnogo mladostno učinkujočih in okusnih, kratkih oblačil, ki z njimi lahko izpopolnimo kopalno obleko, če je potreba. Za vitke, nežne postavbe so kakor ustvarjene kratke hlačice v balonasto nabrani obliki, ki jih združimo z nabranim in primerno izrezanim zgornjim delom iz enakega tvoriva. Bolj praktičen pa je vsekakor kopalniški »skostum« iz barvastega kretona z velikimi, stiliziranimi vzorci, ki sestoji iz kratkega, zvončastega krila in okroglo krojenega, malega bolera. V zvezdi s kopalno obleko lahko nosimo dopolne takšen kostum na obrežju, popoldne pa ga lahko izpopolnimo s svetlo, pralno bluzico in nam dobro služi za manjše izlete in za vožnje z jadrnico, če preživljamo dopust ob morju.

Laboratorij za spanje

Krajši dan z manjšimi odlomki spanja bi nam boljše prijal — Normalne temperature ni, veli dr. Kleitman iz Chicaga — Zgodnje vstajanje zavisi od telesnega ustroja — V spanju odloča red

Kadar prof. dr. Kleitman z vseučilišča v Chicagu sprejme kakšnega obiskovalca v svojem laboratoriju, se to zgodi navadno šele po polnoči in mu sveti z žepno svetilko skozi temen hodnik do nekih vrat, skozi katera smeš vstopiti le po prstih. Iz temine se ti zasvetijo naproti potem

tri majhne lučke,

ki stoje v presledkih nekoliko centimetrov druga drugo. Šele čez nekaj časa opaziš, da so te lučke nameščene ob vzglavju neke postelje in da spi v tej postelji mlad mož zdravo spanje mladosti.

Luči čuvajo nad njegovim spanjem. V skladu z obrati in gibi, ki jih dela v spanju, prekine en svetlobni žarek ali dva ali tri. Ti žarki zadevajo ob

fotoelektrično stanico

ob vznožju postelje in vsako prekinitve zabeleži pero na papirnem valjku, ki se neprestano suče.

Čim si se privadil temi, opaziš, da se ta laboratorij še drugače razlikuje od navadne spalnice, pred vsem pa zavoljo svoje zmešnjave žic in vrvic, ki vodijo od postelje, žimnice in peres do vsakovrstnih ur, termometrov v steklenih posodah in drugih instrumentov, ki ti njih naloga ni brez nadaljnega razvida. To so

znanstvene priprave,

s katerih prof. Kleitman in njegovi sodelavci že petnajst let proučujejo skrivnosti spanja. Pri teh eksperimentih so »zbrali« in analizirali že več nego deset tisoč noči spanja.

Običajna razdelitev naših dni v bdenje in spanje je po prof. Kleitmanu samo »umetno privzgojena navada«. Ker se zemlja v štiri in dvajsetih urah enkrat zavrti okrog svoje osi, je človek svoje spanje

temu primerno »racioniral«.

Svoje spanje pa bi na enak način lahko prilagodil 16- ali 32-urnemu ali kateremu koli drugemu ciklusu. Prof. Kleitman pa je prepričan, da bi nam krajši čas z manjšimi obroki spanja in bdenja bolj ustrejal. Ta čas vodi celo vrsto eksperimentov z »umetnimi dnevi« z 21. do 28 ura-

mi, in sicer ne zato, ker bi utegnili naša premična nekoč spremeniti svoje navade, temveč zato, ker bomo ljudje nekoč morda prevzeli druge navade,

kar se tiče spanja.

Preteklo poletje je raziskovalec spanja z nekim svojim pomočnikom prebil dva in trideset dni v temnih globinah Mamutove jame v Kentuckyju. V tej okolici, ki je neodvisna od sončnega položaja, sta preizkušala 28-urni dan, pri čemer sta svoje normalne življenjske navade prilagodila »6-dnevnu temu«. Telesna temperatura Kleitmanovega sodelavca se je brez nadaljnje prilagodila daljšemu »dnevnu«, med tem ko se je Kleitmanova

temperaturna krivulja

nagibala k temu, da bi obdržala normalni 24-urni ciklus. Na podlagi svojih raziskav je prišel učenjak do prepričanja, da se podreja naša telesna temperatura istim pogojem kakor bdenje. »Normalne temperature ni«, pravi dr. Kleitman, »naša telesna temperatura se neprestano spreminja in včasih je med viškom in nižino v njeni krivulji razlika do poldruge stopinje in več.«

Vsakdo ima svojo individualno krivuljo telesne temperature. Če doseže telesna temperatura pri nekom zjutraj svoj višek, tedaj je

po svoji konstituciji

določen za zgodnjega vstajalca in bi moral temu primerno zgodaj v posteljo. Poldnevi je njegova zmogljivost največja. Če pa ima nekdo najvišjo telesno temperaturo šele pozno popoldne ali ob zgodnjem večeru, potem bi moral biti dolgo pokonci in vstajati temu primerno pozno. V pozni uri zmore po vsej priliki največ.

Ta razlika ima večji pomen, nego običajno menimo. Koliko spanja potrebujemo, pa je po mnenju ameriškega učenjaka popolnoma

individualna stvar.

Marsikateri ljudje potrebujejo samo šest ur spanja za svojo dobrobit, drugi devet. Naziranje, da je vsakomur potrebno osem ur spanja, je predsodek.

O Napoleonu pripovedujejo, da je potreboval samo štiri ure. Prof. Kleitman podobnim poročilom ne zaupa. »Seveda ne morem izključevati, da bi ne bili ljudje, ki potrebujejo samo

tri ali štiri ure spanja na dan,« pravi, »verjamem pa tega ne, in še nikoli nisem takšnega človeka srečal. Skoraj sem prepričan, da je Napoleon, če je ponoči res spal samo štiri ure, izgubil spanje nadomestoval s kratkimi dremoti podnevi.«

Večina ljudi ne spi tako dolgo kakor bi morala, toda le malokateri si krajšajo spanje v takšni meri, da bi imelo to slabe posledice za njihovo zdravje.

Narava nam preprečuje,

da bi z urami spanja preveč skoparili. »Ni stvari, ki bi ohranila človeka bdečega, da je le zadosti zaspan,« pravi dr. Kleitman. To mora vedeti, kajti nekoč mu je uspelo, da je bdel osem dni — dalje pa ni mogel.

Kako vplivajo odeje, blazine in žimnice na spanje? »Vse je stvar navade,« meni dr. Kleitman. »Vsakdo se lahko nauči spati v trdi postelji — ali pa v mehki. Japonci spijo na rogoviščih po tleh in so

prav tako zdravi kakor mi.

ki mislimo, da moramo spati na mehkem ležišču.«

Nihče ne more drugemu svetovati, kako naj »pravilno« spi. Vsak človek je sam strokovnjak v zadevah spanja. Nekdo ima rad težke odeje in temen prostor, drugi hoče spet lahke odeje in odprta okna. Oba imata prav — le da se zjutraj zbudita z občutkom, da sta dobro spala.

Seveda, popolnoma brez nasvetov pa tudi ne odideš od dr. Kleitmana. »Zbrali smo obsežno

znanstveno gradivo o spanju,«

pravi, »in kar se tiče praktičnega izkoriščanja tega gradiva, mislimo, da ga lahko povemo tako-le: Kdor hoče imeti tako od spanja, kakor od bdenja največ, naj hodi redno spat in naj tudi redno vstaja. Kdaj spimo, to ni važno, red v spanju odloča.«

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Bila sta na poročnem potovanju v visokih gorah. Stopala sta temno obeta med žarečimi gorskimi velikani. Dejal je: »Ljubica, ali ni čudovito, če pomisliš, da sva čisto sama v tej samotni in le edino, kar nama odgovarja, odmev? Poslušaj!«

»Halo ooo!« je zavpil glasno, kolikor je mogel.

»Halo ooooooooo!« mu je odgovorilo od daljnjih gorskih sten.

»Kaj delaš tam?« je zavpil še enkrat.

»Te nič ne briga!« je odgovoril »odmev«.

Prijateljci!

»Pomisli, dejala mi je, da se šminkam!«

»Nič se ne razburjaj. Če bi imela tvojo kožo, bi se tudi šminkala!«

Dve dobi se ponašata s posebnim razkošjem:

doba rimskih cesarjev in doba Ludovika XIV. V prvi je bil purpur, v drugi pa demant karakterni znak. Kdaj so odkrili purpur, nam ni znano. To sega v sivo pradednino.

Pes tirskega Herakleja je ob morskem

Reforma zakonskega prava v francoski Afriki

Važen korak naprej za izenačenje pravic afriške žene s pravicami evropskih žen

Francoska poslanska zbornica je kratko pred počitnicami sprejela zakonski načrt bivšega ministra Louisa Marina, po katerem se bodo poroke med domačini v francoskih kolonijah dovoljevali le tedaj, če bosta imela ženin in nevesta po francoskih paragrafih predpisano starost, oziroma če bosta za to zrela in če bosta pred francoskim uradnikom izjavila, da sta obojestransko sporazumna s svojo zvezo.

Sele po tem zakonskem predlogu se je seznanila širša javnost z nenavadnimi razmerami v zakonih Zgornje in Ekvatorialne Afrike, ki so kolonialnim ministrom v povojnem času dajale že mnogo opravka. Oblasti še niso vedele več, kako naj postopajo, kajti zdaj so zahtevali od njih, da odločijo v posrednih primerih po francoskem civilnem pravu, drugi pa je ministrstvo zahtevalo, naj spoštujejo navade domačinov.

Navade domačinov pa se v tem oziru v okviru civilizirane države ne dajo brez nadaljnje spoštovati. Zena domačinka, naj si mladoletna ali ne, je po tamkajšnjih naziranjih in praksah lastnika ne samo svojega moža, temveč sploh vse družine ali celo plemena. Kakor kakšno koli blago jo je lahko družinski član prodal ali daroval drugim in da so se iz tega z razvijajočo se civilizacijo rodile najhujše tragedije, je lahko umeti. Tako je prešla neka babica domačinka, ki je bila v službi francoske uprave in je odšla na počitnice k svoji družini v južnem Alžiru, še l. 1936. povelje s strani svojega plemena, naj odide takoj v hišo nekega skoraj sedemdesetletnega, gobavega starca, kateremu so jo prodali še kot otroka. Treba je bilo energičnih korakov s strani francoskih oblasti, da so popolnoma evropeizirano žensko, ki je bila zaročena z nekim pomolnim zdravnikom v Kvagaduguju, rešili te žalostne usode.

Prepolno je takšnih zgodb, kakor je razvidno iz spisov raziskovalcev kolonialnih razmer. Iz teh spisov je videti, da poliga-

mija, kakršno prakticirajo domačini v kolonijah nikakor ne pospešuje rojstev, temveč da njih naraščanje ovira, kajti dogaja se, da imajo imoviti starci, posebno plemenski poglavarji, na tucate in tudi stotine žen, med tem ko ostajajo za zakon zrel in zakona željni mladi možje samci, ker nimajo denarja, da bi si ženo kupili. Zena domačinka je za svojega »moža«, za svojega lastnika, v prvi vrsti pač delovna žival in nadomestilo za sužnje, ki jih beli paragrafi prepovedujejo.

Poligamija s takšnimi ozadji se danes ne da kar tako odpraviti. Povzročila bi med drugim gotovo pravi upor med domačini. Treba bi počasnih ukrepov in vplivov. Za sedaj velja v Zgornji Afriki pogansko in islamsko zakonsko pravo, obe pa dovoljujeta in pospešujeta množičnost. Pogansko pravo je celo »naprednejše« od islamskega, ker daje ženski več »svobode«, n. pr. v tem oziru, da ji ni treba zakrivati si obraz in da sme obiskovati svoje sorodnike in prijatelje, kar ji mohamedanski predpisi prepovedujejo. Tudi iz tega izvirajo marsikateri nezgodnosti. Če sta zakonca mohamedanca, tedaj sta podrejena koranskemu pravu, če sta kristjana, se morata ravnati po poganskih predpisih. Iz tega nastajajo zmede, tako da zahtevajo francoski strokovnjaki že dolgo, naj bi vsaj za krščanske domačine, v kolikor ne morejo zanje uporabiti še francoskega civilnega prava, uvedli posebno pravo. Ostaja še vprašanje dote. V Evropi jo prinaša žena v zakon, v Afriki in v Orientu sploh mora mož »plačati« ženo. V novi Turčiji so doto enostavno prepovedali, v Afriki pa je pojem kupovanja žene tako ukoreninjen, da bi ga po vsej priliki tudi popolna zmaga krščanstva ne mogla kmalu iztebiti.

Vsekako pa pomeni že sprejem sedanjih reform po francoskem parlamentu važen in celo revolucionaren korak naprej na poti do izenačenja pravic afriške žene s pravicami njene evropske sestre.

Ameriške posebnosti

„Kombinirano friziranje“ z diktiranjem dopisov — Dvigalni brzi in počasni vlaki — Telefon ni za vjudnosti

Pri ameriškem frizerju sedeš med tri osebe. Brivec brije, milna manikerka si daje opravljanje z nohti, zamorec v rdečem fraku ti očisti čevlje. Kdor je zelo zaposlen, si vzame k brivcu tajnico in ji diktira dopise s peno pred usti. Če hočeš, si med tem »kombiniranim friziranjem« sledeš tudi obledo. Deset minut pozneje ti jo vrnejo na novo zlikano...

Dvigala v nebotičnikih so razdeljena kakor vlaki v brzo in »lokalna« dvigala. Brza dvigala obstanejo samo vsakih deset nad-

KVALITETNO BLAGO

je trpečnejše, zato tudi cenejše! Z obliko pa imate veselje le, če

Vam dobro pristaja!

Obiščite znano domačo trgovko

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA C. 7
kjer Vam strokovno postržejo po zmernih cenah

stropij, lokalna pa v vsakem nadstropju. Kdor hoče v 43. nadstropje, se popelje najprej z brzim dvigalom do 40. nadstropja, za nadaljnja tri pa preseda v navadno dvigalo. Dvigavanje do 60. nadstropja Chryslerjevega nebotičnika traja po voznem redu s točno 60 sekund, za vsako nadstropje eno sekundo...

Čas je denar, veli pregovor, pisanje pisma pa stane čas in denar. Avtomatični telefon upostavi v šestih sekundah vsako zvezo. Pozdravljanja, familiarnih pomenkov ali izmenjave vjudnosti ni pri tem. To so »izgubljeni dihi«, pravi Američan. Na kratko si povedo, kar si hočejo povedati, obesimo slušalko in v naslednji sekundi se vežejo že z drugo progno...

Zajtrk si v Ameriki naročiš lahko tudi v pisarno. Tajnica telefonira najbližjemu restoranu. Ob koncu meseca dosepe račun, ki ga je treba poravnati v desetih dneh...

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Starokitajska pravila za zdravnike

Stari Kitajci so bili v svojih zahtevah do zdravnikov popolnoma moderni

V neki knjigi iz dobe dinastije Mingov nahajamo sledečih pet pravil za tedanje zdravnike:

1. Ne oklevaj brez potrebe, če te pokličejo h kakšnemu bolniku, pa naj bo bo-

gat ali ubog. Poskrbi zanj, najsi lahko plača ali ne. Nekdo te bo za tvoj prijazen trud že poplačal.

2. Obišči dekle, vdovo ali numo samo ob navzočnosti kakšne druge osebe. Pri kakšni skrivni bolezni izvrši skrbno preiskavo in ne govori o tem nikomur, tudi svoji ženi ne.

3. Ne zamenjaj dragocenih reči, kakor biserov ali jantarja, ki ti jih dajo za pravo zdravlje. Bolje je, da jih do bolnik sam v zdravilo, da se izogneš vsakemu sumnjenju.

4. Med poslovnimi urami ne zapuščaj svoje hiše, ne hodi ob tem času obedovat na izlete ali v pivske družbe. Obravnaj svoje bolnike osebno in kar jim zapišeš, zapiši jim skrbno in razločno.

5. Ne imej nečistih misli, če te pokličejo h kakšni prostitutki ali priležnici. Obravnaj ju enako kakor bolnice iz dobrih družin. Čim si svojo dolžnost stori, pojdi in se vrni le tedaj, ko te pozovejo.

300 let stara ladja

se je spet pojavila

V bližini perujskega pristanišča Calaoja se je pojavil pravi staro ladje. Gre za neko špansko jadralnico, ki se je potopila l. 1638, torej pred tri sto leti. V notranjosti ladje so našli španske kovance iz tistega časa.

Rusiji primanjkuje živine

Da bi odpomogla velikemu pomanjkanju živine v Rusiji, je moskovska vlada izdala odredbo, po kateri morajo v vsakem okraju pona-
yati določeno število živinorejskih farm. Slika nam kaže veliko, kolektivno ovčje farme v armenski republiki. Sprodnj pastir s
gleda

Purpur in demant

Doba rimskih cesarjev in čas Ludovika XIV. — V kisu raztopljeni biseri — Ogrlice, ki so ženskam pokrivalo vsa prsa

bregu požrl, kakor poroča bajka, nekega polža in od tega se mu je gobec pobarval purpurno rdeče. Še ob času Kornelija Nepa (okrog Kristusovega rojstva) je veljal funt tirske purpurne volne v naši valuti nad 13.000 din.

v Dioklecianovem času pa je veljal funt purpurne svilne okrog 60.000 din. Purpurno svilno so tehtali običajno z zlatom, kajti njena barva je bila neminljiva. Aleksander Veliki je v Suzi našel 200-letna purpurna oblačila in njegov

purpurni vojni plašč

je krasil še Pompejeva ramena, bil je star torej 300 let.

Domovina barvanja s škriatom je bil Orient. Feničani so menda njegovi odkritelji. Rimljani so to barvanje prenesli tudi v svojo domovino. Spočetka so se zadovoljili z ozkimi purpurnimi obrobi na oblačilih,

v času Julija Cezarja

pa ni luksuz v tem oziru poznal že nobene meje več. Bogataši so počivali samo na škriatu in na zadnje je bila razsipnost v tem pogledu tako velika, da so imperatorji izdali prepoved glede uporabe škrlata, ki so ga smatrali za svojo posebno pravico, in te prepovedi so izvajali s takšno strogostjo, da se je umetnost barvanja s purpurjem počasi izgubila.

Nič manj razsipni niso bili takratni ča-
si, kar se tiče

obmiznih užikov.

O Kleopatrinu je znano, da je pri neki po-
jedini raztopila svoje bisere, ki so veljali milijone, v kisu in jih popila. Lukul je postal po vojni požrešni sladokusnosti pravi pojem. Bogataši so tedaj med seboj kar tekmovali, kdo se bo postavil z najboljši ne-
navadnimi in najdražjimi jedmi.

Možgani novej in jeziki
slavčkov

Jim še daleč niso zadostovali. Najslajnejša
vina so mekali z dišavami.

Podobno je bilo 1500 let pozneje. To je
bil čas Burboncev, ki se je začel z Ludovikom XIII. in dosegel svoj višek z Ludovikom XIV. Pri neki slavnosti, ki jo je Ludovik XIV. priredil 1698. perzijskemu poslaniku, se je obelkel v plašč, ki je bil obrobljen z demanti v vrednost nad 150 milijonov dinarjev. V posebn

umetno izdelani skrinji
je hranil najrazličnejše dragulje v takšni
zmožini, da bi se v njih v resnici lahko

kopal. Pohištvo v gradu Oironu je bilo posuto z demanti. Dame Ludovikovega dvora so nosile tako široke ogrlice, da so jim pokrivala skoraj vsa prsa. Bogate španke so nosile

uhane, ki so viseli do kolien.

Na teh uhanih so bile pritrjene ure in dragulji. V gradu Dubarryje v Lucienesu so bile shranjene dragocenosti v omari, ki je veljala sama milijon dinarjev. Služabniki so ukradli ta zaklad in so jih prišli v Londonu. Našli so pri njih 140 velikih demantov, 700 briljantov, 300 velikih biserov, razen tega nešteto okrasov iz zlata.

A NEKDOTE

John D. Rockefeller starejši je kot star mož obiskal farmo, na kateri je bil vzreval. Farmer ga je prijazno sprejel. Ko sta sedela po čaju s smotiko na verandi, je začel farmer nenadno tožiti, kako slabi časi in kako nujno potrebuje za neko plačilo 200 dolarjev. Rockefeller, ki mu je bil obraz med njegovo tožbo postal hladnej, je izvil denarnico, položil na mizo 2 in pol dolarja ter dejal s stisnjenimi ustnicami: »Čaj je bil izvrsten!«

Kirur Mikulič se je pripravil na operacijo imovite dame. Možu bolnice, ki je čakala na operacijo, pa se je zdelo vsota, ki jo je zahteval kirurg za svoj poseček previsa in je naslovil na profesorja vprašanje, če ne bi izvršil operacije za polovično ceno. Mikulič je na to odgovoril: »Zakaj pa ne — stori se lahko tudi to, samo s topim nožem...«

VSAK DAN ENA

»Ali naj izdelamo suknjo malo v pasu
stajanje?«

(Gledano Tega)

Srečke so dospele.

Glavno zaključno žrebanje državne razredne loterije V. razreda 38. kola se prične 12. avgusta in bo trajalo do 9. septembra. V tem razredu bo državna razredna loterija izplačala svojim igralcem 56 milijonov 946 tisoč dinarjev.

V interesu vsakega naročnika je, da srečke pravočasno obnovi. Na razpolago je še tudi velika izbira srečk za nove naročnike. Ne zamudite prilike — nabavite si srečke čimprej! Tudi Vas čaka sreča. V najsrečnejšem slučaju lahko zadenete na eno srečko 3.200.000 din. Srečke bodo novim naročnikom naprodaj ves čas med žrebanjem, dokler bo trajala zaloga.

Cena srečk v prvem razredu: 1/1 1000.— 1/2 500.— 1/4 250.—

Priporoča se Vam glavna kolektura državne razredne loterije

„VRELEC SREČE“

ALOJZIJ PLANINŠEK, Ljubljana

Beethovnova 14. Telefon 35-10

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod.)

»Nič več se ne menim za politiko«, je rekel bivši vohun »srečno in mirno živim samo tedaj, če so ti vse politične zadeve deveta skrb. Izbrisal sem, kar je bilo. Stori tudi ti tako, sinko! Ostani tu, poišči si delo in ne zapravljaj svojih najlepših let.«

»Črkostavcu se je kar inako storilo. »Saj res«, je pomislil. »Najlepša leta zapravljam, življenje postavljam na kocko — ali mi je treba? Tako lepo bi lahko živel... Zakaj se nisem že pred nekaj tedni vrnil domov? Pred to nesrečno zaroto, ki me bo pogubila! Morda se še lahko umaknem...« Razburjen je tekal okrog in s solzami v očeh pomišljal: »Morda se še lahko umaknem...« A tedaj so se pokazale pred njegovim notranjim očesom fanatično stroge Principove oči in posmehljive, ošabne oči Trifka Grabeža. Pomislil je: »Ne morem nazaj. Ne gre, da bi njuna obveljala, ne gre, da bi smela ošabnežiti trdit, da je bilo njuno slabo mnenje o meni upravičeno. Ne zatajim se na Vidov dan.«

Princip je takoj po prihodu obiskal učiteljskega kandidata Danila Ilića. Že dolgo se nista bila videla. Cislala sta drug drugega, hkratu sta pa drug drugemu v mislih očitala preveliko, nespametno častiljenje. Principov sum je bil upravičen. Strindvadjsetletni Ilić se je branil prepustiti gimna-

ziju vodstvo. »Mar bi bila ta dijaka ostala v Beogradu — sam bi bil opravil z nadvojvodo«, si je mislil plavalasi, mršavi učiteljski kandidat. »Princip je odločen dečko; kar je res, je res. A zakaj mora biti prav on vodja vsega podvzeta? Jaz sem starejši in izkušenejši. Ne morem mu priznati, da bi bil več od mene. Fantje, ki sem jih tukaj zbral, ostanejo pod mojim vodstvom in nadzorstvom. To si takoj izgovorim.«

»Gavro«, je rekel, »zbral sem že nekaj pomočnikov, ki bodo, oboroženi s samokresi, stali na Vidov dan v špalirju.«

»Gimnazijec?«

»Da, dijakov. Z učiteljskega, iz trgovske šole...«

»Kateri so?«

»Poznaš jih vse. Djukić, Čubrilović, Popović, Zagorac, Perina...«

»Kaj niso še otroci?«

»Da. Po šestnajst, po sedemnajst let. A saj tudi ti nisi mnogo starejši.«

»Znajo ravnanj z orožjem?«

»Da.« (Ta »da« je bil zelo negotov.)

»Meni je prav, če so le zanesljivi in če znajo molčati. A mnogo sovedcev ni dobro imeti. Vsaka neprevidna beseda...«

»Zanesi se name. Jaz nosim odgovornost.«

»Lepo, Danilo. Upam, da ne bo nobenemu izmed njih treba streljati; postavil se bom tako, da mi nadvojvoda ne uide. Prej pa imamo še težko nalogo: prenos orožja, ki je ostalo v Tuzli.«

»To oskrbim jaz.«

»Krasno, Danilo. Pištole in bombe ležijo v Tuzli na podstrešju Miška Jovanovića, ki je siten stric in velik bojazljivec. Dogovorili smo se za znamenje: če mu pokažeš odprto škaflo cigaret, Štefa-

nija, ti izroči orožje. Ako bi se iz strahu obotavljal, mu zagroziš z ovadbo.«

Dne štirinajstega junija se je odpeljal Ilić v Tuzlo. Brez neizgovornosti je prinesel pištole in bombe v Sarajevo, noben policijski vohun ni uganil, kaj je bilo v sladkorni škafli, ki jo je imel nervozni, plahooki učiteljski kandidat pod klopjo, noben vohun ga ni ustavil, ko je zvečer s škaflo pod pazduho hitel proti domu. Matere na srečo ni bilo doma. Z drhtečimi rokami je skril škaflo pod svojo posteljo. Porinil jo je globoko k zidu. A kaj, če bi mati pomivala tla, odrinila posteljo in našla škaflo? »Pred Vidovim dnem ne bo pomivala«, se je potolažil. »Preveč dela ima pred Vidovim dnem, mnogo perila mora oprati.«

Mati je prišla in vprašala: »Zakaj sedi v temi? Ustrašila sem se, nisem vedela, da si doma.« Prižgala je luč. Ilić je trepetal. Siloma se je moral premagati, da je zatajil trepet. »Kaj delam?« je pomislil. »Kaj delam, nesrečni! V materinem stanovanju skrivam bombe. V materinem dihu skrivam črn naklep, ki jo bo umoril. Ona ne preživi tega, da me obesijo. Blazen sem. Vsi smo blazni, Gavro in Trifko, najbolj pa jaz. Onadva sta vsaj še nezrela dečka, meni je pa štiri in dvajset let, odrasel človek sem in moram vedeti, kaj delam. Kaj bomo dosegli z atentatom? Nadvojvoda bo mrtev, toda njegova smrt nas ne bo osvobodila. Mene obesijo, prav, to sem vedel že tisti mah, ko se je načrt porodil. A komu bo moja smrt v korist? Nikomur ne bo v korist, še okrutneje bodo ravnali z našimi brati kakor doslej. Orožništvo in avstrijska vojaščina se bosta znašla nad njimi, po vsej deželi bodo postavljali vešala, vso srbsko mejo bodo okrasili z vešali... Takšen bo uspeh. In to bo vse.«

»Na zrak se pojdem, mati«, je rekel. Šel je na cesto, iskal Principa in ga našel.

»Imaš orožje?« je tiho vprašal Princip.

Ilić je prikimal.

»To me veseli«, je šepnil Princip in stisnil Iliću roko. Ilića je zamrazilo vkljub topli junijski noči.

»Čuj, Gavro«, je rekel z zatikajočim se glasom, »bolje bi bilo... da ne bi storili tega. Ni prav, da storimo! Blazno je. Čas še ni dozorel, nikomur ne moremo koristiti, niti če nam vse uspe. Avstrijci se bodo strašno maščevali. Z nami vred bodo obesili mnogo nedolžnih, naše matere in sestre bodo metali v ječe, to bo uspeh, nič drugega ne. V Sarajevo bodo proglasili naglo sodbo, Potiorek bo dal usmrtiti vsakega desetega ali nemara vsakega drugega moža, ki je sumljiv protivavstarijskega mišljenja, to bo vse, kar dosežemo. Misliš, da se bo v vsej Bosni le ena roka vzdignila zoper Potioreka? Ta Jovanović v Tuzli, ki nam je hranil orožje... rekel si mi, da je strahopetec, a še si povedal premalo. In ne samo on: tam so vsi takšni...«

»Dovolj!« je vzrotil Princip. Jeza ga je dušila.

»Konec!« je tiho, strastno nadaljeval; srd mu je drhtel v vročem glasu. »Ne maraš pomagati, torej ni treba, da bi pomagal. Kdor nima poguma, tistemu ni treba pomagati.« V glasu mu je zazvenel porog. »Že ko je šlo za Potioreka, se nisi obnesel; ne presenečaš me. Tvojim otrokom tudi ni treba pomagati, vsa ta družina je povsem odveč. Midva z Grabežem zadostujeva. Kaj bo pozneje, nama nič mar; kar se nama zdi prav, to storiva. Sicer pa ni res, da bi bilo mnogo bojazljivcev, kakršen je Jovanović. Ravno iz Tuzle prihajajo najboljši borci.«

Mali oglasi

Letovišče

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 10 zmesek 17 din

Staroznana gostilna M. Kopeck na najvišji točki Slov. goric v Mariboru. Srečno se priporoča izletnikom. Nova avtomobilska cesta, krasen razgled, dobra postrežba. 17665-38

G. I. Rotman:

S Pegazom — okrog sveta

105

Strah in groza ga je bilo pogledati! Črna umazanja je kar curjala od njega. In dasi je javkal: »Nedolžen sem!« so ga vendar skozi vse mesto gnali na policijski urad, uklenjenega, kakor da bi bil največji hudodelec.

106

Policijski komisar je ropotal kakor huda ura, a vse je šlo tako hitro, da gospod Vrtačnik ni utegnil zapopasti, kaj mu hoče. Razumel je le, da gre za tisto, kar so bili nagodili v Augsburgu; ni čudo, da so se mu tresle hlače!

KDOR ŽELI

pocen v zdravem gojenem zraku preživi ti počitnice naj priše na Albert Murra Bohinjska Bistrica. Pension dnevno po osebo s štirikratno obroki, vključno z vsemi takami in kopališčem. Pension »Biserica Sv. Jakov Šiljeva«. 17665-38

Opremljeno sobo

poleg vode in gozda, v romantičnem kraju za potnišnic po nizki ceni odda Jenko, Seničica 16, Medvoje. 17714-38

G. I. Rotman:

S Pegazom — okrog sveta

105

Strah in groza ga je bilo pogledati! Črna umazanja je kar curjala od njega. In dasi je javkal: »Nedolžen sem!« so ga vendar skozi vse mesto gnali na policijski urad, uklenjenega, kakor da bi bil največji hudodelec.

106

Policijski komisar je ropotal kakor huda ura, a vse je šlo tako hitro, da gospod Vrtačnik ni utegnil zapopasti, kaj mu hoče. Razumel je le, da gre za tisto, kar so bili nagodili v Augsburgu; ni čudo, da so se mu tresle hlače!

Morsko letovišče

v lepem mirnem kraju ob morju, od Suške oddaljen 1 uro vožnje s parnikom. Prvovrstna dunajska kuhinja. Pension dnevno po osebo s štirikratno obroki, vključno z vsemi takami in kopališčem. Pension »Biserica Sv. Jakov Šiljeva«. 17665-38

Priporočila se leto-

višje in kopališče (VO SORI). Gorenja vas, Poljanska dolina. 14244-38

Morje v avgustu

ribolov, kopanje, čolnarjenje, prvovrstna oskrba vse din 40. Pension Maribor, Sv. Jakob, Šiljeva 1 uro od Suške. 17669-36

Letoviščarjem

se priporoča najboljši letoviščar, ki je prišel v Pojane nad Škofjo Loko. 17782-38

Kampa, kam?

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 10 zmesek 17 din

Pasji so dnevi tople noči mladina ti drevi pri nas se vrti. Gostilna KRAMAR 17817-18

Gostilna Martinc

Zg. Šiška Danes prvovrstna godba! Fina vina! Ocvrte piške! Plesna dvorana! Senčnat vrt. 17841-18

Danes pridite

v gostilno k Panju, v Vegoovo ulico 10, kjer se boste najbolje in najceneje zabavali. Toči se priznava izborni dolenjski ovček, in tina štajerska sortirana vina, ob vsakem času razna topla in mrzla jedila, danes in vsek večer igranje klavirja, petje, balneološki, biljard itd. za to pridite vsi in vse, ter ob vsaki priliki zahajate le k Panju v Vegoovo ulico 10, kjer se dno vabi in se toplotno priporoča TONE HUČ. 17880-18

V gostilni Putrih

Danes nagradni ples. Lep senčnat vrt. Vljudo vabljeno. 17941-18

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 10 zmesek 17 din

2 starejši delavki

sprejme Dravsko intendentsko službo za kranje vrč. Informacije v upravi Slagalšta, Kodeljevo, od 8.—12. 17640-1

Pestunjo

stara 15 do 17 let sprejme k malemu otroku takoj. Angela Plevel, Poljane 40. St. Vid nad Ljubljano. 17724-1

Spretno modistko

sprejme salon Ivanka Stegnar, Stritarjeva 9. 17235-1

Perfektno kuharico

z večletnimi izkušenj v dobri, večji gospodski hiši sprejemam takoj ali 1. septembra. Ponudbe s prepisi pričevanj na ogl. odd. Jutra pod šifro »Zdrava«. 17638-1

Pomivalstvo in mlajšo moč

za vsa hišna dela, potrebna za takoj. Restavracija Kokalj, Trbovlje. 17613-1

Železostugar

dobi delo, Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Strokovnjak«. 17608-1

Oskrbnik - kmetovalec

z ženo dobi mesto za kompletno posvetbo na Dolenjskem. Pogoj: dober sadjar, živorejček, vinogradnik in gospodar. Ponudbe z na vedbo dosejane dela na ogl. odd. Jutra pod »Pošten oskrbnik«. 17595-1

Restavracijskega kuharja ali kuharico

in slaščičarja, izčemo. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Letošnje nametnice«. 17576-1

Mehanika

za pletilne stroje sprejme takoj Janko Novak, tovarna pletenja, Radovljica. 17563-1

Več natakarić

dobre servise, sprejme za kongresa gostilna »Sestica«. 17644-1

Za Maribor in Celje

izčemo višjega uradnika za zunanje posle, z dobrih nastopom. Ponudbe pod »Stalni zaslužek, Beograd, poštni predal 968. 17699-1

Kuhar ali kuharica

provrstna moč za veliko restavracijo se sprejme takoj, letos dobi službo tudi pomočnik kuharica. Naslov v vseh posl. »Jutra«. 17662-1

Krznarskega mojstra

res prvovrstnega, samostojnega strokovnjaka za vsa krznarska dela sprejme pod zelo ugodnimi pogoji Krznarska radnja »Kamčatka«, Beograd, Knežev spomenik št. 3. 17734-1

Stalno službo

kot spediter dobi, kdor ima veselo do šofiranja. Kavcije in nemščine zmožni imajo prednost. Ponudbe na podruž. Jutra v Slovenem gradu pod »1. avgusta«. 17739-1

2 starejši delavki

sprejme Dravsko intendentsko službo za kranje vrč. Informacije v upravi Slagalšta, Kodeljevo, od 8.—12. 17640-1

Kapelnik za godbo

na pihala dobi službo. — Prednost imajo zmožni voditi dramatično in petje. Delavsko glasbeno društvo »Papirnatice«, Sladki voh P. St. Ili, Slov. gorice. 17741-1

Več kovaških pomočnikov

izurjenih za razno orodje (sektor, kramponi, motik) samo šmidarje in loharje, sprejemamo Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Izurjenje«. 17711-1

Krojaški pomočnik

za boljša velika dela in vajenec z vso oskrbo, dobi takoj odd. Jutra pod »Krojač, Mariborska cesta 20 Celje. 17651-1

Dva kotlarska pomočnika

sprejme takoj D. Glumac, kotlarske, Celje, Pred gorjo. 17792-1

Tkalskega mojstra

večletno prakso, ki se razume v Jacquard razboje, išče beogradskega, industrija za takoj. Ponudbe z oznako dosejane službovanja na PUBLICTAS, Zagreb, pod br. 53845. 17766-1

Kletarja

folanega strokovnjaka, išče hote »Srpski kralje v Beogradu za skrbstvo hotelske kleti in vodstvo ekonomske v vinogradu. Pisane ponudbe na direktoriju hotel »Srbski kralje v Beogradu. 17765-1

Kovaškega pomočnika

samostojnega in vajenca sprejemam takoj. Uliat Vinko, Jesenice, Gospodarska c. 45. 17769-1

Dva krojaška pomočnika

sprejme takoj Smrke Alojz, Žužemberk. 17770-1

Krojaškega pomočnika

solidnega, zmožnega vseh velikih, tudi damskih del, starejši moč sprejemam. Nastop takoj, delo stalno. — Ivan Gogala, Jesenice. 17768-1

Natakarića

popolnoma izveščana — zmožna, tudi nemščine dobi s 15. septembrom stalno službo. Ponudbe na restav. Merc, Sevnica. 17658-1

Frizerko(ja)

dobro verzirano v trajni se leni in vodni ondulaciji, sprejemam v stalno nameščenje proti dobri plači. — Vasile Božidar, Brežice. 17696-1

Več sodarskih pomočnikov

za veliko delo sprejme takoj sodarstvo. Roman Strazišče pri Kranju. 17691-1

Čevljarkega pomočnika

in šeparico za boljše dela sprejemam akol po do govoru za stalno delo. Sprejemam tudi vajence in vajenke za čevljarstvo. Trahtnik Joško Kocelj. 17683-1

Mlajšega hlapca

vajenega vseh del sprejemam, ki je imel 1 konju v službi. Služba je stalna u govoru. Josip Razbojček, u govoru in gostilna Trbovlje. 17728-1

Šiviljsko pomočnico

sprejemam. Naslov v vseh poslavl. Jutra. 17718-1

Prodajalka

z večletno prakso v ma. nakupni, stara ne pod 25 let, dobi mesto za ljubljano. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prvovrstna«. 17710-1

Tehnika

stavnega ali dobrega risarja, oba tudi: nedovoljeno le lo sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sposobena«. 17807-1

Trgovski pomočnik

po močnos izurjen v je leznini ali pa z manipulacijo pri jaci dobi mesto v večji trgovini na delati. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Marljiv 767. 17679-1

Modistko

pomočnico in modistko prodajalko takoj sprejme salon Chic, Ljubljana, Wolfova ulica 3. 17696-1

Izkušene mojstre

za karde flajere in predilnice za našo moder no urejeno predilnico bombarda v Pančevu po trebutemu. Ponudbe s prepisi pričevanj poslati na Prva podunavska predilnica pamučnega predila i konca a. d. Pančev. 17643-1

Frizerko

samostojno, sprejemam takoj Plačam dobro. Hribar, Medvode. 17757-1

Služkinjo

sprejemam. Nastop lahko takoj. F. Lužnik, Mlek. Šk. Loka, kolodvor. 17791-1

Postrežnica

se sprejme. Hirska ulica 29 II nadst. desno. 17803-1

Prvovrstna pletiljo

s strojem za jopice sprejemam. Vsa okraja v hiši. Zglašiti se v mekarni Tr. taška c. 88. Vič. 17801-1

Trgovskega pomočnika

vojačine prostega zelo dobro prodajalca posebno v manufakturi sprejme takoj Rudolf Dergan, trg. z meš. blagom, Laško. 17783-1

Zanesljivo gospodinjstvo

ki se razume na vsa hišna dela, zna kuhati in čistiti ter se razume na telenjati, sadni in sve telenjati vrt in na reko koki sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zdr

Proti debelosti
uporabljajte neškodljive
SLATINSKE TABLETE
za hujšanje

sestavljene iz naravnih mineralnih soli in rastlinskih ekstraktov

Protizvaja: Apoteka
Ljubljana.

V vseh lekarnah 200 tabl. din 69.—, 100 tabl. din 39.—, 50 tabl. din 24.—

SLATINSKE TABLETE

Reg. br. 14.213/34

Absolventka
4 razr. srednje šole z malo maturi, ki ima 1 in pol leta pisarniške prakse iz primerne mesta. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Strojarske«.

Visokošolec
tehnik, veštrarsko uporaben, trezen, resnega in pripravega nastopa, perfektno obeh državnih jezikov, nemščine in francosčine v pisavi, bel primerne začasne ali stalne službe. V pošto pride tudi širše zastopstvo. Cenji. Ponudbe pod »Spretni - ambiciozni«.

Absolventka
trg. tečajarja
zelo brezplačno praktično v pisarni. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Začetnik«.

Natakarica
dobra, samostojna in poštena ženska mesto v bolj ali manj gostilni. Ponudbe na o. odd. Jutra v Mariboru pod »Poštenje«.

Trgovski pomočnik
mlad, izvešan in mehanično stroji zelo spretni in pošteno. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Vestni 888«.

Mesto šoferja
Bžem proti nagradi dve sto din. Zmožen sam avtomobilski popravil. Sem vreden in zanesljiv. Ponudbe na o. odd. Jutra v Trzinu pod »Zvesta«.

Mizarski delovodja
samostojen, menja službo. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Večji obrate«.

Gospodična
sprejme kakršnokoli službo. Zna slovensko, italijansko, nemško, francosko in v vseh poslovalnicah. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Marjita 22«.

Absolventka
trg. šole
ki ima veselje v pisarni večje ali manjše podjele, stroje, stenografijo, knjigovodstvo, slovenščino, slovakščino, in precej nemščine. Nastop takoj. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Poštena začasnica«.

Slaščičarski pomočnik
mlad, pošten in marljiv žele službe. Nastopi 1. avgusta. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Mesto inkasanta
ali slično za mesto Ljubljane. Iste krepke absolutne kmet. šole z visoko ga. rancijo. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Zanesljivi inkasante«.

Vajenci (ke)
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 5 din znesek 17 din

Meš. trgovina
sprejme vaje. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Vajenci«.

Učence
v trgovino z mehanim blagom se sprejme za 28. Ljubljana, Vodovodna c. 28.

Vajenka
sposobna in skrbna za sooblikovno delo. Zgleda se na stanovanju v Ljubljani. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Vajenka«.

Vajenka
z mehanim blagom v Ljubljani sprejme za 28. Ljubljana, Vodovodna c. 28.

Učence
z mehanim blagom v Ljubljani sprejme za 28. Ljubljana, Vodovodna c. 28.

Vajenka
sposobna in skrbna za sooblikovno delo. Zgleda se na stanovanju v Ljubljani. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Vajenka«.

Vajenka
z mehanim blagom v Ljubljani sprejme za 28. Ljubljana, Vodovodna c. 28.

Vajenka
sposobna in skrbna za sooblikovno delo. Zgleda se na stanovanju v Ljubljani. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Vajenka«.

Vajenka
z mehanim blagom v Ljubljani sprejme za 28. Ljubljana, Vodovodna c. 28.

Vajenka
sposobna in skrbna za sooblikovno delo. Zgleda se na stanovanju v Ljubljani. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Vajenka«.

Vajenka
z mehanim blagom v Ljubljani sprejme za 28. Ljubljana, Vodovodna c. 28.

Vajenka
sposobna in skrbna za sooblikovno delo. Zgleda se na stanovanju v Ljubljani. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Vajenka«.

Vino
dobro rdeče, staro, nudi dokler zaloge po ugodnih cenah Ivan Ivan hovar Koprivnica pri Rajhenburgu. 17580-33

Sadje
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 5 din znesek 17 din

Slive za žganjekuho
vsako količino, po povolnosti cenah Mijo Babič, Karič. 16611-34

Prodaja
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 5 din znesek 17 din

Drva
raznih vrst cepanic, vagonovske pošiljke kupim. Pon. označeno količino, takoj pošljite na Publicitatis, Zagreb, Hila 9 pod »53788«.

Česke ploščice
za oblogo stropov, kopalnic, mesic in najceneje. V Trzinu Anton Kovač, 32. Ljubljana, Viteza c. 3. Telefon 33-57. 16647-6

Apno
prima, belo, komadno, zelo mastno, z dvimi žgano, prodaja stalno na vagonih. Apnenica Dobropolje. 16625-6

Žaganje za peči
in stanovanje iz telesa lesa, visoke kurne, vrednosti, dobavitelj, dokler traja zloga REMEC CO., tovarna stolov, Duplica, Kamnik. 17629-6

Telefonska centrala
prav dobro ohranjena, za 4 zunanje linije in 20 aparatov, tipa »Standard«, ugodno napredaj. Remec CO., Duplica, Kamnik. 17543-6

Parketne odpadke
ugodno prodaja Ivan Škrlj, tovarna parketov, Metelkova ul. 4, telefon 22-44. 249-6

Zastopnik (ci)
nudi dnevni zaslužek 200 do 600 din, potrebno za prejem blaga 600 din. Ponudbe na o. odd. Jutra v Mariboru pod »Vsak kupec«.

Potniki
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 5 din znesek 17 din

Trgovski potnik
avto vozač ki govori več jezikov povsod dobro vpeljan isče primerno namestitev. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Vojna«.

Sopotnika
za slovenstvo z manjšo kolekcijo kilometraž po ceni avto nov, isčem. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Očelje«.

Strešne opeke
stare, več tisoč kom. in električno vodno črpalno prodaja Podbevšek, Devica Mar. v Polju. 17692-6

Otroški tričiki
dobro ohranjen kupim. Florjanska 40. 17208-6

Čevljarski šivalni stroj
dobro ohranjen cilindrični prodam. Glince c. IX-8. 17627-6

Kadi za zelje
rabljene prodam. Glince IX-8. 17628-6

Brivski inventar
komplet 3 ogledala, omarice, stole, dobro ohranjeno parjena bukovina, poceni prodam. Branko Cerjak, Gosposvetska 7. 17758-6

Otroški voziček
športni, zelo dobro ohranjen napredaj. Golob, Breg 20. III., od 8-10. ure. 17806-6

Sportni voziček
skoraj nov prodam. Seliskar Stanko, Savska c. 1. vis a vis skladišča Stavb. družbe. 17804-6

Plinski štedilnik
dobro ohranjen poceni prodam. Ivanka Penko, Tyrševa 69, mekarna. 17775-6

Otroške vozičke
v veliki izbiri in najugodnejše kupite pri BANJAI, Ljubljana, Miklošičeva c. 20. 17797-6

Kuhinjska kredenca
poceni na prodaj. Glince c. I. šte. 2a pridružiti. 17811-6

Plinski rešo
s 3 krogi, prodam. Ogled Murnikova 24. 17826-6

Vrtno stole
zložitve, nove, poceni prodaja Tribuč, Trška 42, telefon 2605. 17835-6

Akumulator
za motorno kolo prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17851-6

Zasipnega materiala
ilovico, zemljo, oddam večjo količino. — Furlan, Rimska cesta 6. 17914-6

Bukove cepanice
la, zimska sečnja, 100 klast. prodam pri Stični ob banovinskih cestih. Poizve se pri apnenici Dobro polje. 17943-6

Dva blagajni
veliki, težki, originalni, za napredaj. Tanc. visoka 1,77, široka 1,20, globoka 0,54 m; Wertheim: visoka 1,97, široka 1,20, globoka 0,78 m. Poizve se v pisarni dr. Pegana. 17877-6

Mamice
Prav lepe vozičke, sportne in globoke poceni kupite (stare jemljemo v račun), pri »Promete« (nasproti križanske cerkve). 17890-6

Inventar
steleže za manufakturno, izlobozne omarice, tehtnice, uteži, tricikli, pe tolejske sode, steklene balone, parni stroj, električne črpalke, električno prenosno dvigalo, — stroje za izdelovanje metel, elze, ročne vozičke, peči itd. napredaj pri Gospodarski Zvezi v Ljubljani, Tyrševa 29. 17935-6

2 lončeni peči
in emalirano kopalo banjo vse dobro ohranjeno, prodaja ugodno: Jos. Rollina, Ljubljana, Aleksandrova c. 3. 17944-6

Fotografski atelje
primeren za delo, s kompletno zastaviteljo, prodaja ugodno: Josip Rojce, Ljubljana, Aleksandrova c. 3. 17943-6

Zeleni kamen
Gradbeniki, arhitekti, izdelovalci sadnih mlinov, različne kamene in valčke pri Ribizel, Šmartno ob Paki. 17978-6

Berkel tehniko
takoj ugodno prodam. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Dobro ohranjena«.

Kupim
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 5 din znesek 17 din

Dvosobno stanovanje
lepo, oddam s 1. septembrom. Naslov: Karol Blajnar, kavarinar, Ljubljana. 17677-6

Tricikel
dobro ohranjen, kupimo. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Do 250 kge«.

Dobavo 45 m² drv
razpisuje Upravni odbor Oraznovega dijalskega doma v Ljubljani. Pogoji so na vpogled pri hišniku v Wolfvo ul. 17672-6

Stavbno vintu
(granik) kup sodarsko: Homan, Stražišče pri Kranju. 17720-7

Prazne sode
od 600 do 6000 l, kupimo. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Plačamo takoj«.

Auto, moto
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 5 din znesek 17 din

Tovorni Ford
na bencin in ogelje, ugodno prodaja Tomc, Motavče. 17607-10

Gasilski avto
(1 in pol tonski Ford) dobro ohranjen, poceni prodam. Karosirja za motor kolo in 18 oseb, prodam ali dam v račun za novi ali dobro ohranjen tovorni, poltovorni avto ali limuzino. Senčar M., Stritarjeva ul. 17587-10

Motorno kolo
Sachs motor 98 ccm, poceni prodaja Nova trgovina, Tyrševa 36, nasproti Gosposvetske zveze. 17560-11

Opel
luxus 4 sedelci, v zelo dobrem stanju zamenjam za nov, novejši tip. B. Strupelj, Sv. Peter v Savinjski dolini. 17680-11

Motor s priklopo
Harley Davidson, 1200 ccm v zelo dobrem stanju, nov je tip zelo ugodno napredaj (tudi za odplavljanje) prodaja, zastopstvo avtomobilov, Zagreb, Podvojniak 17674-10

Limuzino
malo, rabljeno, nove tipe, poraba 8 lit. kupim. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Solidno 767«.

Avto Super
v skro novem stanju ti pa 1938 zelo poceni prodam. Naslov: Penci Martin, Bata, Murska Osibota. 17585-11

Avtomobile
tovorne osebine in avto buse, dobro ohranjene vseh lakosti, kupite najceneje pri O. ŽUPK, zastopstvo Krupp Ljubljana, Tavčarjeva 11. 17555-10

Puch 250 ccm
športni model, izborna ohranjen takoj prodam. Sv. Petra c. 21-23 zadnja hiša. 17847-10

Tovorni avto
en in pol tonski ugodno prodam. Ljubljana, Dolenska cesta 48. 17945-10

Avto Olympia
cabriolet, malo vožen, ugodno prodaja Trj. Tyrševa c. 37b, Poštni dom. 17923-10

Avtomobilisti
Ako hočete ohraniti Val motor in doseči dolgotrajnost Valzga vozila, uporabljajte edino le originalno penzativansko Automobile Selectol Oil AF - BB. Zahvalite to olje povsod. Glavna zaloge: Bazar Oil Service A. HMELEK, Tyrševa 35a. Istotam vedno v zalogi vsa strojna cilindrska olja, tovalne masti, avtomati, dy namo olje, hladilno olje, repično olje, ricinus olje, parafin, vazelin, bencin, Diesel-nafta, petrolej. 17874-10

Prikolica
original Steib, lahka, sportna, skoraj nova, ugodno prodaja. Celovška c. 42, dvorišče. 17924-10

Motorno kolo
98 ccm, 125 ccm ali 198 v brezhibnem stanju, kupim. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Brezhibni motokole«. 17918-10

Avto
mer. Ford (Cabriolet), v prav dobrem stanju prav ugodno prodaja trgovina Zvab, Slov. Javornik. 17898-10

Opel Kadett
v brezhibnem stanju, nov, ugodno prodam. Ploščič, Aleksandrova c. 7-II. 17905-10

Avto
Chevrolet, limuzina, 6-cilindrska, v brezhibnem stanju, generalno popravljen, prodam za 12.000 din. Lidenik, Karlovac, Banja 18. 17747-10

Poltovorni avto
znatke Chevrolet, v dobrem stanju, napredaj zelo poceni. Poizve se: Stražar, Na klancu 1, Ljubljana. 17953-10

Opel Kadett
v prav dobrem stanju na prodaj. Vprašati Golob, Celje, Cesta na grad. 17950-10

Ilo motor
125 ccm skoraj nov, napredaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17959-10

Eleganten Ford
Eifel, 4 sedelci limuzina, najnovejši tipa, malo vožen, garantiran brezhiben, prodam. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Eifel - go-tovina«. 17951-10

Prodaja
motor Ariel 250 ccm, — OHV in Rudge 500 ccm OHV superport tuta za dirke. Viktor Skopce, Ljubljana, Glince c. V št. 14. 17928-10

Motorno kolo
Phänomen Sachs 98 ccm brezhiben, kot nov, vožen 1200 km, ugodno napredaj. Pernel, Hrenova 14, Ljubljana. 17940-10

Motorno kolo
znatke »Mille« Saksov motor ugodno prodam, Ljubljana, Dolenska c. št. 48c. 17946-11

Hladilnik
v dobrem stanju, za tovarni avto Chevrolet, — tipa 1934, kupim. Poudbe na o. odd. Jutra pod »Chevrolet«. 17985-10

Avto Skoda
odprt, 3 sedelci v brezhibnem stanju se prodaja za Din 10.500.— Ogled vsak dan od 7-8 zvečer v mehaniki: delavnici Mirko Rome, D. M. v Polju. 17831-10

4 cil. tovorni avto
v dobrem stanju zelo poceni na prodaj. Zelo pripraven. Poizve se v Vodmatkem trgu 4. 17853-10

Kolesa
prvotnostni znamk z garancijo kupite najceneje v trgovini Triglav na Resljevi 16. 17863-11

Odlična kolesa
znanih znamk res najceneje dobiti pri »Tehniku« BANJAI, Miklošičeva c. 20. NJAI, Miklošičeva c. 20. 17796-11

Kolesa
nova in rabljena se vam za rez izplača kupiti pri Prometu, nasproti Krizanske cerkve. 17888-11

Kolo
prodaja za 550 din. Poizve se: Poljanska c. 13, hišnik. 17980-11

Sportno kolo
popolnoma novo zelo ugodno na prodaj pri Rebecu, Tyrševa 71. 17822-11

Limuzino
malo, rabljeno, nove tipe, poraba 8 lit. kupim. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Solidno 767«.

Avto Super
v skro novem stanju ti pa 1938 zelo poceni prodam. Naslov: Penci Martin, Bata, Murska Osibota. 17585-11

Avtomobile
tovorne osebine in avto buse, dobro ohranjene vseh lakosti, kupite najceneje pri O. ŽUPK, zastopstvo Krupp Ljubljana, Tavčarjeva 11. 17555-10

Puch 250 ccm
športni model, izborna ohranjen takoj prodam. Sv. Petra c. 21-23 zadnja hiša. 17847-10

Tovorni avto
en in pol tonski ugodno prodam. Ljubljana, Dolenska cesta 48. 17945-10

Avto Olympia
cabriolet, malo vožen, ugodno prodaja Trj. Tyrševa c. 37b, Poštni dom. 17923-10

Pisalni stroj
portable, dobro ohranjen se kupi. Ponudbe z navedbo znamke in cene na Pisalni. Zagorje 18. 17829-20

Anker
šivalni stroji! najmodernejši, s tovarniško garancijo na šivalne in krojaške stroje, stroje in braševalne, tu di rabljene s okroglim cilindričnim od 300 din na prejš pri Triglav, Resljeva c. 16. 17862-29

Dva šivalna stroja
Singer, 1 levoručni šivalni stroj, 1 desni s okroglim cilindričnim po ceni prodaja Jakovec, Studeneč 26, D. M. v Polju. 17833-20

Štirje Pfaffovi
in več Singerjevi in raznih drugih šivalnih strojev se poceni na prodaj pri: žanske cerkve. Stare vramemo v račun. »Promete«, (nasproti križanske cerkve). 17889-29

Pohištvo
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 5 din znesek 17 din

Salonsko garnituro
lepo, radi selive prodam. Istotam prodam dobro ohranjen klavir po nizki ceni, in čoln. Naslov v o. odd. »Jutra«. 17618-12

Malo rabljene trgovske opreme
edilnice, spalnice, nove španske spalnice in razno drugo pohištvo zelo ugodno napredaj. Ogleda se pri tv. Ivan Matkovič, Ljubljana, Tyrševa 12, dvorišče. 17-11-12

POHIŠTVO
tudi na obroke. Za stanovanja, trgovske opreme in hotele dobiti najhitreje v največji naši pohištvo. Spalnice te od 1800 omare od 1000 postelje od 100 kuhinjske opreme 750 kuh. kredence od 450 nočnici od 190 nreže od 85 stumane od 500 »začni« kadi. »Sprejemam« naročila po vrednotenju narčnih. 17747-10

SAVA
MILARSTVO prodajamska ul. 32 in S. trgovina pohištva Miklošičeva c. 44 (nasproti sodišča). 17957-12

Moderne spalnice
ubijne in drugo pohištvo po nizkih cenah, priprava mizarstvo Velj. Kavrh, Krakovska ulica št. 7, Ljubljana. Sprejemamo vsa naročila in popravila. 17906-11

Več pohištva
dobro ohranjeno, vsled preselitve po zelo ugodni ceni na prodaj. Ljubljana, Komenskega ulica 26. II. nadst. 17933-12

Banč. kom. zavod
MARIBOR Aleksandrova c. 40 kupi takoj in plača najbolje: hranilne knjižice bank in hranilnic vrednostne papirje: 3 odst. obveznice, bon. srečke, delnice itd. valute vseh držav. Prodaja srečk države razredne loterije. 8551-16

Ureditev
Poravnave konkurznih zadev, odkup in inkasiranje (tudi kmečkih) nabavo posojil in drug. poslovanje, dobrih uslug. v vseh poslovalnicah Jutra. 17963-16

Lokali
Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 5 din znesek 17 din

Trgovske lokale
takoj oddam na Tyrševi c. 47b. Vse informacije daje vsak žs hišnik, sto. 17602-19

Lepo suho skladišče
pripravno tudi za delav. nico se odda v najem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17754-19

Brivski in frizerski salon
v industrijskem kraju bres konkurence poceni prodam zaradi odpotovanja. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Dobra eksistencija«. 17731-19

Frizerski salon
zaradi bolezn. takoj oddam. Salon je vseh poslovalnicah Jutra. 17705-19

Vlogo
Kmetke posojilnice v Ljubljani, cca 100.000 din. prodam najboljšemu po nudniku. Naslov v vseh posl. Jutra pod »Proti takojšnjim gotovini 37«.

Posojila
na knjižice, poroke, na hiše v središčih mestih, kakor tudi na kmetijska posveta, izboljšanje gospodarstva po 6% obresti, na dolgoročno odplačilo, nabavila Central, Zagreb, Tomičeva 7. Tel. 46-07. Za odgovor, priložite 3 Din v znak. 17788-16

Vložne knjižice
vseh veljavnih pod zaščito, kakor tudi

Enosob. stanovanje
družinsko, oddam s 1. septembrom v Stročih 141.
17717-21

Štirisobno stanovanje
v I. nadst., primerno za družinsko ali pisarno, v hili kavarne »Evrope«, oddam. Več zveste pri tvrdki Gregor in Co.
17730-21

Dve sobi
kabinetsko, kopalnico in vse priključne oddam s 1. avgustom ali pozneje. Naslov v vseh posloval. Jutra.
17708-21

Trisob. stanovanje
komfortno oddam s 1. septembrom. Naslov v vseh posloval. Jutra.
17702-21

2 sobno stanovanje
z verandom in balkonom na cesti se odda s prvim avgustom na Doljenjski cesti 48 Rudnik blizu Rakovnika
17609-21

Dvosob. stanovanje
in lokal oddam. Stari trg 24.
17802-21

Dvosob. stanovanje
komfortno, kabinetsko oddam za takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
17774-21

Enosob. stanovanje
se odda v Rožni dolini c. VIII. št. 14a.
17821-21

Soba in kuhinja
s priključnimi se odda za malo družino. Galjeviča 176.
17812-21

Enosob. stanovanje
oddam za avgust poštini družini. Rožna dolina c. VI. št. 4.
17837-21

Enosob. stanovanje
suh, oddam v podprizibi, 2 sobi, kabinetsko, kuhinjo, priključke, stranke odraslih oseb. Ulica Svete pravde 23. Dobro: Domobranska c. 10.
17873-21

Sončno stanovanje
suh, oddam v podprizibi, 2 sobi, kabinetsko, kuhinjo, priključke, stranke odraslih oseb. Ulica Svete pravde 23. Dobro: Domobranska c. 10.
17873-21

Sončno stanovanje
obstoječe iz 2 sob se odda v centru Bež. grada. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmer-na cena«. 17922-21

2-sobno stanovanje
oddam. Poizve se na Vi-dovdanska 1, hišnik. 17912-21

Dvosob. stanovanje
z kuhinjo, vpraskanje v Stročanska ul. 19, poleg dunajske nutnice. 17927-21

Dvosob. stanovanje
s priključnimi v vili z idealno lego blizu centra za avgust. Vpraskati Dr. Gornik, Zlatkova c. 17937-21

Dvosob. stanovanje
v neposredni bližini tratinja oddam za no 400 din s 1. avgustom event. sept. Naslov v vseh posloval. Jutra. 17930-21

Stanovanje
Beseda 1 din, davek 3 din za štiro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 31 zmesek 17 din

Dvosobno stanovanje
s kopalnico, centralno kurjavo za 1. november v centru, išeem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »767«. 17701-21

Enosob. stanovanje
komfortno, išeem novoporočence oddam 20 mesec od Gledališke ul. za mesec avgust ali september. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zgoraj«. 17649-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Štirisobno stanovanje
z vsemi priključki in v vili z uporabo vrta blizu centra išeem solidna dvočlanska družina za takoj ali kadarkoli pozneje. Tri sobe v velikosti najmanj 5x4 m. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra stranka«. 17682-21

Enosob. stanovanje
išeem 1 sobo s kabinetsko kuhinjo in priključki, za september ali pozneje (2 osebi). Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačnik do 100«. 17875-21

Dvosob. stanovanje
s kopalnico išeem za avgust. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Novoporočence«. 17878-21

Enosob. stanovanje
s priključki, išeem za 1. november v centru, išeem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »767«. 17701-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
komfortno, išeem novoporočence oddam 20 mesec od Gledališke ul. za mesec avgust ali september. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zgoraj«. 17649-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s priključki, išeem za 1. november v centru, išeem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ne daleče«. 17900-21

Enosob. stanovanje
s priključki, suho in suho, išeem za 1. september na periferiji mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Snažno 100«. 17920-21

Stanovanje
eno ali dvosobno, išeem za september državni namene. Plačnik do 550. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tri odrasle osebe«. 17993-21

3-4 sobno stanovanje
išeem za 1. november na Poljanski cesti ali neposredni bližini. Ponudbe do 3. avgusta na ogl. odd. Jutra pod »Zdravnika«. 17952-21

2-sobno stanovanje
solično, s priključki, išeem 3 članska družina, točna plačnika. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nujno in stalno«. 17967-21

Sobo odda
Beseda 1 din, davek 3 din za štiro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 31 zmesek 17 din

Opremljeno sobo
s celotno dobro opremo pri boljši družini, oddam gospodu. Istotam sprejem sotovalnika. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17616-23

Opremljeno sobo
v mestu, s posebnim vzhodom, oddam solidni oseb. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17597-23

Sobo
lepo opremljeno, v I. nadstropju v mestu takoj oddam gospodu. Naslov v vseh posloval. Jutra. 17695-23

Sobo
lepo opremljeno v sredi mesta oddam boljši gospodini takoj ali 1. avgusta. Vpraskati mlekar Ivanc, Florjanska 10. 17651-23

Boljšemu gospodu
starejšemu ev. bolhennem oddam čedno sobo s soupo rno kopalnico in dietično hrano, ev. spetnem več oseb na dietično hrano. Vpraskati pod »Pravila diti-ea na ogl. odd. Jutra. 17759-23

Opremljeno sobo
solično oddam gospodu po nizki ceni. Kastelic, Cesta 29 oktobra št. 2-III. 17756-23

Lepo sončno sobo
oddam dvema osebama. — Zvonarska ul. 11. 17733-23

Opremljeno sobo
lepo, solično s posebnim vzhodom oddam boljšemu gospodu ali gospodini. Korošičeva 1, Moste. 17827-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom oddam s 1. avgustom. Rožna ulica 3. 17854-23

Opremljeno sobo
za eno ali dve osebi, zelo lepo in mirno, sončno, s souporabo kopalnice in telefona, s posebnim vzhodom takoj oddam. Kocenova 6, za Tobočno tovarno, 4 ml. nute od tramvaja. 17897-23

Krasno solnično sobo
oddam na Mirju, Mar-montova ulica. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »767«. 17701-21

Dve lepi sobi
skupni, prazni, s strogo separiranim vzhodom oddam s 1. avgustom. Poizve se pri hišniku Krakovski nastip 26. 17842-23

Opremljena soba
lepa, s posebnim vzhodom se odda s 1. avgustom v Bolgarski 17 — Klanjšček. 17848-23

Mirno solnično sobo
oddam solidnemu gospodu. Naslov v vseh posl. Jutra. 17871-23

Opremljeno sobo
v centru mesta za dve osebi oddam takoj ali pozneje. — Komar Franja, Cankarjevo bregje 7-II. 17897-23

Gospodična
išeem sobo kot sestanovalka. Naslov v vseh posl. Jutra. 17910-23

Sobo
v centru oddam gospodu. Naslov v vseh posl. Jutra. 17928-23

Kabinet
s posebnim vzhodom oddam s 1. avgustom. Beethovnova ul. 15-III. 17868-23

Garsoniero
neopremljeno, s kopalnico oddam z avgustom. Informacije v trgovini koles, Tyrseva cesta 47. 17942-23

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Dve prazni sobi
oddam v strogem centru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Drugo nadstropje«. 16887-23

Veliko prazno sobo
takoj oddam. Dvorčakova 13-II. 17938-23

Sobe išeem
Beseda 1 din, davek 3 din za štiro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 31 zmesek 17 din

Dijaško sobo
z dobro opremo za hčerko, ki obiskuje II. let. trg. ak. išeem pri boljši družini. — Pogoj je sprejem moje hčer ke med svoje po možnosti s priključkom domači hčerki približno starosti pol-polen nadzor in spremstvo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dijakinja 1939-40«. 17676-23

Profesorji družini
želim dati svojega sina, ki bo obiskoval v šolskem letu 1939-40 prvi razred gimnazije v Ljubljani in kjer bi imel najboljšo oskrbo in pomoč pri študiju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra in pravilna vzgoja«. 17693-23

Zakonski par
brez otrok išeem za 1. sep-tember opremljeno sobo pri mirni stranki pod ugodnimi pogoji v bližini Tabora. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna stranka«. 17678-23

Drž. uslužbenec
fant v stalni službi išeem opremljeno sobo za 1. avgust. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik«. 17599-23

Opremljeno sobo
v centru, mirno, sončno, pri boljši družini išeem soliden in stalen uradnik s 1. avgustom. Ponudbe pod »Sobo za stalno na ogl. odd. Jutra. 17713-23

Opremljeno sobo
lepo, brez mrisca, v bližini Bleiweisove ceste išeem. — Ponudbe na Nemški konsulatu. 17726-23

Prazno sobico
po možnosti s štedilnikom. išeem starejša gospodinja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zaslabenica«. 17795-23

Opremljeno sobo
strogo separirano, blizu bano-vine, išeem uradnika. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj«. 17816-23

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Uradnik«. 17813-23

Prazno sobo
s kuhinjo išeem na Taboru oz. v bližini centra Ljubljane s 15. avg. pod »Bližina«. 17891-23

Gospodinjstvo
prezame inteligentna starejša gospa pri stal-jem četudi bolhennem gospodini proti odstopu velike prazne sobe. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna in postrežljiva«. 17778-23

Sobo
s souporabo kopalnice. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Uradnik«. 17813-23

Prazno sobo
s kuhinjo išeem na Taboru oz. v bližini centra Ljubljane s 15. avg. pod »Bližina«. 17891-23

Večje prazno sobo
v bližini Boršnikovega trga išeem samo za spravljanje pohištva. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Snažno in čista«. 17949-23

Sobo
s posebnim vzhodom — išeem trgovski sotrudenik za stalno, blizu kavarne Evrope. Ponudbe: Kranj Jenkova 23. 17855-23

Živali
Beseda 1 din, davek 3 din za štiro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 31 zmesek 17 din

Enoletna psica
čistokrvna špica, in dva mladiča ugodno na prodaj. Tomšič, mizar, Zg. Kašelj. 17689-27

Čistokrvna psica
letna očvarka, stara 3 leta s rodovnikom ugod no na prodaj. Vpraskati — mlekar Ivanc, Florjanska 10. 17652-27

Airedalterierja
čredski mladič in 3letni dober čuvaj, črna kobilica, turški pony, poveljavna, prodaja graščina Mokronog. 17715-27

Foksterieri
mladi in lepi se prodajo v gostilni pri Dolgem mostu (Kušar), Vič-Ljubljana. 17846-27

Psa
dobrega čuvaja, kupim. Naslov v vseh posl. Jutra. 17919-27

Informacije
Beseda 1 din, davek 3 din za štiro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 31 zmesek 17 din

Prekličen
Zaklet govorič čez Marija žrkel. A. Plečko. 17760-31

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, kabinetsko, kopalnico in vsemi priključki se odda novoporočence za september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 876«. 17735-21

Dopisi
Vsaka beseda 2 din; davek 3 din, za dajanje naslova 5 din; najmanj 31 zmesek 30 din.

Simpatično spremljevalko
za avgust in september išeem dr. uradnik. Ceni. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »izletje«. 17324-24

Gospodična
mlada in lepa išeem po-manstva boljšega gospoda. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zabava«. 17648-24

Muri vezalke
prihranijo vse nevelične obuvanja. 17745-24

Simpatičen in soliden fant
želi dopisovati s enako gospodično v starosti do 23 let. Opise je nasloviti na ogl. odd. Jutra pod »Razvedrilo«. 17685-24

Petrovič T.
Dvignite piano, Ljubljana, poste restante. 17684-24

Mlado damo
simpatič

CO CBETOF POKE ZA HOFE

Prava očišćivača kože, koja se koristi za čišćenje kože na licu, vratu i rukama. Uklanja mrlje, akne i druge nečistoće. Učinkovito sredstvo za održavanje čistoće kože.

Glavni Depot: MIŠKOVIĆ & KOMP. Beograd.

SZENT ROKUS LAKSO

Prava očišćivača kože, koja se koristi za čišćenje kože na licu, vratu i rukama. Uklanja mrlje, akne i druge nečistoće. Učinkovito sredstvo za održavanje čistoće kože.

Glavni Depot: MIŠKOVIĆ & KOMP. Beograd.

SO SVETOG ROKE ZA NOGE

Prava očišćivača kože, koja se koristi za čišćenje kože na nogama. Uklanja mrlje, akne i druge nečistoće. Učinkovito sredstvo za održavanje čistoće kože.

Glavni Depot: MIŠKOVIĆ & KOMP. Beograd.

ROCHUS ŠUŠKATZ

Prava očišćivača kože, koja se koristi za čišćenje kože na licu, vratu i rukama. Uklanja mrlje, akne i druge nečistoće. Učinkovito sredstvo za održavanje čistoće kože.

Glavni Depot: MIŠKOVIĆ & KOMP. Beograd.

ŽOLČNI KAMENČKI

Znani SALVAT ČAJ protiv žolčnih kamenova i bolesti žučnog trakta. Dobi pri glavnom zastopniku Lekarna pri Sv. Ivanu, Zagreb, Kaptol 17. — Zastoj pošiljamo prospekte o zdravljenu.

O. z. s. br. 27870-1936 Ra 3457

MEINEL-HEROLD

Maribor st. 101

Važno za gospodinjice i dekle! !

Med počitnicami boste imele več časa! Tu in tam si lahko utrgate urico za ročno delo! — Pri trvdki

F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta

si lahko kupite že predtiskana razna dela tako na pr.: namizne garniture, blazine, kapne, razne miljeje in male stvari, kuhinjske garniture, prte, kakor tudi ves material za barvasto in belo vezenje. Trvdka je upeljala, ker ima že izdelovanje perila do sedaj, tudi moderno predtiskarijo in specijelno vezenje na stroj, tako da si sedaj lahko izberete vsakovrstno blago za perilo in tudi izdelavo do vključno monograma gotovo!

Cene konkurenčne!

POZOR!

Ker se je zadnje čase pojavilo na trgu blago pod imenom »Sol sv. Roka«, ki je bilo dano v promet na nedopusten način, zaradi tega se je lastnik in izdelovalec po vsem svetu znane »Sol sv. Roka« za negovanje nog, odločil, da povzame zoper tako nedopustno postopanje potrebne korake.

Odbor za osporavanje pri Upravi za industrijsko svojino v Beogradu je odločil, na temelju tožbe, ki jo je zaradi tega vložil proizvajalec »Sol sv. Roka«, da pripada žig »Sol sv. Roka« edino in izključno izdelovalcu te soli, Sandoru Zoldošu iz Budimpešte, ki daje navedeni izdelek v promet v mnogih državah Evrope in ki je že mnogo let lastnik omenjenega žiga; podoben žig, ki ga je prijavil g. Vojislav Gabrić, drogerist iz Subotice, drogerije »NADA« je razveljavljen.

Ta odlok prve stopnje je v celoti potrdil kasacijski odbor pri Upravi za industrijsko svojino v Beogradu, s svojo razsodbo Br. K. Z. 2/1939 od 17. maja 1939 leta.

Obveščamo zato kupce tem potom, da je prava sol sv. Roka samo ona, ki jo daje v Jugoslaviji v promet trvdka »Veledrogerija Mišković in komp.« Beograd, Sarajevska 84. Za ponaredbu blaga ne moremo prevzeti nikake odgovornosti, pa zaradi tega opozarjamo interese, da v lastnem interesu pazijo na žig »Sol sv. Roka«.

Generalni zastopnik »Sol sv. Roka« za Jugoslavijo:

MIŠKOVIĆ & KOMP. — BEOGRAD.

POZOR!

Oglejte si zalogo neprekosljivo elegantnih, močnih in zanesljivih koles z lahnim pogonom

AIGLON

Priznana najboljša francoska kolesa.

Glavni zastopnik za Jugoslavijo:

VIKTOR BOHINEC

LJUBLJANA — Tyrševa 12, dvorišče

Kolesa na zalogi od din 1.175 naprej

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

NAPRODAJ SO:

- 2 PARNA KOTLA 150 m³ Babcock-Wilcox 14 atm.
- 1 PARNI KOTEL 235 m³ Babcock-Wilcox 12 atm.
- 2 PARNA KOTLA 70 m³ Cornwall 7 atm.
- 1 PARNI STROJ 150 HP Erste Brüner
- 1 PARNI STROJ 130 HP Erste Brüner
- 1 PARNI STROJ 350 HP Erste Brüner
- 1 BAKRENI REZERVOAR, dimenzije 3500x1000x1500 m/m
- 1 BAKRENI REZERVOAR, premer 1500 m/m, višine 1200 m/m
- RAZNI USNJARSKI STROJI - JEREMENICE - OSOVINE - CEVI, REBRASTE CEVI vse v dobrem stanju.

Ponudbe pod šifro »Okasion strojevi« na »INSERTA«, oglasno-reklamni zavod, Zagreb, Jelačićev trg 4.

KOLESA

kupite dobro in poceni tudi na obroke pri

H. SUTTNER, Ljubljana

Brezobvezen ogled! Aleksandrova 6.

KUPIMO nov ali rabljen stroj za rezanje kolekcij

s cik-cak nožem, širina 50/60 cm. Ponudbe na »IVANCICA«, tekstilna industrija d. d., Zagreb, Zavrtnica 18.

HIŠE ZA RENTO V BEOGRADU

boste najugodnejše kupili in najboljše plasirali svojo glavnicu, ako se obrnete na našo posredovalnico, ker je vse, kar je v Beogradu resno naprodaj, poverjeno nam. — Razpolagamo z največjo izbiro hiš raznih cen, kupcem nudimo na razpolago lastna prevozna sredstva, honorar po dovršenem delu.

Zavod za nakup nepremičnin „JUGOSLAVIJA“ Beograd — Prestolonaslednikov trg 14, (Terazije) tel. 28-426.

Počitnice v nemških alpah

Višinski zrak, gozd in sonce, romantična gorska zdravilišča vam nudijo oddih in ozdravljenje.

60% popusta

na nemških železnicah brez ozira na trajanje bivanja.

Poceni potne marke i prospekti

Njemački saobraćajni ured

Zagreb, Zrinjevac 18.

Njemački saobraćajni biro

Beograd, Knežev Spomenik 5.

MOŠKI

Pri spolni slabosti (spolni impotenci) poskusite hormone pilule

HORMO-SEKS

Dobivajo se v vseh lekarnah. — 30 pilul din 84.—, 100 pilul din 217.—, 300 pilul din 560.—. Po pošti diskretno razpošilja

LEKARNA BAHOVEC

Ljubljana

Glavno skladišče: Farm. kem. laboratorij »VIS-VIT«, Zagreb, Langov trg 3.

Ogl. reg. S. br. 5846-39

M. DRENIK

Za aube Ljubljana Kongresni trg št. 7

in zavijačke

zlate niti, luskinice, rožnati trakovi i. t. d.

Volna, preja, predtiskarija itd.

VELIKI BANATSKI MLIN ISCE AGILNE IN DOBRO VPELJANE

zastopnike

Ponudbe poslati s točno navedbo rajonov in referenc na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »POUZDAN«.

Hotel SUDETIJA,

Omišalj,

z dependanco vila Marija, leži tik ob mor-ski obali, z lastnim peščenim kopališčem in s teraso nad morjem, tepe velike, hladne sobe, prvovrstna kuhinja. — Za prijetno bivanje in prvovrstno oskrbo jamči direkcija. — Zahtevajte prospekte.

Zelo ugledna, rentabilna in dolgo obstoječa industrija z lastno prodajalno v Zagrebu

ISČE zaradi naglega odpotovanja vodilnega člana

DRUŽABNIKA

z glavnico cca 800.000 din. — Monopolski položaj v metalurški stroki. Osebo sodelovanje zaželjeno. Ponudbe resnih interesentov pod šifro »Renomirano poduzeće« na »INSERTA« oglasno-reklamni zavod, Zagreb, Jelačićev trg 4.

Celuloidni ščit,

pri vratnih ključah vam prihrani večkratno pleskanje. Vrata bodo vedno čista. Dobavlja jih

SEMIČ V.

Privoz 13, Ljubljana — Tel. 36-92

Celuloid je na zalogi v vseh barvah. Sprejmejo se dobri akviziterji.

Od Vas je odvisno, da imate obleko vedno kot novo

zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana

Poljanski nasip 4-6

Priznana — Svetotokarna

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Kamnoseške stroje

za obdelavo vseh vrst naravnega in umetnega kamna dobavlja iz priznane tovarne

CARL MEYER, MARKTREDWITZ, Bavarska

njen generalni zastopnik za Jugoslavijo

Gustav Levičar

Ljubljana

pisarna in skladišče MASARYKOVA 48.

Dobavlja tudi vse vrste brusilnega materiala. — Zahtevajte izčrpne ponudbe.

Dobava kratkoročna.

Razpis.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo

električne instalacije

za novogradnjo v Celju ob Krekovi cesti.

Razpisni podatki so na razpolago pri uradu v Ljubljani od 24. julija dalje proti plačilu din 100.—.

Ponudbe, opremljene v smislu razpisa, je vložiti pri podpisnem uradu do 31. julija 1939.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani

Brez posebnega obvestila.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Neizmerno užaloščen sporočamo, da je danes ob pol 3. uri zjutraj preminul po kratkem mučnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, naš srčno ljubljani soprog, oče, sin, brat in svak, gospod

Valentin Vrhunec

trgovski poslovodja in posestnik

Draga pokojnika bomo spremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku v nedeljo, dne 23. julija 1939 ob 5. uri popoldne iz mrtiške veže splošne bolnice na pokopališče v Dravije.

LJUBLJANA, dne 22. julija 1939.

Globoko žaljuoč:

KATARINA, soproga; MILAN, ZDRAVKO in MIRA, otroci, ter ostalo sorodstvo.

Avtobusni promet, avto-takso in tovorni prevoz

v večjem lesno-industrijskem in tujsko prometnem kraju

prodam

Dobro vpeljano. — Vozovi skoraj novi. — Podjetje rentabilno. — Le resne ponudbe na ogl. odd. lista pod »Ugodnost 17«.

Morana Regenerator

Jamčimo, osivelim lasem takoj povrne prirodno barvo in sijaj!

Takoj ustavi izpadanje las, odpravi prhljaj in vse kožne neprijetnosti. Jači in krepi koren, a lasje, porastejo tudi na plešastem mestu. — Dobi se v vseh odgovarjajočih trgovinah. — Pošljamo po povzetju, cena veliki steklenici z omotom in poštnino vred din 50.— »MORANA« specialna vodica za barvanje brkov din 15.— Z enkratnim nanosom mesečno dobite zaželeno barvo. S. br. 17274 god. 1937.

MORANA — SPLIT.